

Politiskt förord

Vårt fantastiska Kalmar län erbjuder unik naturskönhet, historisk rikedom och levande kultur. Från våra sköna kustlinjer till öppna fält och djupa skogar är möjligheterna till ett mycket gott liv stora.

Vårt Kalmar län är en plats där människor, företag och organisationer utvecklas genom innovation, samarbete och hållbara val – en plats där vi tillsammans strävar efter ett friskare, tryggare och rikare liv.

Vi har mycket att vara stolta över när det gäller Region Kalmar läns verksamhet. I nationella mätningar, år efter år, rankas vi i topp. Dessa goda resultat kommer inte av en slump; de är resultatet av ett långsiktigt arbete, ständiga förbättringar och en hållbar ekonomisk grund. Vårt tydliga fokus på invånare, patienter och kunder är avgörande för vår utveckling.

Det är Region Kalmar läns medarbetare som verkligen gör skillnaden. Medarbetarnas engagemang och strävan efter att ständigt förbättra verksamheten för invånarna gör att Region Kalmar län varje dag blir lite bättre. Det är tillsammans som vi bygger en framtid där alla kan trivas och blomstra i Kalmar län.

I en osäker tid bildade Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet SCV-majoriteten för att säkerställa politisk stabilitet och styrning efter valet 2022. Vi är en majoritet som vägrar kompromissa med grundläggande och anständiga värderingar. Tillsammans är vi beredda att möta de utmaningar som Region Kalmar län står inför men också ta nästa steg in i framtiden. Vårt arbete kommer präglas av jämställdhet, hållbarhet och ansvarstagande.

Våra tidigare framgångar ger oss en stark grund, men framtiden kräver att vi förblir innovativa och proaktiva för att hantera de betydande utmaningar vi står inför. Vi möter demografiska förändringar med en alltmer åldrande befolkning, där färre personer behöver ta hand om allt fler. Dessutom har vi geografiska utmaningar i vårt avlånga län, där stora avstånd kan påverka tillgången till samhällsservice.

De senaste åren har pandemin, lågkonjunkturen och den stigande inflationen ytterligare komplicerat vår situation och skapat ekonomiska utmaningar. För att framgångsrikt hantera dessa utmaningar, och fortsätta utveckla Region Kalmar län för alla invånare, krävs ett blocköverskridande politiskt ansvarstagande och ett strategiskt fokus på långsiktiga lösningar.

I SCV-majoriteten ser vi följande sex områden som särskilt viktiga för länets fortsatta utveckling:

Ekonomi

För att säkra framtidens välfärds- och samhällsutveckling måste vi använda våra gemensamma resurser på ett långsiktigt hållbart och ansvarsfullt sätt, med fokus på att klokt använda resurserna där de gör mest nytta.

Tillgängligheten

Vården ska alltid vara tillgänglig när den behövs. Vår vision är en hälso- och sjukvård fri från köer, där varje individ får rätt vård i rätt tid och där patientsäkerhet och kvalitet ständigt är i fokus.

Medarbetarna

Medarbetarna är regionens allra viktigaste resurs. Vi vill stärka medarbetarnas villkor och arbetsmiljö samt skapa ett mer hållbart arbetsliv. Region Kalmar län ska vara en av Sveriges bästa arbetsplatser där vi både behåller befintliga och rekryterar nya medarbetare.

Nära vård

Vi ska fortsätta den stora omställning inom hälso- och sjukvården som nu pågår. Det handlar om att skapa en flexibel och tillgänglig vård där alla, oavsett var de bor, får tillgång till rätt stöd och behandling – digitalt när det går och fysiskt när det behövs.

Grön omställning

Takten i den gröna omställningen behöver öka. Regionen ska ta ett stort ansvar både för sina egna verksamheter och för att samverka med länets aktörer i det övergripande miljöarbetet.

Hela länet ska leva och utvecklas

Hela Region Kalmar län ska leva och utvecklas. Den regionala utvecklingen är avgörande för att människor ska kunna bo, verka och leva här, och för att nya såväl som etablerade företag ska kunna växa och utvecklas.

Vi i SCV-majoriteten ser utmaningarna framför oss. Vi tar oss an dem och tillsammans skapar vi i Region Kalmar län en framtidstro där vi varje dag arbetar för invånarnas bästa.

Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv!

Karin Helmersson (C)
Regionstyrelsens vice
ordförande

Angelica Katsanidou (S)
Regionstyrelsens
ordförande

Lena Granath (V)
Regionråd

Innehåll

Inledning	4
Region Kalmar läns policy	6
Att styra mot målen	8

Nöjda invånare och samarbetspartners

9

Hälsa och välbefinnande.....	10
Bra bemötande och delaktighet.....	11
Sveriges bästa tillgänglighet.....	11
Långsiktig inriktning och mått.....	12

Hållbar utveckling i hela länet

13

God, jämställd och jämlik hälsa.....	14
Kompetensförsörjning i Kalmar län.....	15
Folkhögskolor.....	15
Stärkt innovationsförmåga och ökad förnyelse.....	16
E-hälsolänet.....	16
Levande landsbygd.....	17
Infrastruktur.....	17
Övriga kommunikationer.....	17
Kollektivtrafik.....	18
Tågtrafikens utveckling.....	18
Fossilfri kollektivtrafik och trafikupphandlingar.....	18
Samverkan och ekonomi för ett ökat resande.....	20
Grön omställning.....	20
Kultur i hela länet.....	20
Handlingsplaner och program som revideras under 2025-2027.....	21
Långsiktig inriktning och mått.....	22

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

23

Framtidens hälso- och sjukvårdssystem.....	24
Samverkan med länets kommuner.....	25
Palliativ vård.....	25
Hälsofrämjande och förebyggande arbete.....	25
Goda levnadsvanor.....	26
Screening och vaccination.....	26
God munhälsa.....	27
Jämlik och jämställd hälso- och sjukvård.....	27
Psykisk hälsa.....	27
Stärkt tillgänglighet.....	29
Verksamhetsutveckling med digitala verktyg.....	30

Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård.....	31
Stärkt cancervård.....	31
Utveckling, forskning och innovation.....	32
Säkerhet och beredskap.....	32
Långsiktig inriktning och mått.....	33

En av Sveriges bästa arbetsplatser

35

Strategisk kompetensförsörjning.....	36
Samverkan med utbildningssamordnare.....	36
Minskat beroende av bemanningsbolag.....	37
Utveckla och behålla medarbetare.....	37
Attrahera och rekrytera medarbetare.....	38
En god arbetsmiljö.....	38
Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap.....	39
Långsiktig inriktning och mått.....	40

En långsiktigt hållbar ekonomi

41

God ekonomisk hushållning.....	42
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	43
Skattesats.....	46
Förändringar i priser och avgifter.....	46
Finansiell analys.....	47
Antaganden för pris- och löneutveckling.....	50
Uppdrag och överenskommelser.....	50
Resultatbudget (bilaga 1).....	52
Driftramar (bilaga 2).....	53
Verksamhets- och ramförändringar.....	54
Kassaflödesanalys och balansbudget, (bilaga 3 och 4).....	55
Investeringar (Bilaga 5A och B).....	55
Långsiktig inriktning och mått.....	58

Bilagor

59

Resultatbudget, mnkr.....	60
Driftramar, tkr.....	61
Kassaflödesbudget, mnkr.....	63
Balansbudget, mnkr.....	63
Investeringsbudget fastigheter, tkr.....	64
Investeringsbudget – Inventarier samt bidrag till infrastruktur, tkr.....	67
Ekonomiskt partistöd.....	67
Styrning och uppföljning.....	68
Region Kalmar läns organisation.....	71
Definitioner av mått.....	76

Inledning

Visionen *Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv* visar vägen för en lång tradition av goda resultat för Region Kalmar län. Hälso- och sjukvården i Kalmar län har goda resultat i flera nationella mätningar och invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården är bland de bästa i landet. Kalmar län ska fortsätta att utvecklas utifrån den gemensamma målbilden *Klimat att växa i*. Människor ska kunna leva, bo och verka och företag ska kunna växa och utvecklas – oavsett var i länet de befinner sig.

Region Kalmar län har under många år byggt upp en stabil ekonomisk grund, vilket uppnåtts genom en långsiktighet i den ekonomiska planeringen. Den strukturerade kostnaden för hälso- och sjukvård har under en lång period varit en av de lägsta i landet och nettokostnadsutvecklingen har över tid varit låg i förhållande till andra regioner. De senaste två åren har den höga inflationen påverkat regionens ekonomi negativt vilket har lett till ökade kostnader och urholkade skatteintäkter.

Resultaten för 2023 och prognosen för 2024 har visat på underskott som kommer att behöva återställas inom de kommande två till tre åren. Därutöver beslutades i föregående regionplan att regionens soliditet ska vara återställd till 2022 års nivå senast vid utgången av 2026. Detta för att inte riskera det långsiktiga målet om god ekonomisk hushållning.

De två första åren av planperioden kommer den lägre inflationen innebära väsentligt minskade pensionskostnader och mer gynnsamma ekonomiska förutsättningar. I det längre perspektivet är läget mer osäkert. Det finns flera områden där kostnadsutvecklingen kommer påverka regionens ekonomi bortom kommande planperiod. Mot bakgrund av detta är fortsatt arbete med effektivisering avgörande. Fler åtgärder kommer att behövas för att klara ekonomin och det kostnadstryck som utvecklingen i regionens verksamhet innebär.

Samtidigt kommer den långsiktiga utmaningen med befolkningsförändringen bli alltmer kännbar. Jämfört med den befolkningsprognos som SCB gjorde 2023 har befolkningstillväxten i Sverige mer än halverats i årets prognos. För Kalmar län betyder det att den tidigare förväntade långsamma befolkningstillväxten nu har justerats till en minskning. Detta avspeglar sig på skatteintäkterna redan under planperioden.

I ett längre perspektiv kommer det att ha stor påverkan på Region Kalmar län.

Välfärdens utmaning när det gäller tillgång till rätt kompetens är i fokus både inom länet och nationellt. Tillgången till rätt kompetens är avgörande för möjligheten att erbjuda länets invånare en verksamhet med hög kvalitet och service. Region Kalmar läns verksamhet är personalintensiv och i behov av många kompetenser med höga utbildningsnivåer. En långsiktig kompetensförsörjning som stödjer kvalitet, patientsäkerhet och utveckling är nödvändig.

Region Kalmar län strävar efter att ständigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö. Arbetet med att stärka och utveckla Region Kalmar läns arbetsgivarvarumärke spelar stor roll för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men framför allt för att behålla medarbetare. Bemanningbolag kan vara nödvändiga för att hantera en tillfällig belastning, men den minskning av beroendet av bemanningbolag som påbörjats det senaste året behöver fortsätta långsiktigt. Utöver den ekonomiska aspekten leder ett för stort hyrberoende till sämre arbetsmiljö, att kontinuiteten för patienterna minskar och att patientsäkerheten riskeras.

Kalmar län ska ha tillgång till en god samhällsservice, ett rikt kulturliv och fungerande infrastruktur. Det är avgörande för att både människor samt nya såväl som etablerade företag ska kunna växa. Utvecklingen av

länets infrastruktur och kommunikationer ska ske i nära dialog och samverkan med berörda aktörer. Strategiska och kontinuerliga påverkansinsatser behöver fortsätta för att framhålla länets behov. Kollektivtrafiken är ett viktigt och hållbart verktyg för större utbildningsregioner och vidgade arbetsmarknader. Den stärker såväl näringslivets som regionens utveckling.

Takten i den gröna omställningen behöver öka och Region Kalmar län är en viktig motor i länet. Klimatpåverkan ska fortsatt minskas samtidigt som anpassningar behöver göras till dagens klimatförändringar. Med ökade krav från både invånare och lagstiftning är den cirkulära ekonomin ett sätt att framtidssäkra konkurrenskraft och utvecklingsförmåga för både den offentliga sektorn och näringslivet. En cirkulär ekonomi bidrar till minskat resursuttag, minskad energianvändning och förlängd livslängd av produkter samt bättre återvinningssystem.

Kalmar län ska ha tillgång till en god samhällsservice, ett rikt kulturliv och fungerande infrastruktur. Det är avgörande för att både människor samt nya såväl som etablerade företag ska kunna växa.

För att möta omvärldens förändringar behöver organisationen en välutvecklad och hög förbättringsförmåga. När nya arbetssätt införs behöver gamla fasas ut. Digitalisering och nya tekniska lösningar ger möjlighet till nya arbetssätt. Hälso- och sjukvården ska finnas där när invånarna behöver den och det ska vara enkelt att få kontakt. Invånaren ska uppleva att det går snabbt att få en bedömning och att det tar rimlig tid att få behandling. Invånaren ska också känna sig trygg med att veta vad nästa steg är vid en utredning eller behandling.

En övergripande analys av hälso- och sjukvårdssystemet i länet har genomförts under 2024. Analysen ligger till grund för ett förslag om utveckling av hälso- och sjukvården i Kalmar län, med utgångspunkten att på ett kvalitativt, patientsäkert

och resurseffektivt sätt möta morgondagens utmaningar. Genom att patienter får rätt vård på rätt vårdnivå kan både kvalitet och effektivitet öka. Slutenvård ska prioriteras för de patienter som kräver sjukhusens specialiserade vård och teknik. Primärvårdens förstärkta roll, medicinsk utveckling och nya tekniker gör att vård och behandling som idag behöver den slutna vårdens resurser kommer att kunna utföras i den öppna vården eller i hemmet. Under hösten 2024 pågår sex deluppdrag som vart och ett ska ge förslag på åtgärder. Deluppdragen innefattar insatser i alla delar av hälso- och sjukvården och ska ses som en helhet där respektive uppdrag är beroende av varandra ■

Region Kalmar läns policy

Genom visionen *Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv* arbetar Region Kalmar län för livskvalitet och god hälsa för länets alla invånare. Vi arbetar för att länet ska vara en plats där både människor, företag och organisationer kan växa på ett hållbart sätt.

Region Kalmar län är en politiskt styrd organisation som erbjuder hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning samt förutsättningar för regional utveckling och kulturliv. Tillsammans med länets kommuner, lärosäten, näringsliv och civilsamhället skapar vi de bästa förutsättningarna för invånare, näringsliv och organisationer i länet.

I allt vi gör är vårt förhållningssätt öppet, engagerat och kunnigt. Värdegrunden visar i vilken anda vi agerar och är en ständigt pågående process. En öppen och löpande dialog kring kultur, klimat och beteenden pågår mellan alla medarbetare, på alla nivåer och i alla verksamheter.

Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län får bra bemötande och god service. Vårt arbete utgår från de mänskliga rättigheterna och präglas av att alla människor är lika mycket värda. Varje människa möts med respekt och utifrån sina förutsättningar. De vi möter behandlas likvärdigt oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Verksamheten är känd, tillgänglig och anpassad för barn. Barn och unga har inflytande över beslut som rör dem.

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling lägger grunden för en gemensam kvalitetskultur och en lärande organisation. Strategin Varje dag lite bättre – kraften hos många! bygger på kraften i allas engagemang och insatser. Genom att öppet lära av vad vi gör, av varandra och av andra förbättrar vi tillsammans verksamheten steg för steg. Vi uppmuntrar och tar vara på förbättringsidéer och innovationer som skapar nytta för invånare, patienter och medarbetare. Fokus i arbetet är alltid att öka värdet för dem vi är till för. Därför involveras invånare eller samarbetspartners i våra förbättringsarbeten.

Region Kalmar län står för hållbar utveckling och tar långtgående ansvar när det gäller miljö, etik och effektiv resursanvändning. Vår betydande miljöpåverkan utgörs bland annat av transporter, läkemedel och användning av förbrukningsmaterial. Vi tar initiativ och verkar för att långsiktigt förebygga ohälsa och förebygga skador för att minska påverkan på människa och miljö. De 17 globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030 är ramen för att säkerställa långsiktig hållbarhet och ekonomisk motståndskraft.

Informations-, miljö-, arbetsmiljö-, kvalitets- och säkerhetsarbetet utgår från gemensamma etiska värderingar och lagar samt regler och interna riktlinjer. Utvecklingsarbetet präglas av ett systematiskt och förebyggande arbetssätt med tydliga mål och uppföljning. Kvaliteten säkras genom att vi ständigt identifierar, dokumenterar och utvecklar våra processer. Alla som kommer i kontakt med oss känner sig trygga med att vi finns här när de behöver oss och att informationen om dem hanteras korrekt. Genom att skapa tydliga regler och förhållningssätt vid utveckling och användande av AI skapas en stabil och förutsägbar miljö som kan främja långsiktig innovation och effektiv utveckling av AI.

Genom samverkan och dialog verkar vi för en god arbetsmiljö, en hälsofrämjande arbetsplats och ett hållbart arbetsliv. Vi strävar efter att ständigt förbättra arbetsmiljön organisatoriskt, socialt och fysiskt. Vi arbetar för att alla arbetsplatser präglas av delaktighet, jämställdhet, likabehandling och mångfald och accepterar inte kränkande särbehandling. Genom ett förebyggande, kontinuerligt och systematiskt arbetsmiljöarbete förebygger vi ohälsa och olycksfall. Friskfaktorer är i fokus och vi agerar på tidiga signaler vid ohälsa. Tillbud och skador rapporteras och åtgärdas och arbetsmiljöarbetet följs upp årligen.

Våra chefer har kunskap, resurser och befogenheter för arbetsmiljöarbetet och medarbetarna får introduktion och utbildning i ett säkert och hälsosamt arbete. Chefer och medarbetare tar gemensamt ansvar för arbetsmiljön och för sin egen, arbetsgruppens och verksamhetens utveckling. Chefer är tydliga, engagerade och leder genom att kommunicera, utveckla goda relationer och skapa förutsättningar för ett effektivt arbete och en god arbetsmiljö.

Region Kalmar län arbetar för att vara en robust organisation. I vardag som i kris erbjuder vi en kvalitetssäkrad och trygg hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och utbildning. Genom fokus på risker förebygger vi faror, tillbud och olyckor. Vi har en etablerad säkerhetskultur hos alla medarbetare som omfattar fysisk säkerhet, personsäkerhet och informations-säkerhet. Vi tar vårt ansvar i den civila beredskapen och skapar förutsättningar för att ständigt öka vår förmåga ■

Region Kalmar län ska ta ett långtgående ansvar för hållbar utveckling, både när det gäller miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet. Agenda 2030 och de 17 hållbarhetsmålen genomsyrar regionplanen och de mest relevanta målen lyfts inom respektive målområde i planen.

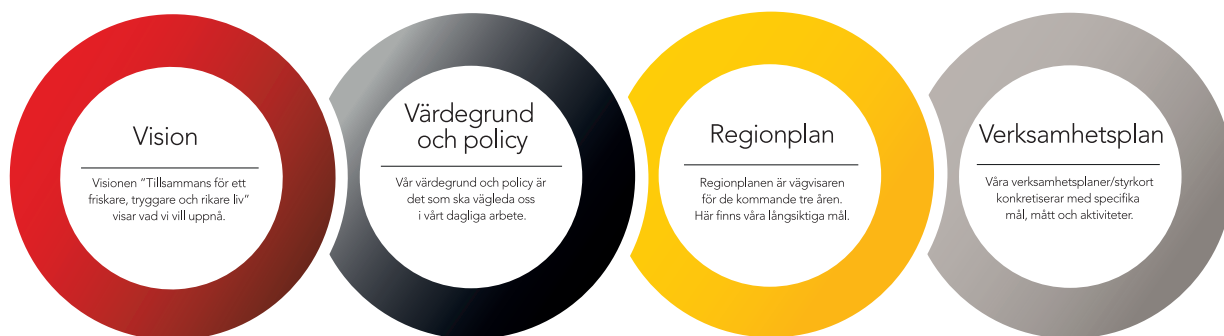

Att styra mot målen

Regionplanen är det övergripande styrdokument som omsätter Region Kalmar läns vision, värdegrund och övergripande strategi till långsiktiga mål inom fyra målområden: invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås och mäts av med mått med tillhörande målvärde som möjliggör uppföljning och

analys av mål enligt modellen balanserad styrning.

Regionplanen är vägledande för regionstyrelsens och nämnders verksamhetsplaner/styrkort med mål, mått och aktiviteter. Uppföljning av regionplanen sker i två delårsrapporter, årsredovisning och uppföljningsrapporter. För mer detaljerad information se, bilaga 7-Styrning och uppföljning.

Mål

Målvärdena för regionfullmäktiges mått anges i ett kortsiktigt och ett långsiktigt målvärde. Det kortsiktiga målvärdet avser målsättningen för ett år framåt. För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

Vid en utvärdering av god ekonomisk hushållning ska regionens mål och målsättningar vägas samman och en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Nöjda invånare och samarbetspartners | Invånare och kund
Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet.

Hållbar utveckling i hela länet | Verksamhet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till tillväxt och hållbar utveckling i länet

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet | Verksamhet

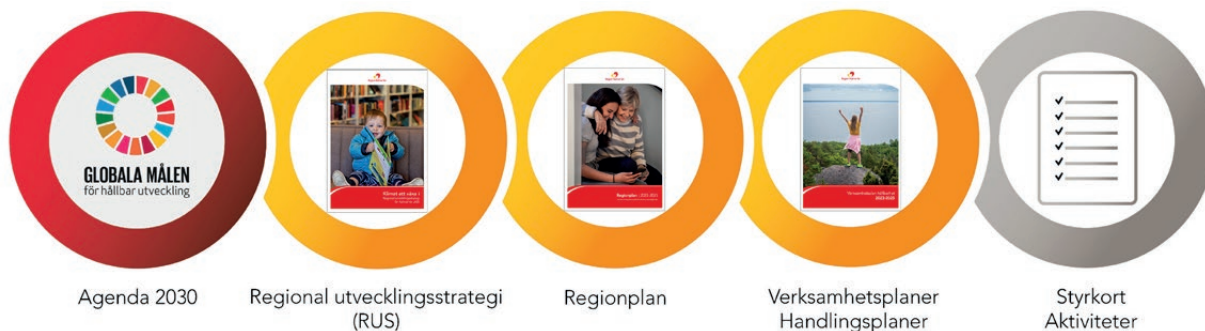
Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik verksamhet av hög kvalitet. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen och ha invånaren i fokus samt erbjuda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser.

En av Sveriges bästa arbetsplatser | Medarbetare

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv.

En långsiktigt hållbar ekonomi | Ekonomi

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet ■

Invånare och kund

Nöjda invånare och samarbetspartners

Nöjda invånare och samarbetspartners

Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet.

Länets invånare ska uppleva god hälsa och livskvalitet och se länet som en trygghet och attraktiv plats att leva och bo på. God hälsa är ett resultat av flera grundläggande livsvillkor som bland annat utbildningsnivå, sociala relationer, arbete och levnadsvanor. Det finns ett starkt samband mellan länets utveckling och hälsa. Region Kalmar län arbetar för en hållbar utveckling i hela länet – miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Målet är att alla invånare ska få möjlighet till ett friskt, tryggt och rikt liv och kunna ta del av kultur och bildning.

Hälso- och sjukvården i Kalmar län har goda resultat i flera nationella mätningar. Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården är bland de bästa i landet. Detta förtroende är viktigt att vårda och att utveckla. En framgångsfaktor är att alltid utgå från invånarens perspektiv, behov och upplevelser. Invånaren ska känna sig trygga med att vården finns där när de behöver den.

Region Kalmar län ska involvera invånarna i beslutsprocesser och föra dialog på alla nivåer. Invånare, patienter, närstående och medarbetare är jämbördiga parter som tillsammans utvecklar verksamheten. Invånarnas möjligheter att medverka i regionens utveckling ska stärkas utifrån den länsgemensamma handlingsplanen för invånare- patient- och närståendemedverkan. Strategin ska utvecklas och integreras med delar ur den nationella anhörigstrategin, för att ytterligare stärka invånar-medverkan och anhörig-perspektivet. Invånare i Kalmar län ska också ha möjlighet att delta i ett jämlikt och jämställt dialogarbete om utvecklingen av länet. Arbetet ska ske på ett sätt som stärker tilliten till det demokratiska systemet.

Kalmar län ska vara en hållbar region där människor växer och mår bra och där företag, föreningar och organisationer etablerar sig och utvecklas. Nära och stark samverkan är förutsättningen för att utveckla hälso- och sjukvården, skapa tillväxt och hållbar utveckling i hela länet. Region Kalmar län ska vara drivande i regionala nätverk för att skapa förankring, delaktighet och engagemang hos länets aktörer. Tillsammans är ledordet både inom regionen och i samarbetet med övriga samhällsaktörer.

Hälsa och välbefinnande

Människors hälsa och livssituation består av flera sammanflätade faktorer och förutsättningar. Folkhälsa är ett brett samhällsansvar och samverkan med kommuner, länsstyrelse, kommunförbund och civilsamhälle ska fortsätta att utvecklas. Region Kalmar län har en betydelsefull roll i att samla in data, tydliggöra samband, upptäcka trender och länka samman aktörer.

Arbetet för en god, jämlik och jämställd hälsa ska utgå från Agenda 2030, den nationella folkhälsopolitiken samt den regionala utvecklingsstrategin. För att stärka delaktighet, hälsa och välbefinnande arbetar regionen tillsammans med länets kommuner, länsstyrelsen och kommunförbundet. Syftet är att skapa samsyn och analysera hälsoläget samt motverka och kompensera för ojämlik fördelning av hälsa.

Forskning visar att socioekonomi, som påverkas av inkomst, utbildningsnivå och yrke, har ett tydligt samband med hälsa. Ju bättre och mer jämlika de socioekonomiska förhållandena är desto större är chanserna till god hälsa och hög medellivslängd. Det finns stora hälsoskillnader både inom och mellan länets olika kommuner och dessa har tydliga kopplingar till socioekonomi. Därför ska särskilt fokus läggas på de områden i länet där ojämlikheten är som störst. För att nå en mer jämlik hälsa i länets områden med större utmaningar ska nya arbetsätt utforskas tillsammans med kommuner och civilsamhälle.

Förutsättningar för en god, jämlik och jämställd hälsa grundläggs tidigt i livet. Därför ska barn och ungas hälsa vara prioriterade i folkhälsoarbetet. Barn och unga ska ges förutsättningar för en hälsosam utveckling och ohälsa ska uppmärksammas i ett tidigt skede.

Förutsättningar för egenkraft och delaktighet hos invånarna ska stärkas. En del är att utveckla metoder för att ta tillvara invånarens erfarenheter och kunskaper. Till exempel kan invånare ge stöd till andra i liknande situation. Nya sätt ska testas där invånare med erfarenhet av vården kan stödja andra med sin kunskap.

Bra bemötande och delaktighet

Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län ska uppleva bra bemötande och god service. En invånare som möter regionens olika verksamheter ska mötas med respekt och känna sig välkommen och sedd. Arbetet med bemötande utgår från de mänskliga rättigheterna och präglas av alla människors lika värde.

All vård ska ges utifrån invånarens behov, med respekt för alla människors lika värde och genom ett professionellt bemötande. Detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Alla invånare ska känna sig trygga med vårdens kvalitet och att den bästa och senaste kunskapen används i varje möte och i varje behandling. Invånaren ska uppleva en sömlös vård och för att uppnå detta måste samverkan mellan regionens olika verksamheter och med länets kommuner öka.

Hälso- och sjukvården ska arbeta med ett person- och familjecentrat förhållningssätt och utgå från vad som är viktigt för invånaren. Invånaren ska vara en aktiv medskapare i sin vård utifrån sina behov och förutsättningar. Vården ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienter och närstående. Varje patient har unik kunskap om sig själv och sina behov, förväntningar och resurser. Resultatet av behandlingen blir bättre om patienten är delaktig i vården.

Dokumenterad överenskommelse, som tidigare benämndes patientkontrakt, innebär en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare. Överenskommelsen ska bidra till trygghet för patienten genom att det är tydligt vilka vårdinsatser som är inplanerade och vem som har ansvar för vad. Syftet med dokumenterad överenskommelse är att patienten och vårdgivaren tillsammans planerar och tar beslut om patientens hälsa och vård. Dokumenterad överenskommelse har införts inom delar av hälso- och sjukvården och ska fortsätta att implementeras brett under planperioden.

Region Kalmar län ska fortsätta att erbjuda Sveriges bästa sjukhusmat för att stärka hälsan och ge en god upplevelse vid besök på länets sjukhus.

Sveriges bästa tillgänglighet

Region Kalmar län ska möta människor där de är. Hälso- och sjukvården ska finnas där när människor behöver den och det ska vara enkelt att få kontakt. Invånaren ska uppleva att det går snabbt att få en bedömning och känna sig trygg med att veta vad nästa steg är vid en utredning eller behandling.

Tillgänglighet har flera aspekter, som en smidig resa genom vården, möjligheter till digital kontakt, fasta vårdkontakter, öppettider, geografisk närhet samt enkla kontaktvägar. Viktiga delar i arbetet är omställningen till nära vård och ökad möjlighet för invånarna att sköta delar av behandlingen på egen hand. Det är också av stor vikt att personer med många kon-

takter erbjuds en trygg och samlad väg genom vården när olika vårdgivare samarbetar. Som invånare i Kalmar län har man tillgång till och har möjlighet att bli behandlad på alla länets tre sjukhus.

Den nationella vårdgarantin innebär att en patient har rätt att få vård inom viss tid. Alla patienter ska få information om hur vårdgarantin fungerar och vilka möjligheter som finns om vårdgarantin inte kan uppfyllas inom Region Kalmar län. Invånaren ska uppleva en köfri vård, vilket innebär att det alltid ska vara tydligt vad som är nästa steg i vården.

Regionen ska vara lyhörda för hur samhället och människors förväntningar förändras. Den digitala omställningen påverkar alla områden i samhället och digitala verktyg ska användas för att öka tillgängligheten. Det digitala invånarerbjudandet ska vara tydligt och jämlikt. Målbilden för digitalisering, *Digitalt när det går, fysiskt när det behövs* är vägledande. Målbilden innebär bland annat att invånaren ska vara huvudaktör i sin vård, kunna göra så mycket som möjligt själv, kunna välja hur hen vill kontakta vården samt bli erbjuden vårdkontakter och möten på distans.

1177 fungerar som en nationell samlingsplats för information och tjänster inom hälsa och vård. Arbetet för att tydliggöra och stärka 1177 som ingång till hälso- och sjukvården ska fortsätta. Invånaren ska enkelt kunna boka, avboka och omboka tider via 1177.se. Via 1177 Direkt kan invånare få automatisk bedömning av symtom och få råd om självhjälp eller chatta med vårdpersonal. Tjänsten innebär en breddning av möjligheterna att få kontakt med hälsocentralen. Under planperioden ska verktyget även att testas på vissa öppenvårdsmottagningar.

Tillgängligheten till 1177 på telefon ska fortsätta att förbättras och bli en än mer integrerad del av regionens erbjudande till länsinvånarna kring första linjens vård. Invånarna ska erbjudas ett mer sammanhållet erbjudande för första kontakt med vården. Detta ska ske genom fokus på samverkan med vårdgrannar samt stärkt kommunikation mellan 1177 på telefon och andra verksamheter ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långiktigt målvärde
Invånarna ska vara nöjda, uppleva en tillgänglig och jämlik verksamhet samt ha stort förtroende för region Kalmar län.	Invånarnas uppfattning om att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver	94 %	95 %
	Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet	82 %	85 %
	Invånarnas förtroende för 1177 Vårdguidens råd och hjälp om hälsa och vård	70 % (telefon)	80 % (telefon)
		85 % (1177s e-tjänster)	90 % (1177s e-tjänster)
	Invånarnas uppfattning om att vården ges på lika villkor	68 %	80 %
	Invånarnas nöjdhet med Kalmar läns trafik	51%	55 %
	Patienternas helhetsintryck av vården	87 % (PV)	95 % (PV)
		93 % (Som ÖV)	95 % (Som ÖV)
93 % (Som SV)		95 % (Som SV)	
Andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	82 %	85 %	

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.
* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

* Primärvård förkortat PV

* Somatisk öppenvård förkortat Som ÖV

* Somatisk slutenvård förkortat Som SV

* Psykiatrisk öppenvård förkortat Psyk ÖV

* Psykiatrisk slutenvård förkortat Psyk SV

Följande mått målsätts inte då resultat ej finns tillgängligt för 2025. Långiktigt målvärde kvarstår.

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långiktigt målvärde
Länets invånare ska uppleva god livskvalitet på lika villkor.	Självskattad hälsa hos invånarna	*	80 %
Invånarna ska vara nöjda, uppleva en tillgänglig och jämlik verksamhet samt ha stort förtroende för region Kalmar län	Patienternas helhetsintryck av vården	* (Psyk ÖV)	95 % (Psyk ÖV)
		* (Psyk SV)	95 % (Psyk SV)

Verksamhet

Hållbar utveckling i hela länet

Hållbar utveckling i hela länet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till tillväxt och hållbar utveckling i länet.

Region Kalmar län ska driva arbetet för en hållbar utveckling i hela länet och arbeta för att hållbarhetsssäkra alla led i arbetet. Den regionala utvecklingsstrategin ger riktning för hur hela Kalmar län ska fortsätta att utvecklas utifrån den gemensamma målbilden *Klimat att växa i*. Människor ska kunna leva, bo och verka och företag ska kunna växa och utvecklas – oavsett var i länet de befinner sig.

Den regionala utvecklingsstrategin innehåller fyra prioriterade områden som går i linje med den nationella strategin för hållbar utveckling: delaktighet, hälsa och välbefinnande, god miljö för barn och unga, hållbar samhällsplanering samt stärkt konkurrenskraft. Tre områden påverkar strategin på ett bredare plan; kompetensförsörjning, digital omställning och internationalisering. Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) ska revideras under planperioden genom delaktighet och dialog med länets kommuner och andra aktörer.

Tillgången till utvecklingskapital för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin består till stora delar av strukturfondsmedel via regionala och sociala fonden men även regionala, nationella och andra EU-medel.

För att genomföra tillväxtupdraget krävs nära och kontinuerlig dialog om behov och utmaningar med kommuner,

näringslivet och dess företrädare. Näringslivet är en betydelsefull samverkanspart i frågor där regionen behöver påverka på nationell nivå. Samverkan med näringslivet ska stärkas i utvecklingsprocesser kopplade till exempelvis kompetensförsörjning, infrastruktur, innovation samt grön omställning.

Digitalisering ska inkluderas och beaktas som en del i styrande dokument för hållbar regional utveckling. Regionen ska ta fram ett arbetssätt med en regional digital kompass och färdplan utifrån länets förutsättningar för att ytterligare integrera digitalisering i övriga processer.

God, jämställd och jämlik hälsa

Invånarna i Kalmar län upplever generellt sett en god självskattad hälsa även om den är något lägre än riksgenomsnittet. Undersökningar visar att folkhälsan blir alltmer ojämlig mellan olika samhällsgrupper, vilket hänger starkt ihop med socioekonomisk utsatthet. Detta mönster syns både nationellt och i länet. Socialt deltagande i föreningsliv och i offentliga mötesplatser behöver öka, inte minst för att motverka utanförskap.

Under 2024 gjordes en analys av inom vilka invånargrupper och områden som sjukdomsförebyggande arbete kan få bäst effekt. De delar som utmärker sig i länet handlar om ojämlikhet

i hälsa mellan olika grupper och om psykisk ohälsa, främst när det gäller unga kvinnor. Barn och unga, särskilt unga flickor med psykisk ohälsa samt socioekonomiskt utsatta grupper ska därför prioriteras den kommande planperioden. Ett långsiktigt samverkansarbete pågår mellan hälsovalsenheter och kommuner samt civilsamhälle i kommundelar som har stora utmaningar.

Region Kalmar län har antagit strategin *Ett jämställt Kalmar län*. I och med detta ökar fokus på jämställdhetsintegrering de kommande åren, då strategin har ett delmål om att verksamheter i Kalmar län ska bedriva ett systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering. Under planperioden pågår nationell utredning om hur hälsoekonomiska analyser kan förbättra uppföljningen av folkhälsopolitiken. Resultaten ska sedan användas i lokala förebyggande insatser.

En faktor som påverkar behovet av vård- och omsorg är att befolkningen i Kalmar län är äldre än genomsnittet i Sverige. För att öka hälsa och livskvalitet och samtidigt klara den demografiska utmaningen ska hälsofrämjande insatser göras för äldre invånare. Regionen ska i samverkan med kommunerna fortsätta att öka kunskapen om hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Detta ska ske genom kunskapshöjande insatser för medarbetare inom vård- och omsorgsyrken.

Goda och jämlika uppväxtvillkor samt godkända skolresultat är avgörande för att unga ska etablera sig på arbetsmarknaden. Samverkan mellan aktörer som möter barn och unga ska stärkas för att tidigt uppmärksamma och hjälpa dem som behöver. Regionen och kommunerna ska arbeta vidare med konceptet *TSI, tidiga samordnade insatser*. Kontaktvägar mellan socialtjänst, polis, skola elevhälsa, ungdomsmottagningar och hälso- och sjukvården ska vara tydliga för både barn, vårdnadshavare och hälso- och sjukvårdens medarbetare.

Levnadsvanor kopplade till fetma och övervikt visar en kontinuerligt negativ trend sedan flera år. Egenvård och hälsosamma levnadsvanor är alla invånares egenansvar samtidigt som hälso- och sjukvården har en viktig roll som informationsbärare och som stödare av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande levnadsvanor. Även kommuner och civilsamhälle har en viktig roll i att främja individens egenkraft och goda hälsovanor samt att motverka missbruk och riskbruk.

Kompetensförsörjning i Kalmar län

Kompetensförsörjning är avgörande för både välfärdens framtid och för länets långsiktiga utveckling. En utmaning är att antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som fler blir äldre, en annan är bristen på rätt kompetens utifrån arbetsmarknadens behov. Svårigheten för företagen att hitta rätt kompetens är det enskilt största hindret för näringslivets utveckling.

Region Kalmar län har uppdraget att ta fram analyser om kompetensbehovet och att samordna länets utbildningsaktörer

så att utbildningar skapas utifrån arbetsmarknadens behov. Folkhögskolor, universitet, lärcentra och andra utbildningsanordnare inom vuxenutbildning och yrkesvux är alla viktiga aktörer i arbetet, som också ska ske i nära dialog med näringslivet.

Region Kalmar län och länets kommuner ska arbeta tillsammans för att dimensionera utbildningsutbudet och skapa samordningsvinster över länet. Även kopplingen mellan utbildning, forskning och utveckling är viktig. Omställningen till ökad digitalisering och hållbarhet kräver kompetensväxling och kompetensutveckling inom de flesta branscher och sektorer, vilket ökar behovet av nya spets- och vidareutbildningar. Samverkan kring utbildning ska kopplas till områden där länet har särskilda konkurrensfördelar och potential för innovation och utveckling.

Regionen ska under 2025 stärka samverkan med Linnéuniversitetet för att få fler studenter att stanna kvar i regionen. Arbetet ska göras i dialog med länets kommuner och andra arbetsgivare i länet. Arbetet ska kopplas till pågående insatser som till exempel *Fler till Kalmar län* och rekryteringsnätverket. Region Kalmar län genomför idag regionaliserad läkarutbildning tillsammans med Linköpings universitet. Samverkan sker också kring gemensamma traineeprogram för att främja studenternas etablering på arbetsmarknaden.

Regionen ansvarar för att utveckla stödstrukturer för validering med särskilt fokus på validering inom bristyrken inom vård och omsorg, restaurang, transport och industriteknik. Detta görs bland annat genom att erbjuda utbildning i metoder för validering. Regionen ska också verka för att kompetensförsörjningen inom kollektivtrafiken blir mer hållbar.

Folkhögskolor

Region Kalmar läns folkhögskolor har ett demokratiskt samhällsuppdrag för folkbildning, en betydande roll i länets kompetensförsörjning samt är viktig som utbildningsaktör för det professionella kulturlivet. Regionägda folkhögskolor finns idag i Gamleby, Högalid, Vimmerby och på Öland. Deltagarnas nöjdhet med länets folkhögskolor har över tid varit hög, ett resultat som ska vårdas och tas om hand.

Folkhögskolan står för alla människors lika värde och idén om att kunskap och bildning har ett egenvärde. Folkhögskolorna fungerar också som mötesplatser för demokrati och arbete med social och miljömässig hållbarhet. Genom en bredd av utbildningar ska folkhögskolorna bidra till att motivera till vidare studier och att fler personer kommer i arbete. Folkhögskolorna är också betydelsefulla för människor och lokalsamhällen i en levande landsbygd och för att erbjuda utbildning till personer med funktionsnedsättning.

Folkhögskolorna ska prioritera utbildningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, planera för yrkesutbildningar inom bristyrken samt fortsätta arbetet med att attrahera

nya målgrupper. Samordning ska ske inom regionen samt i dialog med verksamheter där det råder kompetensbrist. Samverkan med länets kommuner, andra utbildningsformer och aktörer genomförs kontinuerligt enligt målen i den regionala utvecklingsstrategin. Folkhögskolorna ska aktivt medverka i regionala och kommunala nätverk kring målgrupper som är i behov av särskilda insatser på både kort och längre sikt.

Skolorna ska arbeta aktivt med att sprida information och kunskap om folkhögskolan som utbildningsform, framför allt som alternativ när man saknar gymnasieutbildning. Förebyggande insatser ska fortsätta att utvecklas för att en större andel studerande ska klara grundläggande behörighet för vidare studier på yrkeshögskola och högskola. Resultaten när det gäller nöjdhet och grundläggande behörighet ska följas upp på skolnivå.

Insatser för integration av utrikesfödda ska fortsätta att utvecklas för att få fler i arbete. Idag erbjuds allmänna kurser för grundskole- och gymnasiekompetens samt svenska för sjukvårdsutbildade. Utöver detta ska folkhögskolorna driva uppdragsutbildningar utifrån kartlagda behov.

En utredning har gjorts om vilka yrkesutbildningar på gymnasienivå som skulle kunna erbjudas av folkhögskolorna. Syftet har varit att möta upp mot de bristyrken som finns inom regionen. Utredningen har visat på flera specifika bristyrken där det skulle kunna vara möjligt att ge utbildning. Arbetet kommer fortgå under 2025 med ytterligare analyser och samverkan.

Stärkt innovationsförmåga och ökad förnyelse

Region Kalmar län ska arbeta för hållbar tillväxt och förutsättningar för ökad konkurrens- och utvecklingskraft i alla delar av länet. Regionens samordnande roll är fortsatt betydelsefull för att främja innovation och förnyelse.

Kalmar län har en stark tillverkningsindustri och kompetens inom energiteknik som är en viktig förutsättning för grön omställning. Industrin betyder mycket för länet och arbetet med smart industri ska fortsätta. Dialogen med näringen ska stärkas genom Industriforum, med syftet att identifiera och hantera långsiktiga utmaningar samt strukturella och strategiska frågor. Ett strukturerat samarbete med kommunerna och Business Sweden ska bidra till att locka utländska nyetableringar och kompetens till länet. Samverkan har framförallt som mål att generera kvalificerade förfrågningar samt att hantera dessa på ett sådant sätt att dessa kan förädlas till etableringar. Ur ett etableringsperspektiv är innovationsförmågan i länets befintliga näringsliv en attraktionskraft för nyetableringar. Arbetet pågår tillsammans med länets kommuner för att stärka kommunikationen kring nyetableringar och kompetens till länet.

Det ska vara lätt att starta, driva och utveckla företag i länet. Regionens företagsstöd är ett finansiellt verktyg för att stödja företagens utveckling samt grön och digital omställning. Almi:s erbjudande med rådgivning och låneverksamhet är en viktig

del i innovationssystemets stöd till näringslivet. En omstrukturering av de regionala Almi-bolagen har genomförts i hela Sverige, beslut om den nya strukturen fattas under 2024 och börja gälla 2025. Detta kommer att innebära att Almi i Kalmar län kommer vara en del i Almi Småland och Öarna. Region Kalmar län ska i dialog med samarbetspartners öka näringslivets intresse för och förmåga att exportera, exempelvis via rådgivning och hjälp med finansiering. Arbetet med att stärka kvinnors företagande samt företagande bland invånare med utländsk bakgrund ska prioriteras.

Strategin för smart specialisering ska bidra till att stärka innovationsmiljöer med lärosäten, kommuner, näringsliv och andra aktörer. För att kraftsamla kring den omställning som krävs ska de fyra länen inom programområdet Småland och Öarna genomföra och utveckla insatser för små och medelstora företag. Pågående insatser är Livsmedelsutveckling Sydost och eHealth Arena.

Som ett led i arbetet med de gröna näringarna, grön omställning och cirkulär ekonomi är utveckling av nya användningsområden för biogas viktig. En utveckling av biogasens användningsområden är också viktigt ur ett kris- och beredskapsperspektiv.

I handlingsplanen för länets livsmedelsstrategi är trygg livsmedelsförsörjning ett prioriterat område. Revidering av strategin ska göras under planperioden. Livsmedelssektorn står inför nya utmaningar som behöver beaktas i insatserna för att öka förnyelsen i livsmedelsproduktionen.

I besöksnäringstrategin är målet att utveckla Kalmar län till en året-runt-destination i samarbete med Småland och Östergötland. En ny avsiktsförklaring om samverkan med Östergötland är beslutad. Syftet med samverkan är att utveckla besöksstråk över länsgränsen genom hållbara kommunikationer och infrastruktur samt att erbjuda klimatsmarta besöksmål för familjer.

E-hälsolänet

År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter. Kalmar län har profilerat sig som ett starkt län inom e-hälsoområdet och det arbetet ska utvecklas ytterligare. Kalmar län arbetar efter målet att bli Sveriges bästa e-hälsolän. Arbetet utgår bland annat från Sydöstra sjukvårdsregionens strategi för life science.

Samverkan med Linnéuniversitetet inom e-hälsa ska stärkas under planperioden. Länet ska ta ytterligare kliv inom e-hälsa, tillsammans med övriga insatser inom samverkansavtalet med Linnéuniversitetet. Satsningen innebär både möjlighet till innovation och företagsutveckling samt ökat användande av e-hälsotjänster inom vård och omsorg. Gemensamt arbete sker inom områdena utbildning och kompetensutveckling, forskning samt infrastruktur och innovation. Målet är nationellt och internationellt genomslag genom att stärka både universitetet och länet inom e-hälsa.

Samtidigt ska förutsättningarna för högkvalitativ vård inom både stad och landsbygd öka.

Ökat samarbete mellan akademi, vård och omsorg samt näringsliv utvecklar både vård- och omsorgssektorn och näringslivet. En central del i arbetet är utvecklingen av *eHealth Arena*, en gemensam arena för näringsliv, vård och omsorg, akademi och allmänhet. Syftet med *eHealth Arena* är att bidra till ett ökat användande av e-hälsotjänster, ökad näringslivstillväxt samt ökad effektivitet inom vård och omsorg. Ambitionen är att arenan ska utvecklas till ett kunskapscenter och ett kluster inom e-hälsa. Här ska aktörer kunna mötas för att utbyta kunskap och idéer samt för att utveckla tjänster, metoder och produkter. Utvärdering ska göras under planperioden. Arenan som mötesplats för företag, näringsliv och vård- och omsorgsgivare ska utvecklas ytterligare under planperioden.

Levande landsbygd

Landsbygderna i Kalmar län utgör en unik resurs. Många av länets invånare bor och verkar på landsbygderna och landsbygdernas näringsliv är viktigt för länets utveckling. Samtidigt har Kalmar län stora demografiska och geografiska utmaningar. Avstånden till större orter är i flera områden stora och på många håll sker en utflyttning som successivt minskar underlaget för service och näringsverksamhet.

Det lokala engagemanget är avgörande i arbetet med landsbygdsutveckling. Regionen ska stimulera och uppmuntra engagemang genom att stödja lokala initiativ, bidra till kunskaps spridning och öka samverkan. Stöd till kommersiell service är fortsatt i fokus för regionalt serviceprogram genom ökade statliga medel. Revideringen av det regionala serviceprogrammet pågår i tät dialog med länets kommuner och ett nytt serviceprogram kommer att beslutas under inledningen av 2026 då även en ny förordning träder i kraft för stöd till kommersiell service. Servicefrågan är också en viktig del av det pågående arbetet inom Strukturbild Kalmar län.

Skärgården i norra och mellersta Kalmar län är tillsammans med Östergötland ett av Sveriges mest örrika områden med en orördhet som gör den unik. För att stärka möjligheterna till kust- och skärgårdsutveckling har det gemensamma kust- och skärgårdsprogrammet för Östergötland och norra Småland reviderats och beslutats under 2024.

Infrastruktur

Utvecklingen av länets infrastruktur och kommunikationer ska ske i nära dialog mellan regionen, grannlänerna, kommunerna, statliga aktörer och näringslivet. Strategiska och kontinuerliga påverkansinsatser ska fortsätta för att framhålla länets behov. Målet är att få större tilldelning av nationella medel till regional plan samt att få fler investeringar till länet via den nationella planen. Arbetet utgår från den beslutade handlingsplanen.

Regionen ska verka för att påverka satsningar på de priori-

teringar som beslutats gemensamt genom Regionsamverkan Sydsverige. Den gemensamma ambitionen är att knyta samman sydsveriges samtliga tillväxtmotorer för större arbetsmarknadsregioner, skapa tillgänglighet för högre studier samt en hållbar tillväxt.

Förutsättningarna för en god tillgänglighet skiljer sig åt inom länet. Lösningarna för att förbättra tillgängligheten behöver därför se olika ut. I norra länet behövs insatser för att integrera Västerviks arbetsmarknadsregion med Hultsfred och Vimmerby samt en robust och tillförlitlig tillgänglighet till Linköping och norrut till exempel Norrköping. I sydost är ett arbete påbörjat för att integrera arbetsmarknadsregionerna över länsgräns med Karlskrona och Växjö som tillväxtnoder. Målet är att skapa större arbetsmarknadsregioner genom att integrera befintliga med varandra. Arbetet med "snabbbuss-stråk" ska fortsätta för att möjliggöra effektivare pendling.

2024 genomförde Trafikverket utredningen *Stångådals- och Tjustbanornas funktion för regional utveckling*. Slutsatserna är bland annat att trådsäkring, framför allt på Stångådalsbanan, kan genomföras under innevarande planperiod. Eventuella investeringar behöver utredas ytterligare för att kunna bli namngivna objekt i kommande nationell plan. Planeringen av investeringar för Ostlänken ger stor påverkan på länets arbete med de regionala banorna. Slutligt beslut om stationsläget i Linköping för Stångådalsbanan förväntas tas under 2025. Målet med påverkansarbetet är att stationsläget för de regionala tågen ska bli samma som för Ostlänken. Arbetet ska genomföras i nära dialog med berörda kommuner och Region Östergötland. Region Kalmar län behöver fortsatt bevaka att namngivna objekt i nationell plan genomförs, till exempel Glasporten, riksväg 25 samt investeringar på E22.

Inför arbetet med ny regional transportplan har en process påbörjats för att ta fram en långsiktig strategi för mobilitet, trafikering och identifiering av långsiktiga investeringsbehov. I arbetet integreras kollektivtrafikstrategin och handlingsprogrammet för infrastruktur.

Övriga kommunikationer

Flygplatsen i Kalmar har betydelse för länets kommunikationer, sjuktransporter och inte minst ur ett beredskapsperspektiv. Kommunikationen med Stockholm är viktig både för möjligheterna att bo i länet, för näringsliv med verksamhet i Stockholm samt för de företag i länet som har en internationell marknad. Flygplatsen har även betydelse för länets attraktionskraft och utvecklingen av besöksnäringen. En nationell utredning har genomförts kring det svenska flygplatssystemet ur ett beredskapsperspektiv. Utredningen är flygplatsen i Kalmar utpekad som en av flera beredskapsflygplatser som blir en del av det nationella basutbudet i Sverige.

Länets hamnar utgör en viktig del av godstrafiken, liksom välutvecklade logistik- och godstransportsystem.

Dessa spelar en avgörande roll för arbetstillfällena, ekonomisk utveckling samt ur ett beredskapsperspektiv. Smålandshamn i Oskarshamn ingår i EU Trans-European Transport Network (TEN-T) som innefattar viktiga transportnoder som är viktiga för att förbättra Europas transportinfrastruktur och effektivisera gods- och passagerartransporter.

Frågan om regional elförsörjning har hög prioritet och kan ge behov av nya insatser när det gäller produktion, distribution, balansering, energieffektivisering och lagring av el. Ett projekt i samverkan med Region Kronoberg, kommuner i de båda länen samt länsstyrelserna genomförs under perioden 2024–2028. Det krävs en helhetssyn på hur elnätet i länet klarar kommande elförsörjningsbehov. En effektprognos för sydsverige har tagits fram som kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet.

En tillgänglig digital infrastruktur stödjer och ger förutsättningar för den digitala och gröna omställningen. Att förstärka länets mobiltäckning är prioriterat, framför allt kring kommunikationsstråk och på landsbygden. Inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige pågår arbete för utbyggnad av gigabitenät och för bättre uppkoppling längs vägar och järnvägar.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik ger livskraft till hela länet och ger människor möjlighet att resa till studier, arbete, fritidsaktiviteter och kultur. Kollektivtrafiken är också viktig för fler jobb, växande företag och ett klimatsmart resande.

Region Kalmar län erbjuder resor inom länet och till tillväxtmotorer i angränsande län. I Kalmar, Oskarshamn och Västervik finns stadstrafik med buss. För att ge kunderna ett större utbud av kollektivtrafik på landsbygden och i skärgården samordnas linjelagd trafik, anropsstyrd trafik (färdtjänst, sjukresor och närtrafik), skoltrafik och den skärgårdstrafik som bedrivs i norra länet.

Kollektivtrafiken är ett viktigt och hållbart verktyg för större utbildningsregioner och vidgade arbetsmarknader. Den stärker såväl näringslivets som regionens utveckling. Ett nytt trafikförsörjningsprogram som vägleder kollektivtrafikens utveckling för de kommande åtta åren ska fastställas under år 2025. Fokus för den allmänna kollektivtrafiken är en funktionell regionbuss- trafik mellan kommunernas huvudorter i hela länet. På landsbygden bör kollektivtrafiken knytas till strategiska noder, orter som har flera viktiga servicefunktioner.

Ytterligare ett fokusområde är tillväxtmotorn Kalmar som med sitt utbud av arbetstillfällena och universitetsutbildning fungerar som ett nav för resor både inom länet och över länsgränserna. De storregionala stråken binder samman Kalmar län med angränsande läns tillväxtmotorer. Även framöver kommer den länsöverskridande trafiken behöva variera i turtäthet i

olika riktningar beroende på graden av pendling och resandevolymer i stort. I den norra delen av länet ska kollektivtrafiken vidareutvecklas framöver för att integrera Västerviks arbetsmarknadsregion med Hultsfred/Vimmerby samt för en robust och tillförlitlig tillgänglighet till Linköping.

Tågtrafikens utveckling

Inom tågtrafiken finns en plan för Öresundstågens utveckling 2025–2030. De gemensamma målen ligger kvar tillsammans med Region Blekinge och Kronoberg samt inom Region- samverkan sydost. En ny operatör är direktupphandlad för Öresundstågtrafiken som sträcker sig fram till 2030. Varje ägarregion ska upphandla nästa generations Öresundståg där samtliga tåg ska bytas ut under 2030–2040.

Inom Krösatågssystemet utreds den framtida organisatoriska inriktningen för regionernas gemensamma tågssamverkan. Det gemensamma engagemanget för träsäkrade banor inom Krösatågssystemet fortsätter. Region Kalmar län har beställt 12 nya tåg till Krösatågssystemet och har ett optionsavtal på ytterligare tio tåg. Den gemensamma avsiktsförklaringen mellan Region Kalmar län och Region Jönköpings län om överlåtandet av fyra bimodala fordon till Jönköping ska ersättas av ett juridiskt bindande avtal. Efter avtalet behöver Region Kalmar län avropa nya tåg vars leverans bättre harmoniserar med Trafikverkets inkopplande av det europeiska säkerhets- och signalsystemet kallat ERTMS.

Fossilfri kollektivtrafik och trafikupphandlingar

Kalmar länstrafik arbetar för att nå 100 procent fossilfrihet och ökad energieffektivitet i kollektivtrafiken. Målet nås stegvis i samband med nya upphandlingar. De nya bimodala tågfordonen i Krösatågtrafiken kommer att kunna köras både på el och det fossilbränslefria drivmedlet HVO100.

Nya upphandlingar av särskilda persontransporter för perioden år 2026–2031 och linjetrafiken för åren 2027–2037 ställs inför nya krav. Trafikupphandlingen av linjetrafik och skolskjuts fortsätter med målbilden att få ett tilldelningsbeslut i januari 2026. Värdet på upphandlingen bedöms uppgå till cirka 650 miljoner kronor per år. Risk finns för kostnadsökningar på grund av rådande omvärldsfaktorer. Därför är det viktigt att upphandlingen görs så kostnadseffektivt som möjligt, men där det samtidigt behöver finnas flexibilitet för att möta framtida behov. Utifrån kraven på el i stadstrafik, fossilfria drivmedel i enlighet med Svensk Kollektivtrafiks miljökravsbilaga och Region Kalmar läns handlingsplan för en fossilfri region ska upphandlingen ge förutsättningar för en mix av fossilfria drivmedel som matchar utbudet på fordonsmarknaden.

Även det nya avtalet inom särskilda persontransporter och närtrafik som gäller från den 1 januari 2026 kommer att om-

fatta cirka tio procent elektrifierade fordon. Parallellt med etableringen av det nya avtalet kommer också den nya regionala planen för särskilda persontransporterna att implementeras.

Samverkan och ekonomi för ett ökat resande

Samverkan kring biljett- och betalssystemet vidareutvecklas tillsammans med Jönköpings, Kronobergs och Hallands regioner. Gemensamma upphandlingar genomförs för att underlätta ett ökat resande och stärka intäkterna. För att kunna följa resandet ska uppföljningen utvecklas. Inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) pågår samverkan för att skapa möjligheter för en länsöverskridande sommarbiljett och fler andra biljettlösningar på sikt. Dialog förs även med andra angränsande län för att lättare kunna erbjuda resor över länsgränserna.

En ny beräkningsmodell för självfinansieringsgraden ska införas för att bättre kunna beskriva den allmänna kollektivtrafikens finansiering. Den nya modellen klargör hur beräkningen delas upp i olika trafikslag och ökar jämförbarheten nationellt. Uppföljning ska göras i kollektivtrafiknämnden.

Effektiviseringsarbetet för att minska kostnaderna och öka intäkterna fortsätter. Utvecklingsarbete sker inom områdena kundtjänst och ekonomi bland annat i samverkan med region-service för att utveckla nya samarbeten och mer effektiva arbetssätt. Arbetet för ökad företagsförsäljning fortsätter liksom åtgärder för ökad intäktssäkring. Det görs bland annat i nära samverkan med trafikföretagen.

Linjetrafiken i den allmänna kollektivtrafiken har anpassats där det inte finns tillräckligt med resandeunderlag. Inom närtrafiken och de särskilda persontransporterna ska fokus läggas på digitalisering för att effektivisera verksamheten och öka kundnöjdheten ytterligare.

Grön omställning

Takten i den gröna omställningen behöver öka och Region Kalmar län är en viktig motor i länet. Region Kalmar län verkar för en hållbar omställning och tillväxt i hela länet bland annat genom kunskapsöverföring och en gemensam lägesbild för hållbarhetsarbetet. Regionens interna hållbarhetsarbete utgår från hållbarhetsplanen och följs upp i hållbarhetsredovisningen.

Region Kalmar län och Länsstyrelsen driver arbetet för att nå länets energi- och klimatmål. Detta sker inom ramen för Klimatsamverkan Kalmar län, där länets klimatkommission har en samordnande funktion. Kalmar län har som mål att vara en fossilbränslefri region år 2030 enligt no oil-begreppet enligt handlingsprogrammet för fossilbränslefri region 2023–2025.

Region Kalmar läns koldioxidutsläpp ska fortsatt minska i enlighet med klimatstrategin. Målsättningen på 80 procent minskning till 2030 och netto noll till 2040 kvarstår. Klimatkompensation ska användas för att minska utsläppen direkt och indirekt och omställningen av fordonsflottan och elektrifiering av infrastruktur fortsätter.

Region Kalmar län bidrar via olika projekt till att långsiktigt säkerställa länets och sydöstra Sveriges tillgång på vatten av bra kvalitet och minska belastningen på Östersjön. Nya arbetsmetoder, ny teknik samt samverkan på lokal, regional och internationell nivå är prioriterade områden.

Omställningen till en cirkulär ekonomi bidrar till minskat resursuttag, minskad energianvändning, förlängd livslängd av produkter samt bättre återvinningssystem. Avfallsmängderna ska fortsätta att minska liksom uppkomst av avfall. Samtidigt ska regionen verka för att öka materialåtervinningen.

Hälsosam och klimatsmart kost ska serveras på sjukhus och folkhögskolor och andelen närproducerade (svenska/regionala) livsmedel ska öka. Därutöver är ambitionen att även andelen ekologiska produkter ska öka för vissa prioriterade produktgrupper. Mängden matsvinn ska fortsatt ligga på en låg nivå.

Region Kalmar län har tagit fram en energieffektiviseringsplan fram till och med 2030. Planen visar på möjlighet till minskad klimatpåverkan genom att öka andelen egenproducerad förnyelsebar energi till byggnader. Vid ny- och ombyggnation ska arbetet med både energieffektivisering och klimatanpassning integreras. Medel för klimatanpassning ska följa med respektive investering. Regionen ska öka det egna byggandet i trä vilket är ett sätt att minska koldioxidutsläppen.

Hållbara upphandlingar ska ske enligt en systematisk modell för prioritering av upphandlingar, kravställning och uppföljning av krav. Arbetet med att ersätta engångsprodukter med flergångsprodukter ska fortsätta för både robusthet och minskad sårbarhet. Upphandling av varor, tjänster och byggprojekt ska omfatta relevanta hållbarhets- och säkerhetskrav.

Risker vid hantering av miljö- och hälsoskadliga kemikalier samt antalet ska så långt som möjligt minskas i enlighet med gällande kemikaliestrategi. Förskrivning av antibiotika ska fortsatt minska.

Kultur i hela länet

Kultur bidrar till kreativitet, nya tankesätt och samhällsutveckling. Kulturverksamheterna har betydelse för attraktionskraft och identitet, människors hälsa och välbefinnande samt för en socialt hållbar utveckling. Kulturen har även ett egenvärde som ska värnas.

En ny kulturplan ska beslutas för perioden 2025–2028. Kulturplanen sätter nya mål för och är ett underlag för medel som fördelas enligt kultursamverkansmodellen. Region Kalmar län lyfter fram fyra kulturpolitiska prioriteringar; Kultur i hela länet med bredd och spets, barns rätt till kultur, stärka kulturskaparnas villkor samt främja kulturens roll för regional hållbar samhällsutveckling.

Alla barn och unga ska få möta professionell kultur från regionala kulturaktörer som har ett speciellt uppdrag att arbeta mot målgruppen. KulturreSOR möjliggör för barn och unga att ta del av det regionala kulturutbudet och det finns flera

besöksmål i länet som omfattas. Samverkan ska öka mellan regional kultur, länets skolor och utbildningar på alla stadier. Utgångspunkten är skolkulturstrategin *Relevant*.

Tillgängligheten för utövande, medverkande och åskådande ska fortsätta utvecklas. Oavsett var man bor ska kulturen finnas tillgänglig. Kulturutövarnas villkor och företagande behöver utvecklas vilket görs genom handlingsprogrammet för kulturella och kreativa branscher samt genom kulturinkubator. De nationella minoriteternas kultur är en levande del av det svenska samhället och ska särskilt beaktas.

Regionala biblioteksverksamhetens uppdrag är att främja samarbete, utveckling och kvalitet för länets folkbibliotek. Insatser genomförs inom bland annat läsförmedling, språklig mångfald, digital delaktighet och tillgänglighet.

Inom Regionsamverkan Sydsverige sker gemensamma satsningar inom bild och form, dans samt kulturella och kreativa branscher, bland annat stärks det filmkulturella området och den rörliga bildens ställning. Regionen prioriterar sitt deltagande genom verksamheten i Filmregion sydost.

Handlingsplaner och program som revideras under 2025-2027

- Trafikförsörjningsprogram 2025–2033
- Regional utvecklingsstrategi 2026–2030
- Livsmedelsstrategi 2026–2035
- Fossilbränslefri region 2030
- Regional transportplan 2026–2037

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska bidra till en hållbar och hälsofrämjande miljö	Mängden koldioxidutsläpp inom region Kalmar läns verksamhet	73%	80 % (2030) Netto noll (2040)
Region Kalmar län ska bidra till hållbar tillväxt i hela länet	Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på minst 1 Gbit/s	99 %	100 %
	Matchad förvävsgrad	52 %	55 %
	Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser	65 %	75 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Verksamhet

Sveriges bästa
kvalitet, tillgänglighet
och säkerhet

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik verksamhet av hög kvalitet. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen, ha invånaren i fokus samt erbjuda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser.

Dagens hälso- och sjukvård står inför flera långsiktiga och strukturella utmaningar. Den demografiska utvecklingen innebär att befolkningen lever allt längre samtidigt som allt färre är i arbetsför ålder. Detta innebär utmaningar för kompetensförsörjningen och för möjligheten att finansiera både hälso- och sjukvård och kommunal omsorg. Även invånarnas behov och förväntningar ändras. Fler lever med kroniska sjukdomar genom livet och förväntningar på tillgänglighet och delaktighet ökar.

För att möta samhällsutvecklingen och samtidigt ge invånarna en god och säker vård som motsvarar deras behov, krävs förändringar av dagens vårdutbud. Dagens system kommer inte att klara av att möta framtida vårdbehov utifrån tillgängliga resurser.

Visionen *Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv* visar vägen för en lång tradition av goda medicinska resultat.

Region Kalmar län ska hämta styrka i omställningen genom sin långvariga systematiska förbättringskultur, *Varje dag lite bättre – kraften hos många*.

Framtidens hälso- och sjukvårdssystem

Hälso- och sjukvården ska utvecklas för att bättre stämma överens med befolkningens behov och där resurser används på bästa tänkbara sätt. Valfungerande och effektiva processer är en viktig del av ett valfungerande system. Effektiviteten avgörs till stor del om behoven kan mötas på rätt vårdnivå, som i sin tur beror på invånarnas sökmönster. Därför är en ökad tillgänglighet viktigt, inte minst till första linjens vård.

Primärvården ska bidra till hälsa och trygghet genom att vara den vårdnivå som är närmast invånarna. Länets hälsovalsenheter ska utvecklas utifrån det nya vårdvalsuppdraget som stärker

och tydliggör övergången till nära och hälsofrämjande arbets-sätt. Nyckeln finns bland annat i att bjuda in invånaren till mer delaktighet och samskapande. Omställningen till nära vård har potential att förbättra invånarnas hälsa och ta till vara samhälls resurser på ett mer effektivt sätt än idag och regionen ska ge förutsättningar för en kompetensförsörjning som stödjer omställningen. Person- och familjecentrerade arbetsätt ska fortsätta att utvecklas med fokus på relationer, samordning och delaktighet. I detta ingår att uppmärksamma vårdens övergångar och underlätta för patienter att röra sig igenom vård-systemet. Vårdvalsuppdraget utgår från länets gemensamma målbild för nära vård och ska följas upp genom fasta parametrar och årlig dialog.

Relationer och trygghet är extra viktigt för patienter med komplexa behov. Hälsovalsenheterna ska i första hand prioritera samordning, trygghet och kontinuitet för patienter med de största vårdbehoven. Den fasta läkarkontakten och den fasta vårdkontakten har nyckelroller i omställningen eftersom de ger förutsättningar att bygga goda, långvariga relationer. Inom primärvården ska andelen patienter med fast läkarkontakt öka. Målet i första hand är att alla patienter med komplexa behov ska ha en fast vårdkontakt.

Genom att patienter får rätt vård på rätt vårdnivå kan både kvalitet och effektivitet öka. Sjukhusbunden slutenvård är en betydligt dyrare vårdform än öppenvård, inte minst för att det krävs verksamhet dygnet runt. Slutenvård ska prioriteras för de patienter som kräver sjukhusens specialiserade vård och teknik. Primärvårdens förstärkta roll, medicinsk utveckling och nya tekniker gör att vård och behandling som idag behöver den slutna vårdens resurser kommer att kunna utföras i öppenvård eller i hemmet. Att bromsa behovet av inläggningar och vårdplatser är en del av omställningen.

En övergripande analys av hälso- och sjukvårdssystemet i länet har genomförts under 2024. Analysen ligger till grund för ett förslag om utveckling av hälso- och sjukvården i Kalmar län, med utgångspunkten att på ett kvalitativt, patientsäkert och resurseffektivt sätt möta morgondagens utmaningar. Under hösten 2024 pågår sex deluppdrag som vart och ett ska ge förslag på åtgärder. Deluppdragen innefattar insatser i alla delar av hälso- och sjukvården och ska ses som en helhet där varje uppdrag är beroende av varandra.

Samverkan med länets kommuner

En av de viktigaste framgångsfaktorerna i hälso- och sjukvårdens omställning är att få till samspelet mellan regioner och kommuner. Tätare lokal samverkan ska utvecklas i hela länet. Målet är ett hållbart arbetsätt i ytan mellan region, kommun och andra samhällsaktörer. I vårdvalsuppdraget ingår att hälsovalsenheterna ska arbeta för de mest effektiva lösningarna i deras geografiska områden. Enheter som befinner sig i utsat-

ta områden har möjlighet att, med stöd av extra medel, testa nya arbetsätt för att främja hälsa i grupper som behöver ökat stöd. Det långsiktiga målet är förbättrade livsvillkor och ökad självs kattad hälsa.

Region Kalmar län och länets tolv kommuner har gemensamt tagit beslut om en målbild för nära vård i länet. Målbilden sammanfattas i budskapet: *Tillsammans skapar vi hälsa och trygghet för hela livet*. Målbilden visar riktning för utvecklingen av hälsa, vård och omsorg i länet. Inom Kalmar läns struktur för samverkan mellan regionen och länets kommuner, *Läns gemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan*, ska nästa steg mot målbilden tas genom framtagandet av en gemensam plan för primärvården. Syftet med planen är att leda till en förflyttning av den gemensamma primärvården mot en mer nära vård och skapa en förstärkt samverkan på alla nivåer. Planen ska tydliggöra regionens och kommunernas gemensamma ansvar för primärvården i länet.

Uppföljning av omställningen till nära vård är nödvändig för att veta att planerade insatser ger effekt och görs vid rätt tid. Dagens utvecklingsmått, indikatorer och även studier är anpassade efter gårdagens vård och omsorg. Tillsammans med kommunerna ska regionen ta fram metoder och mått för att mäta omställningen.

Palliativ vård

Palliativ vård innebär att lindra lidande och främja livskvalitet för patienter med livshotande sjukdom. Detta sker under beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov. I vården ingår även stöd till patientens närstående. I nuläget finns omotiverade skillnader i den palliativa vården, med ojämn tillgång till vård över länet. Samverkan med länets kommuner ska utvecklas och insatserna ska sättas in i ett tidigt skede.

Målet ska vara att skapa en likvärdig och resurseffektiv vårdkedja i linje med nationellt vårdprogram palliativ vård. Vårdförloppet för palliativ vård ska implementeras under planperioden. Under hösten 2024 görs en gap-analys som ska resultera i en handlingsplan med åtgärder för att förbättra den palliativa vården i länet.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Hälsofrämjande och sjukdomspreventivt arbetsätt ska utvecklas för att förbättra invånarnas hälsa och samtidigt använda hälso- och sjukvårdens resurser mer effektivt. Nya arbetsätt ska fortsätta att initieras och utvecklas i samverkan med aktörer som kommuner och civilsamhälle. Att identifiera de områden där ojämlikheten i hälsa är störst är en förutsättning för att komma vidare i arbetet.

Hälso- och sjukvården ska ha ett helhetsperspektiv på barns hälsa i enlighet med utredningen *Börja med barnen! En sam-*

manhållen god och nära vård för barn och unga. Utredningen har bland annat mynnat ut i framtagandet av ett hälsoprogram för barn och unga 0–20 år. Region Kalmar län följer och kommer att anpassa sig efter programmet för att uppnå en hälsofrämjande, sammanhållen och jämlik hälsouppföljning för barn och unga till och med 20 års ålder, oavsett var i länet eller landet de bor.

Familjecentralernas uppdrag är att erbjuda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser av god kvalitet och tillgänglighet med barnet och familjen i fokus. Arbetet ska ha fokus på att stärka barn och ungas egenkraft och tilltro till att påverka sin hälsa och sitt välmående. Region Kalmar län ska tillsammans med länets kommuner fortsätta att utveckla länets familjecentralernas viktiga roll, särskilt kopplat till utsatta grupper.

1,3 miljoner vuxna i Sverige ger vård och stöd till närstående. Många i denna grupp har en sämre upplevd hälsa och högre sjukfrånvaro än övrig befolkning. Region Kalmar län arbetar utifrån den nationella anhörigstrategin för att stärka anhörigperspektivet och göra stödet för närstående mer individanpassat. Barns lagstadgade rätt att få information, råd och stöd ska särskilt beaktas inom hälso- och sjukvården.

Region Kalmar län ska arbeta vidare med suicidprevention i samverkan med övriga aktörer i samhället. Inriktningen är att tidigt uppmärksamma och upptäcka suicidnära personer. Länsrutinen för efterlevandestöd vid suicid ska fortsätta att användas och följas upp. Arbetet utgår från handlingsprogrammet för suicidprevention. Under planperioden presenterar även en nationell utredning ett förslag för hur ett nationellt ansvar för breda händelseanalyser efter suicid kan utformas.

Utbildningsinsatser som genomförs idag, i samverkan med andra aktörer, ska fortsätta för att främja psykisk hälsa och minska risken för suicid hos både vuxna och barn. En ny nationell överenskommelse mellan staten och SKR inom området psykisk hälsa och suicidprevention förväntas till 2025.

Goda levnadsvanor

En del i hälsan som går att påverka är hälsosamma levnadsvanor. Under planperioden ska andelen länsinvånare med hälsosamma levnadsvanor fortsätta att öka. Särskilt fokus ska riktas på de levnadsvanor som rör fetma och övervikt samt psykisk ohälsa. Både riktade, stödjande insatser på gruppnivå och generella insatser ska göras.

Hälsovalsenheterna ska ha ett strukturerat arbete kring prevention och behandling av livsstilsrelaterade sjukdomar. Livsstilsarbetet ska bedrivas utifrån individens behov, oavsett ålder. Primärvårdens livsstilsmottagningar får i det nya vårdvalet ett förtydligt uppdrag för arbetet med åtgärder vid ohälsosamma levnadsvanor. Arbetet omfattar insatser för att stödja personer att förändra sina levnadsvanor som tobaksbruk, riskbruk

av alkohol, ohälsosamma matvanor eller otillräcklig fysisk aktivitet, i syfte att förbättra hälsa samt förebygga och behandla sjukdom. Vid ett hälsosamtal har invånaren möjlighet att diskutera sina levnadsvanor och annat som kan påverka hälsan. Livsstilsverktyget är ett digitalt hjälpmedel som stärker egenkraften hos individerna att själva ta ett helhetsgrepp om både fysisk, psykisk och social hälsa. Fler verksamheter ska använda sig av Livsstilsverktyget för att främja egenkraft och goda levnadsvanor.

Ett nationellt vårdprogram för vuxna med obesitas kommer att presenteras våren 2025. Utifrån programmets rekommendationer ska insatser göras i nära samverkan mellan professioner och verksamheter. Region Kalmar län ska även genomföra utökade insatser för förskrivning av fysisk aktivitet på recept, FaR. FaR är en metod för att behandla fysiska besvär och stimulera till mer hälsofrämjande levnadsvanor. Arbetssätt ska testas för att integrera FaR som sjukdomsförebyggande insats tillsammans med annan vård och behandling.

Region Kalmar län ska bidra till ett brett förebyggande arbete mot alla slags beroenden som alkohol, tobak, nikotinprodukter, andra droger och spel. För tobak är målet ett tobaksfritt län. Insatser ska ske både inom mödrahälsovården och folktandvården och snabbare stöd ska erbjudas via digitala tjänster. Satsningar ska fortsätta att ske i samverkan med andra aktörer som möter unga.

Screening och vaccination

Region Kalmar län ska fortsätta att arbeta med screening för att tidigt upptäcka invånare i riskzonen, minska allvarliga konsekvenser samt göra vården mer resurseffektiv.

Livmoderhalscancer är den tredje vanligaste cancerformen bland kvinnor mellan 20 och 49 år. Region Kalmar län deltar i det internationella arbetet för att utrota livmoderhalscancer och en plan för arbetet har tagits fram inom Sydöstra sjukvårdsregionen. En del i arbetet är att antalet kvinnor som genomför livmoderhalscreening ska öka. Självprovtagning ska införas för att öka tillgängligheten och för att nå fler grupper.

Organiserad prostatacancer-testning har införts i Region Jönköpings län. Samma process och arbetssätt ska nu införas i resterande regioner inom sydöstra sjukvårdsregionen. Det gemensamma kansliet ska finnas i Region Jönköpings län.

Screening för tjock- och ändtarmscancer har införts och ska vara fullt uppbyggt 2026.

Vaccinationer är en av de viktigaste åtgärderna för att förebygga smittsamma sjukdomar. Utvecklingen av nya vacciner sker i snabb takt och under de närmaste åren kommer flera nya vacciner att bli tillgängliga. Region Kalmar län ska följa Folkhälsomyndighetens vaccinationsrekommendationer och sträva efter att vaccinationsinsatserna når alla delar av befolkningen,

inklusive svårnådda grupper, för att säkerställa hög täckning och ett effektivt skydd mot sjukdomar.

De nationella avtalen om vaccin för covid-19 gäller till 2026, vilket regionen behöver beakta i planeringen.

God munhälsa

För god munhälsa krävs sjukdomsförebyggande åtgärder på både individuell och befolkningsnivå. På individuell nivå är det viktigt att riskbedömning görs och att vårdprogrammet följs. På befolkningsnivå ska tandvården arbeta enligt de nya nationella riktlinjer som implementeras under planperioden.

Förebyggande insatser för munhälsan ska göras redan under barnens första år. Tandvårdens folkhälsoklinik har ett särskilt ansvar att skapa förutsättningar för en god munhälsa hos länets barn- och ungdomar. Folkhälsokliniken ska fortsätta att utöka och utveckla samarbeten inom kommun och primärvård. I samarbete med länets kommuner ska daglig tandborstning för barn i förskolan prioriteras samt besök i grundskola med information om bra vanor för god tand- och munhälsa fortsätta. Besök på öppna förskolan ska prioriteras i socioekonomiskt utsatta områden.

Folk tandvårdens abonnemangstandvård *Frisk tandvård* har utvärderats för att se om modellen fortsatt främjar en god munhälsa på befolkningsnivå. Utredningen visar att modellen är en bra samhällsekonomisk modell som främjar god munhälsa. Utredningen visar dock att det finns arbete att göra när det gäller riskbedömning, avtalsskrivning, kommunikation, prisättning och prioritering för att modellen ska bli mer jämlik och i större utsträckning låta behovet styra.

År 2025 kommer åldern för den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården att sänkas från 23 år till 19 år. Som en konsekvens av förändringarna föreslås personer mellan 20–23 år få dubbelt allmänt tandvårdsbidrag, samtidigt som det dubbla årliga tandvårdsbidraget för personer mellan 24 och 29 år försvinner. Under början av 2025 slutredovisas även Socialstyrelsens uppdrag om en nationell modell för riskbedömning inom tandvården. Modellen ska ge möjlighet till en ändamålsenlig uppföljning av hur det statliga tandvårdsstödet används.

En nationell utredning om förstärkt högkostnadsskydd inom tandvården ska undersöka möjligheterna att efterlikna skyddet i övrig vård, där äldre med sämst munhälsa ska prioriteras. Det finns också ett tilläggsdirektiv om att föreslå hur särreglerna kring asyl och för dem som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd kan tas bort, utan att påverka rätten till tandvård som ej kan anstå.

Jämlik och jämställd hälso- och sjukvård

Det finns skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället. Skillnaderna beror på socioekonomiska förutsättningar, köns-

skillnader eller funktionsvariationer. Samhällets olika funktioner och strukturer fungerar inte lika bra för alla, vilket medför att olika grupper har olika förutsättningar för hälsa. Många av dessa förutsättningar går att påverka. För att åstadkomma en jämställd och jämlik hälso- och sjukvård krävs långsiktigt arbete för att möta behoven och kompensera för oskäliga skillnader.

Kunskap om bemötande samt hur man systematiskt arbetar för att aktivt motverka diskriminering och för jämställdhet i våra egna verksamheter är viktigt. Som en del i detta finns en likabehandlingsplan, utbildning och stöd i jämställdhetsintegrering samt hbtqi-diplomering av verksamheter. Arbete pågår enligt regionens handlingsplan för jämställdhet där även arbete mot våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor ingår.

Våld i nära relation får allvarliga konsekvenser för hälsan, både fysiskt och psykiskt, men även socialt och ekonomiskt. Regionens medarbetare ska ha kunskap om våldets verkningar och erbjuda hjälp och stöd till de utsatta. En nationell utredning föreslår att även tandvården ska omfattas av samma skyldigheter som övrig hälso- och sjukvård i frågor om våld i nära relationer samt att frågor om våldutsatthet ska ställas till samtliga patienter.

Region Kalmar län ska fortsätta att utveckla vården för sjukdomar som oftast drabbar kvinnor. Hälsovalsenheterna med sitt breda perspektiv på hälsa ska i högre grad kunna erbjuda insatser inom gynekologi. Detta ska göras genom en stegvis utveckling i takt med ökad kunskap vid hälsovalsenheterna. Genom att stärka första linjens gynekologi och flytta vården närmare patienterna förbättras tillgängligheten. Det innebär dessutom att kvinnoklinikerna kan lägga mer fokus på att omhänderta akuta tillstånd och tillstånd som kräver specialistkompetens. En sådan utveckling ligger helt i linje med omställningen till nära vård.

Den nationella överenskommelsen om en personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa är en del i arbetet för en mer jämställd hälso- och sjukvård. Arbetet rör flickors och kvinnors hälsa och sjukdomar inklusive hela vårdkedjan före, under och efter graviditet samt sexuell och reproduktiv hälsa genom livet.

Psykisk hälsa

Samhället måste gemensamt hitta nya sätt att främja god psykisk hälsa i hela befolkningen. Region Kalmar län ska fortsätta att intensifiera arbetet för psykisk hälsa genom att stärka det förebyggande arbetet på samtliga nivåer och arbeta med utveckling i samverkan med andra aktörer.

En förflyttning behöver göras mot mer sjukdomsförebyggande vård och tidiga samordnade insatser. Det ska vara tydligt och enkelt för barn och unga, närstående och andra aktörer vart de

ska vända sig vid frågor om barns psykiska hälsa. För barn och familjer som behöver råd, stöd och behandling är primärvårdsnivån första ingången. Barn- och ungdomshälsan ska göra omhändertagandet jämlikt, effektivt och tillgängligheten ska vara god i hela länet. Målsättningen är att andelen barn och ungdomar med psykisk ohälsa som får insatser i första linjens psykiatri ska öka.

Ett utvecklingsarbete pågår inom primärvård, specialistvård och specialistpsykiatri i samverkan med kommunala verksamheter som socialtjänst och elevhälsa. Syftet är att råd, stöd och triagering ska utgå från gemensamma principer. Barn och unga med psykisk ohälsa ska ges en stegvis och samtida vård. Ingången till vården ska tidigt under planperioden vara organiserad i en länsgemensam mottagningsfunktion för att varje barn eller ungdom tidigt ska få rätt insats på rätt vårdnivå, enligt principen *en väg in* för barn och unga med psykisk ohälsa.

För barn och unga med mer komplexa behov genomförs flera insatser inom specialistpsykiatri. För att stärka de person- och familjecentrade insatserna permanentas projektet med mobilt mellanvårdsteam i norra länsdelen. Därutöver organiseras ett mobilt mellanvårdsteam även i södra länsdelen. Teamen ges ytterligare uppgift att fördjupa samverkan med länets kommuner. Mobil mellanvård ska därför kunna erbjudas inom hela länet och vara en del av ordinarie verksamhet. I kombinationen med mellanvård ska arbetsätt utvecklas inom heldygnsvården för att erbjuda självvald inläggning.

Erbjudande om intensiv kontextuell behandling (IKB) ges tillsammans med ett antal kommuner. Utvärdering av behandlingsmetoden ligger till grund för beslut om införande i länet som helhet.

Målet med länets ungdomsmottagningar är att främja barn och ungas hälsa med fokus på sexuell hälsa och rättigheter. Region Kalmar län och länets kommuner har enats om en överenskommelse som ska skapa förutsättningar för hälsofrämjande och förebyggande insatser samt tillgängliga och jämlika ungdomsmottagningar. Uppdraget är att erbjuda ungdomar upp till 23 år kunskap, råd och vård och/eller behandling inom området sexuell, reproduktiv och psykosocial hälsa. Både fysiska och digitala kontaktvägar behövs. Arbetsättet med den länsövergripande digitala ungdomsmottagningen har utvärderats och kommer att implementeras inom ordinarie verksamhet.

För personer med psykisk ohälsa kan det traditionella sättet att kontakta vården vara en utmaning. Regionen och länets kommuner behöver därför se över behovet av att utveckla och förändra dagens arbetsätt och kontaktvägar. *Digital mottagning psykisk hälsa* startades som ett projekt och är en mottagning där invånare från 18 års ålder kan få råd, samtalsstöd och psykologisk behandling via video. Verksamheten ska implementeras permanent under planperioden.

Utifrån den regionala ANDTS-strategin i Kalmar län ingår även att öka tillgängligheten till läkemedelsassisterad behandling vid

opioidberoende (LARO), dels genom behandling med läkemedel, dels genom psykologisk- eller psykosocial behandling.

Stärkt tillgänglighet

Tillgänglighet handlar om flera aspekter där även geografisk närhet, anpassade öppettider, personcentrerad vård och möjligheten till digital kontakt spelar in. Det pågående arbetet med nära vård, som innebär ett mer samordnat omhändertagande och ett mer proaktivt arbetsätt, ska på sikt minska behovet av oplanerad och akut vård.

Region Kalmar län har goda resultat nationellt sett men det finns fortsatt behov av att korta väntetiderna. Arbete ska göras kontinuerligt för att förbättra tillgängligheten och handlingsplanen ska följas upp löpande. Att utveckla tillgängligheten är ett långsiktigt och komplext arbete som sker på flera nivåer och inom flera områden. Inom hörselvården pågår ett kontinuerligt arbete med att öka tillgängligheten med ett särskilt fokus på att öka jämlikheten i länet.

Barn- och ungdomspsykiatri ska fortsatt arbeta för att stärka tillgängligheten, särskilt till utredning och behandling. En analys av öppenvårdens vårdprocesser ska genomföras. För att möta behovet av barn- och ungdomspsykiatrisk vård på kort och lång sikt ska förbättringar konkretiseras i en handlingsplan. Åtgärder enligt handlingsplanen ska sedan implementeras i länet. Arbetet ska även ligga till grund för riktade åtgärder för att höja kapaciteten i verksamheten.

Primärvården ska erbjuda de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande vårdbehov och vara den instans som patienter först får och tar kontakt med. Därför behöver primärvården vara tillgänglig när patienter söker vård. Tillgänglighet är avgörande, tillsammans med kontinuitet, koordinering och personcentrering. Inom primärvården ska andelen patienter med fast läkarkontakt öka. Målet i första hand är att alla patienter med komplexa behov ska ha en fast vårdkontakt. Öppettiderna utökas till att omfatta 47,5 timmar i veckan, vilket kommer att regleras i kommande hälsovalsuppdrag. Arbetet är en del av uppdragen för hälso- och sjukvårdssystemets utveckling.

Länets tre sjukhus ska utveckla samordningen, jämna ut flöden inom länet och ytterligare specialisera sin verksamhet, särskilt inom operationsplanering. Målet är att använda länets operationsresurser på ett optimalt sätt för att uppnå köfrihet till operation i hela länet. Samtliga patienter som behöver en operation ska ha fått en tid i länet inom ramen för vårdgarantin. En länsövergripande handlingsplan ska tas fram i början av planperioden.

Den nationella vårdgarantin innebär att en patient har rätt att få vård inom viss tid. Det är verksamhetens ansvar att hjälpa patienten vidare till annan vårdgivare om vård eller behandling inte kan erbjudas inom vårdgarantins tidsgränser. Vårdlotsfunktionen ska fortsätta utvecklas för att stödja verksamheter

i behov av vårdlotsning och ge patienter information och stöd. Patienten ska känna sig trygg med att veta vad nästa steg är vid en utredning eller behandling

Samverkan sker i sydöstra sjukvårdsregionen vilket i förlängningen ska innebära en mer jämlik vård i hela sydöstra sjukvårdsregionen.

Verksamhetsutveckling med digitala verktyg

Digitalisering är den tydligaste möjliggöraren för verksamhetsutveckling inom hälso- och sjukvården just nu. Genom att se över befintliga processer och identifiera arbetsmoment som kan tas bort genom automation och digitalisering kan arbetet göras smartare och frigöra tid. Det går också att skapa nya processer och erbjudanden för att möta våra invånares behov ännu bättre. Det viktiga är att digitalisering som skapar nytta för invånare och medarbetare kräver verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt. Här ska utbildning i förändringsledning och förbättringskunskap skapa kraft i utvecklingen.

Tillgången till hälsodata är central för styrning, uppföljning och utveckling. Hälsodata kan ge detaljerad information om exempelvis patientgrupper, sjukdomar och vårdflöden. Till-

gången till hälsodata är också en förutsättning för utveckling och forskning mot precisionsmedicin som innebär en mer för individen skräddarsydd diagnostik, behandling och uppföljning samt precisionshälsa som innebär att använda hälsodata för att förebygga sjukdom.

Informationsdriven vård handlar om att analysera och tolka data för att utveckla verksamheter och säkerställa bästa tänkbara hälso- och sjukvård. Genom att förbättra tillgängligheten till hälsodata, se hälsodata som en strategisk resurs och bli mer informationsdrivna skapas större nytta för invånarna. EU:s *European Health Data Space* samt regeringsuppdraget om nationell digital infrastruktur för hälsodata kommer att ställa stora krav på tillgängliggörande av hälsodata. Arbetet för att ta ett strategiskt helhetsgrepp och förflytta regionen mot en mer informationsdriven verksamhet ska fortsätta och stärkas genom samverkan med Linnéuniversitetet. Detta kopplar också mot liknande arbete i samma riktning inom Sydöstra sjukvårdsregionen.

Enkel tillgång till tillförlitliga data är en förutsättning för verktyg som beslutsstöd, analys och AI. Inom AI sker en snabb utveckling. Region Kalmar län ska följa utvecklingen för att skapa

förutsättningar att snabbt kunna använda AI när de tekniska, integritetsmässiga och juridiska utmaningarna är lösta. Många av digitaliseringens möjligheter öppnar för nya områden. Där måste medarbetare på ett enkelt sätt, och under kontrollerade former, kunna testa och experimentera. Detta är nödvändigt för att utforska och lära vilken nytta dessa möjligheter innebär för våra invånare och verksamheter. Först därefter kan beslut om införande och integrering i befintliga system tas.

Digitala lösningar innebär att geografiska avstånd delvis suddas ut och kompetens kan göras tillgänglig över hela länet, vilket bidrar till en jämlik vård. Verktyg för telemedicin ska göra samarbetet mellan och inom regionens verksamheter mer effektivt. Ett exempel är digitala konsultationer mellan vårdgivare som ska fortsätta att utvecklas. Att vårdgivare kan koppla upp sig och dela information underlättar samverkan, effektiviserar verksamheten och bidrar till lärande.

Taligenkänning ska införas brett inom hälso- och sjukvården. Taligenkänning innebär att tal översätts direkt till text i journal-systemet. Genom taligenkänning blir journalanteckningarna tillgängliga snabbare vilket ger kvalitetshöjning i journalen samt ökad patientsäkerhet. Dessutom innebär förändringen en tidsbesparing.

Egenmonitorering kan förbättra både hälsa och livssituation för invånare med kroniska sjukdomar. Egenmonitorering är en möjlighet för patienten att få vara medskapare av sin vård och innebär också en möjlighet för regionen att arbeta mer proaktivt. Egenmonitorering har testats på ett antal enheter och ska under planperioden etableras permanent. Som ett första steg ska egenmonitorering införas för hjärtsvikt, hypertoni, KOL och diabetes typ 2.

Dagens invånare blir mer och mer digitala och är vana vid att hantera många av sina ärenden digitalt, under dygnets alla timmar. Regionens digitala invånarerbjudande har förtydligats och behöver utvecklas ytterligare. Målsättningen är att alla verksamheter inom hälso- och sjukvården bland annat ska erbjuda invånarna att boka, avboka och omboka tid digitalt. Även digitala stöd- och behandlingsprogram ska fortsätta att utvecklas. Gemensamma satsningar görs inom sydöstra sjukvårdsregionen.

En övergång till fler digitala kallelser innebär en stor resursbesparing för vården. För invånaren gör digitala kallelser att kontakten med vården går snabbare. Ett program för införande av digitala kallelser är i gång. Målsättningen är att successivt ersätta papperskallelser med digitala kallelser.

I början av planperioden påbörjar Folk tandvården förberedelser för byte av journalsystem. Byte av system ska vara klart till hösten 2026.

Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård

Region Kalmar län har en lång tradition av goda medicinska resultat som ska bibehållas och utvecklas. En kunskapsbaserad vård innebär att alla patienter ska erbjudas diagnostik, be-

handling samt uppföljning enligt bästa kunskap i varje möte. Det förutsätter ett sammanhållet system där regionerna, kommunerna samt patienter, närstående och professionen stärker varandra i kvalitetsarbetet.

Sveriges regioner samverkar i det nationella systemet för kunskapsstyrning. Systemet omfattar samverkan kring kunskapsstöd, stöd för uppföljning och analys, samt stöd för utveckling och ledarskap. Kunskapen om kunskapsstyrning ska fortsätta att öka inom regionens verksamheter för att nå ut i vårdmötet.

Nationellt kliniskt kunskapsstöd har under 2024 bytt namn till 1177 för vårdpersonal, vilket innebär att 1177 blir nu en portal inte bara för invånare utan också för vårdpersonal. Målet är att bästa tillgängliga kunskap ska finnas tydligt och samlat inför, under och efter patientmötet.

Som en del i systemet för kunskapsstyrning ingår att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp, som utgår ifrån tillförlitliga och aktuella kunskapsstöd samt patienternas egna utmaningar, och därmed baseras på bästa tillgängliga kunskap om vård och behandling. Syftet med vårdförloppen är att öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården. Patienter ska uppleva en tydligare process utan onödig väntetid i samband med utredning och behandling. Flera vårdförlopp har börjat införas och ytterligare planeras.

Uppföljning av vårdens resultat och hälsoutfall är en viktig bas för kunskapsbaserad kvalitetsutveckling och ständiga förbättringar. Utveckling av strukturen för kvalitetsuppföljning ska ske med bas i det gemensamma kunskapsstyrningsarbetet.

Region Kalmar län ska erbjuda en god och säker vård och arbeta systematiskt och förebyggande med en nollvision när det gäller vårdskador. Arbetet har fokus på att utveckla, likrikta och standardisera det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Region Kalmar läns satsning på ökad patientsäkerhet utgår ifrån det nationella arbetet.

Antibiotika räddar liv och behöver användas ansvarsfullt. Felaktig och överdriven användning av antibiotika gör att bakterier i allt snabbare takt blir motståndskraftiga. Folkhälsomyndigheten ger numera regioner möjlighet att certifiera sig som antibiotikasmarta. Det finns framtagna kriterier för att klassas som en antibiotikasmart ledning, ett antibiotikasmart sjukhus och en antibiotikasmart vårdcentral. Region Kalmar län kommer under planperioden att jobba stegvis för att uppnå antibiotikasmarta verksamheter. Den långsiktiga målsättningen är att lämpliga verksamheter ska ha påbörjat arbetet med certifiering senast 2027.

Region Kalmar län ska aktivt stimulera och stödja arbetet med kloka kliniska val samt följa nationella initiativ i frågan.

Stärkt cancervård

Antalet patienter med cancerdiagnos ökar vilket beror på medicinska framsteg som gör att nya patientgrupper kan behandlas samt att överlevnaden för andra grupper har ökat markant. Även behovet av precisionsdiagnostik för nya målstyrda

cancerbehandlingar ökar. Region Kalmar län fortsätter arbetet med att kartlägga och optimera cancervårdens processer.

Inom cancerrehabilitering förutspås en ökad volym som behöver mötas. Regionens arbetssätt inom cancerrehabilitering med bedömarteam ska utvärderas och fortsätta att utvecklas. Utöver bedömarteam ska patienter med cancer uppleva större delaktighet under sin rehabilitering. Exempel på insatser är den digitala tjänsten *Min vårdplan Cancer* som är ett individualiserat patientstöd inom 1177.se. Fler diagnoser ska kopplas på och införandet följer det nationella arbetet.

Patienter som behöver undersökning genom PET/CT-röntgen skickas idag främst till Linköping. Genom satsningen på nya lokaler för onkologiska kliniken vid länssjukhuset i Kalmar möjliggörs att PET/CT blir en del av Region Kalmar läns verksamhet. Förberedelserna ska fortsätta, bland annat genom att säkerställa rätt kompetens. Ett viktigt arbete inom cancervården är att genomföra de beslutade satsningarna med utbyggnad av MR-kapaciteten i länet.

Utveckling, forskning och innovation

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling, *Varje dag lite bättre – kraften hos många* ska ligga till grund för en kvalitetskultur och en lärande organisation. Arbetet med ständiga förbättringar och systematiskt förbättringsarbete utgår ifrån denna strategi. Chefer och medarbetare ska ha kunskap om metoder och förmåga att kunna identifiera, genomföra eller driva förbättringsarbete.

För att möta omvärldens förändringar behöver organisationen vara anpassningsbar, vilket kräver en välutvecklad och hög förbättringsförmåga. Det handlar om att etablera ett systematiskt förbättringsarbete grundat i förbättringskunskap, men också om att utveckla en kultur av ständiga förbättringar i hela organisationen.

Genom att kombinera professionell kunskap och forskning med patienters och närståendes erfarenheter skapas delaktighet, vilket utvecklar både vården och invånarens egenkraft. Förbättringsmodellen ska utökas med nya verktyg för invånar-medverkan.

Forskning ska ses som en naturlig del av den kliniska verksamheten. Arbetet ska utgå från forskningsstrategin med handlingsplan. Ett fokusområde är att stödja bildandet av akademiska enheter och universitetssjukvårdsenheter. Akademisk primärvård Öland ska fortsätta att utvecklas. Utveckling av den akademiska miljön stärks ytterligare genom samverkan i anslutning till RALF (Regionalt anslutningsavtal om läkarutbildning och forskning) och genom arbetet i Kliniska studier Forum Sydost inom sydöstra sjukvårdsregionen. Ett annat fokusområde är att stärka möjligheten att genomföra kliniska studier, både akademiska och industrisponsrade, samt att förbättra åtkomsten till hälsodata för forskning.

Förbättringsförslag och idéer till innovationer från medarbetare och invånare ska tas tillvara i samverkan med innovationsaktörer. Det pågående arbetet med att erbjuda testbäddar, både för externa partners och för egen verksamhet, ska styras mot eHealth Arena. Det avslutade VINNOVA-projektet har visat på värdet att samköra testbädden med intressebanken för att skapa långsiktighet och hållbart lärande. För att öka nyttan av innovationsarbetet ska befintliga strukturer och processer undersökas och vidareutvecklas med invånarnas och verksamheternas behov i fokus. Arbetet ska stödja och stärka en innovationskultur genom att bidra till, lyfta fram och sprida innovationsarbete för lärande regionalt, nationellt och internationellt.

Säkerhet och beredskap

Hälso- och sjukvården är en samhällsviktig funktion med en central roll i det civila försvaret. Region Kalmar län ska ha en god beredskap för att förebygga och hantera extraordinära händelser. Målet är en robust organisation med förmåga att bibehålla sin funktion även vid omfattande oväntade händelser, höjd beredskap och ytterst krig. Fokus ska vara att skapa långsiktiga planeringsförutsättningar för uppbyggnad av civil beredskap samt stärka hälso- och sjukvårdens motståndskraft och katastrofmedicinska beredskap. Detta sker exempelvis genom robusta sjukhuset och SSIK, Sjukvårdens säkerhet i kris och krig.

Planering och kompetenshöjande åtgärder ska genomföras utifrån överenskommelser, stadsbidrag och rekommendationer. Dialog och fortsatt planering pågår kring regional och nationell samordning för effektivare samverkan i höjd beredskap och krig. Sverige bygger upp totalförsvaret för att uppnå en samordnad nationell förmåga tillsammans med allierade nationer inom NATO. Samverkan och samarbete mellan regionerna ska därför utvecklas så att regionernas del i totalförsvaret säkerställs. En gemensam kanslifunktion för samordning och planering av regionernas verksamhet vid höjd beredskap och krig ska skapas. Funktionen benämns Nationell samordning planering och ledning (NSPL), där Region Kalmar län ingår.

Krigsorganisering innebär att viktiga verksamheter ställs om från fredstida inriktning till höjd beredskap och inriktning på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret. Vid krisorganisering kommer beslutsfattande att vara en central del i organisationen för att beslut ska kunna fattas skyndsamt.

Region Kalmar län arbetar i enlighet med ISO 22301, standard för kontinuitetshantering. Arbetet är en viktig och central del för att stärka regionens robusthet mot kris i såväl vardag som krig.

En god försörjningsberedskap av sjukvårdsprodukter behövs för att stärka samhällets och sjukvårdens förmåga i kris och krig. Arbetet för en robust materialförsörjning som bygger på cirkularitet ska fortsätta. Det nationella arbetet med beredskapslager är vägledande för regionens inriktning. Läkemedel-

sområdet är hårt reglerat och läkemedelsdistributionen är nationellt samlad, vilket måste beaktas i arbetet. Dessutom sker alltmer avancerad läkemedelsbehandling utanför sjukhusen, inte bara på annan vårdinrättning utan även i hemmet.

För att skydda befolkningen och bevara samhällsfunktioner under förhöjd beredskap och krig är det viktigt med ett väl fungerande smittskydd liksom en god beredskap för B-händelser, händelser där smittförande ämnen utgör en fara.

Regionen ska delta i nationella kris- och totalförsvärsövningar.

Arbete med att bygga upp ett strukturerat och systematiskt säkerhetsarbete fortgår och övning och utbildning kommer vara viktigt inslag. Region Kalmar län ska också vara en trygg och säker arbetsplats där vi tillsammans upprätthåller en god säkerhetskultur. Den fysiska säkerheten dimensioneras utifrån identifierade skyddsvärden och välgrundade riskbedömningar. Säkerhetsskydd och informationssäkerhet ska stärkas genom regelbundna utbildningar ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långiktigt målvärde
En hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Andel tobak- och nikotinfria elever i högstadiet (åk 7–9)	87 %	100 %
	Andel kariesfria 19-åringar	47%	50 %
	Antal fallskador äldre (önskat värde lågt)	50/1 000 inv. >80 år	45/1 000 inv. >80 år
Nära och person-centrerad hälso- och sjukvård	Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (önskat värde lågt)	16 %	15 %
	Påverkbar slutenvård per 100 000 invånare i åldern 20 eller äldre (önskat värde lågt)	570/100 000 inv. >20 år	450/100 000 inv. >20 år
	Kontinuitet för vårdkontakt med läkare för patienter med kronisk sjukdom (Ko01L)	0,5 (indexvärde)	0,6 (indexvärde)
	Fast läkarkontakt i primärvården för patienter med prognostiserat stort vårdbehov (RUB 4 och 5)	100 %	100 %
	Fast läkarkontakt i primärvården	85 %	85 %
Tillgänglig hälso- och sjukvård	Tillgänglighet – 1177-samtal som besvaras inom 9 minuter	50 %	75 %
	Kontakt med primärvården samma dag	94 %	100 %
	Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar (primärvårdsnivå)	89 %	90 %
	Förstasök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar (somatik och psykiatri) - avser väntande	85 %	100 %

Forts. nästa sida

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långsiktigt målvärde
	Operation/behandling inom 90 dagar i den specialiserade hälso-och sjukvården - avser väntande	74 %	100 %
	Andel barn och unga som fått en medicinsk bedömning på första linjen inom vårdgarantins tidsgräns, 3 dagar	98 %	100 %
	Andel barn och ungdomar som erbjuds en tid till Barn och ungdomshälsan inom 14 dagar	99 %	100 %
	Förstabetesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	90 %	100 %
	Utredning inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	75 %	100 %
	Behandling inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	75 %	100 %
	Antal överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård (önskat värde lågt)	<1,7	<1,7
	Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård (önskat värde lågt)	<1,4	<1,4
	Andel distanskontakter	15 %	25 %
Säker hälso- och sjukvård	Andel trycksår – sjukhusförvävade (önskat värde lågt)	1 %	0 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte mättet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Följande mått målsätts inte då resultat ej finns tillgängligt för 2025. Långsiktigt målvärde kvarstår.

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långsiktigt målvärde
En hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Andelen invånare i länet som använder tobak dagligen (önskat värde lågt)	*	10 %
	Andel invånare som är stillasittande minst 10 timmar per dygn (önskat värde lågt)	*	10 %
	Andel av befolkningen med fetma (BMI≥30) (önskat värde lågt)	*	10 %

Medarbetare

En av Sveriges bästa arbetsplatser

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv.

Tillgången till rätt kompetens är avgörande för möjligheten att bedriva verksamhet med hög kvalitet och service för invånarna. Nya arbetssätt, samarbeten och yttre krav är delar i detta. Region Kalmar läns verksamhet är personalintensiv och i behov av många kompetenser med höga utbildningsnivåer. En långsiktig kompetensförsörjning som stödjer kvalitet, patientsäkerhet och utveckling är nödvändig. När nya arbetssätt införs ska gamla fasas ut för att undvika dubbelarbete och för att få önskad effekt. Med nya arbetssätt följer också behov av digitalisering och nya tekniska lösningar.

Fokus ska vara att behålla och utveckla regionens befintliga medarbetare snarare än att rekrytera. Omställningen kommer att visa vilken kompetensutveckling som behövs och här ska chefer gå före och visa vägen.

Strategisk kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen ska ses ur flera perspektiv och mötas med ett samlat och strukturerat arbetssätt. Arbete pågår i samverkan på nationell och lokal nivå.

Region Kalmar läns strategi för kompetensförsörjning vilar på Sveriges kommuner och regioners *Nio strategier för att säkra välfärdens kompetensförsörjning* tillsammans med den årliga kompetensförsörjningsanalysen. Den regionövergripande analysen kompletteras med lokala analyser av dagens och morgondagens kompetensbehov. Det nationella arbetet *Sveriges viktigaste jobb*, som reviderades under våren 2024, är ett stöd i arbetet både lokalt och inom sydöstra sjukvårdsregionen.

Det nationella vårdkompetensrådet har arbetat fram en plan för vårdens kompetensförsörjning. Arbete med aktiviteter i den nationella planen för kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården ska utvecklas i såväl sydöstra sjukvårdsregionen som lokalt i Region Kalmar län.

Region Kalmar län ska vara en öppen och inkluderande arbetsplats och likabehandling och mångfald är viktiga områden. Områdena är viktiga också för breddad kompetensförsörjning

och för att vara en attraktiv arbetsgivare. Ett långsiktigt samarbete med Linnéuniversitetet om likabehandling pågår.

Samverkan med utbildningsanordnare

Samarbetet med kringliggande lärosäten, liksom samverkan med NOVA i Oskarshamn och Campus Västervik, ska fortsätta att utvecklas inom de utbildnings- och forskningsområden där det finns behov.

Sjuksköterskeutbildningen i mellersta och norra länsdelen ska fortsätta enligt samarbetsavtalet med Linnéuniversitetet. Det är ett kontinuerligt kvalitetsarbete för att säkerställa sjuksköterskeutbildningen i denna del av regionen.

Den regionaliserade läkarutbildningen, i samverkan med Linköpings universitet, går in i en ny fas och samarbetet fördjupas med en stärkt akademisk utbildnings- och forskningsmiljö.

Ett nytt avtal med Linköpings universitet är klart och gäller tills vidare. Det innebär att regionen fortsätter att arbeta för en god kvalitet för de studenter som utbildar sig inom regionen som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

Ett samarbete pågår med Hälsohögskolan i Jönköping om distansutbildning till röntgensjuksköterska. Den lokala studiegruppen ska stärkas genom till exempel praktisk träning i regionens verksamheter. Utbildningen kommer att kräva nya arbetssätt och resurser för att samordna studenterna med verksamheten.

Verksamhetsförlagd utbildning, VFU, ska ses som en viktig del i samverkan med universitetet. VFU ska hålla god kvalitet och erbjudas i den omfattning som krävs. Regionens ansvar också för handledare under VFU. VFU för grundutbildningen för sjuksköterskor kommer att förändras utifrån ett EU-direktiv, vilket kommer att kräva insatser under planperioden.

Satsningen på kompetensförsörjning av undersköterskor ska fortsätta. Satsningen är en del av Vård- och omsorgscolleges arbete med att skapa en enhetlig utbildning för

undersköterskor. Utbildningen till undersköterska pågår vid Gamleby folkhögskola. Utbildningen till medicinsk sekreterare vid folkhögskolorna i Vimmerby och på Högalid är även fortsättningsvis viktiga satsningar.

Minskat beroende av bemanningsbolag

Bemanningsbolag kan vara nödvändiga för att hantera en tillfällig belastning, men långsiktigt ska utvecklingen brytas. Utöver den ekonomiska aspekten leder hyrberoendet till flera negativa konsekvenser. När andelen hyrpersonal blir för stor blir de ordinarie medarbetarnas arbetsmiljö lidande, kontinuiteten för patienterna minskar och patientsäkerheten riskeras.

Förutom sänkta kostnader innebär ett minskat beroende av bemanningsbolag en tydlig satsning på nya och befintliga medarbetare. En annan drivkraft är möjligheten att driva en långsiktig utveckling av vården. Nationellt arbetar samtliga regioner för en gemensam riktning för minskat beroende av hyrbolag, bland annat genom en samordnad upphandling av hyrpersonal.

Arbetet inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen för att minska andelen inhyrda sjuksköterskor har fallit väl ut. Nu ska arbetet hållas i och fortsätta att utvecklas. Under planperioden ska fler insatser göras för att minska kostnaderna för inhyrda läkare. Samverkan med närliggande regioner har varit en viktig del i arbetet som ska fortsätta. I dygnet runt-verksamheter finns extra stora utmaningar och här görs ett särskilt arbete. Inom primärvårdsförvaltningen och psykiatriförvaltningen är inriktningen långsiktig, med fokus på rekryteringsfrämjande aktiviteter för läkare och psykologer.

Den sammanvägda målsättningen för Region Kalmar län är att kostnaderna för bemanningsbolag, i förhållande till de totala personalkostnaderna, inte ska överstiga fyra procent för år 2025. Förutsättningarna för förvaltningarna ser olika ut, vilket behöver tas hänsyn till när målsättningen fördelas på respektive verksamhet. Regionens långsiktiga målsättning på två procent ligger fast.

Bemanningsbolag kommer inte att anlitas för att bemanna med sjuksköterskor inom primärvården eller med tandläkare i folktandvården.

Parallellt pågår mer långsiktiga insatser, till exempel regionfinansierade utbildningsanställningar, utveckling av arbetsgivarvarumärke samt utlandsrekrytering.

Utveckla och behålla medarbetare

Förmågan att behålla och utveckla medarbetare har avgörande betydelse för möjligheten att fortsätta bedriva en god verksamhet. För att möta omvärldens förändringar behöver organisationen vara anpassningsbar, vilket kräver en välutvecklad och hög förbättringsförmåga. Ett aktivt arbete med medar-

tarskapet kopplat till värdegrund och ledarskap ska påbörjas under planperioden.

Arbetsätt ska utvecklas som än mer tar tillvara medarbetarnas tid, kunskap och engagemang samt möjliggör utveckling av yrkesroller. Det kräver i sin tur förutsättningar för karriärutveckling och att utvecklingsmöjligheter blir synliga, både inom yrket och i organisationen. Arbetet med ständiga förbättringar och systematiskt förbättringsarbete utgår ifrån strategin *Varje dag lite bättre – kraften hos många!* och är en del i medarbetarnas utveckling.

Chefer och medarbetare ska ha kunskap om metoder och förmåga att kunna identifiera, genomföra eller driva förbättringsarbete. Varjedag-påbyggnadsmodellen har utvecklats för att systematiskt bygga upp organisationens förbättringsförmåga. Arbetet ska fortsätta att inom planperioden och kompetens ges till fler chefer och medarbetare, till exempel genom att utbilda fler medarbetare till förbättringsledare och verksamhetsutvecklare till förbättringscoacher.

Utveckling och implementering av karriärutvecklingsmodeller ska fortsätta inom vårdens yrken och för fler yrken utifrån behov. Möjligheterna till karriärutveckling genom ökat samarbete inom och mellan förvaltningarna ska stärkas.

Satsningen på arbetsgivarfinansierad utbildning för sjuksköterskor, barnmorskor, specialistsjuksköterskor och biomedicinska analytiker ska fortsätta. Arbetsgivarfinansierad specialistutbildning för undersköterskor finns nu implementerad och under planperioden kan specialistutbildning också bli aktuell för andra yrkesgrupper. Ett arbete med att stärka kompetensförsörjningen av psykologer pågår, bland annat genom implementering av karriärmodell och introduktionsår efter den praktiska tjänstgöringen (PTP).

Kompetenscentrum (KC) ska, förutom tidigare områden, fokusera på att stödja person- och familjecentrerade arbetsätt, digitalisering och e-hälsa samt bemötande. Arbetet med att införa och skapa rutiner för ett effektivt kompetenscentrum fortsätter. Målet är att skapa möjligheter till livslångt lärande och träning i praktiska färdigheter, simuleringsövningar och scenarioträning i team.

För nya medarbetare är en bra start viktig. En ny digital introduktion ska utvecklas för att bidra till att nya kollegor får en trygg start och förstår sin roll i organisationen. Introduktionsprogrammet för sjuksköterskor ska fortsätta att förbättras. För psykologer har ett yrkesspecifikt introduktionsprogram lanserats som ska fortsätta att utvecklas under planperioden. Möjligheten till en gemensam introduktion för undersköterskor har utretts och ska ges en tydligare struktur, för verksamhetsnära introduktion såväl som regionövergripande. Under planperioden ska strukturen implementeras och en gemensam regionövergripande introduktion tas fram.

För att trivas och må bra på arbetet behövs balans mellan arbete och fritid. Erbjudande om heltid och en grundsyn att möjliggöra arbete, föräldraskap och närståendestöd är ett centralt förhållningssätt. Detta är en del av arbetet med ett hållbart arbetsliv och lyhördhet för medarbetarens hela livssituation. Ett fördjupat arbete med analys och förslag på åtgärder ska göras för att fler ska vilja ha en högre sysselsättningsgrad.

Ett förlängt arbetsliv är en viktig del i Region Kalmar läns strategi för en god kompetensförsörjning. Den genomsnittliga åldern för pension inom regionen är 65 år och för att medarbetare ska vilja och ha förutsättningar att arbeta längre behövs insatser för att göra arbetsplatsen mer attraktiv, säkerställa en god arbetsmiljö och arbeta med attityder och kommunikation. Medarbetare med lång erfarenhet kan vara lämpliga för uppdrag som expert, mentor, handledare eller andra arbetsuppgifter som bidrar till vägledning åt mindre erfarna medarbetare. Under planperioden ska regionen arbeta med aktiviteter som stärker arbetet med förlängt arbetsliv, exempelvis genom information, utbildningar och individuella lösningar.

Arbetet med en målinriktad och långsiktig lönebildning är ett kontinuerligt arbete. Lönebildning, en viktig del av kompetensförsörjningen, ska vara medveten och jämställd. Lönesättningen är individuell, differentierad och ska bidra till att nå verksamhetens uppsatta mål. Lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Den årliga kompetens- och löneanalysen ger riktning för löneutvecklingsarbetet, såsom fortsatt prioritering av dygnet-runt-verksamhet. Arbetet med lönebidrag och anställningsstöd genom personliga tjänster ska fortsätta.

Region Kalmar län står för jämställda löner och den årliga lönekartläggningen ska säkerställa detta. Den årliga handlingsplanen utgör grunden för satsningar och prioriteringar. Eventuella behov av insatser för att åtgärda osakliga löneskillnader ska hanteras genom avsatta medel inom löneöversynen de kommande åren.

För att utveckla en akademisk miljö behövs goda möjligheter till forskning. Medarbetare som bedriver forskarstudier på deltid bidrar i sitt kliniska arbete till ett vetenskapligt förhållningssätt. De är drivkraften för framväxt av akademiska miljöer samt för evidens och integrering av klinisk forskning i den dagliga verksamheten. Forskningsaktiva medarbetare och deras kompetens ska tas tillvara vid fortbildning av nya medarbetare och vid förbättringsarbete. Detta bidrar i förlängningen till att invånaren får bästa möjliga vård och behandling.

Attrahera och rekrytera medarbetare

Region Kalmar län vill vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter, delaktighet och som bidrar till ett hållbart arbetsliv där god arbetsmiljö och hälsa står i fokus.

Det strategiska och långsiktiga arbetet för att stärka och utveckla Region Kalmar läns arbetsgivarvarumärke spelar stor

roll för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men också för att behålla medarbetare. Regionen ska tydliggöra och synliggöra organisationen som en enhetlig arbetsgivare gentemot blivande medarbetare, men också för att stärka befintliga medarbetare i sitt val av arbetsplats. Det ska vara tydligt att socialt ansvar och en icke-diskriminerande arbetsmiljö är viktigt i organisationen. För att möta rekryteringsbehov, oavsett pensionsavgångar, säsongsvariationer och likande, pågår en systematisk bemanningsplanering året om. Ett utökat samarbete med länets arbetsförmedlingar kan skapa möjligheter till arbete för personer som står utanför arbetsmarknaden.

SKR:s rapport *Unga och välfärdsjobben* visar att kunskapen om jobb i regioner och kommuner varierar bland unga och att många vill ha mer information. Regionen behöver möta unga på deras plattformar både i skolan och i sociala medier. Bredden av yrken ska lyftas för att stärka regionen som en attraktiv framtida arbetsplats. Region Kalmar län erbjuder praktikplatser och prova-på-aktiviteter för länets ungdomar. Praktikmöjligheterna inom regionens olika verksamheter ska utvidgas för att stärka regionen som en attraktiv arbetsplats. Ambitionen är att regionen som länets största arbetsgivare ska synas och agera på olika utbildningsnivåer över hela länet.

Vissa spetskompetenser inom det medicinska området är svåra att rekrytera. Samverkan och samrekrytering inom sydöstra sjukvårdsregionen är en viktig del i detta. En rutin för arbetet har tagits fram och ska fortsatt implementeras. Samverkan med kommunerna genom nätverket *Tillsammans för fler till Kalmar län* ska fortsätta att utvecklas för att stärka länets attraktivitet.

Bastjänstgöring (BT) är numera obligatorisk för läkare med läkarexamen från EU eller tredje land. BT ersätter från och med 2027 nuvarande allmäntjänstgöring (AT) i läkarprogrammet och utredning med analyser och konsekvenser för BT-organisationen efter 2027 ska ske under planperioden. Region Kalmar län erbjuder initialt nio BT-tjänster för att kvalitetssäkra bastjänstgöringen samt pröva och utvärdera organisationen, handledning, placeringar samt rekryterings- och urvalsförfarande. Antalet BT-tjänster kommer att utökas gradvis fram till 2027 samtidigt som AT bibehålls i nuvarande utformning.

Arbetet med att rekrytera och validera utbildade medarbetare med utländsk bakgrund fortsätter. Behovet av språkpraktik och praktisk tjänstgöring finns kvar, eftersom goda kunskaper i svenska språket är ett krav i vårdens och tandvårdens yrken. Ett samarbete med europeiska rekryterings- och matchningsnätverket Eures är etablerat för att rekrytera främst sjuksköterskor med utbildning från EU samt läkare med specialistkompetens. Utbildningssatsningen som stödjer språkutbildning och språkförbättring för utlandsutbildade ska fortsätta.

En god arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är grunden för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv. Kvinnors sjukfrånvaro är bekymmersam för

arbetsmarknaden i stort och för en kvinnodominerad organisation som Region Kalmar län är det särskilt viktigt att fokusera och satsa på förändring.

Region Kalmar län har ställt sig bakom EU:s förnyade CEMR-deklaration (europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation). Nytt i deklarationen är punkter som syftar till att skapa ett mer jämställt samhälle med intersektionellt perspektiv. Regionen som arbetsgivare ska se till att gå före och arbeta vidare med CEMR-deklarationen för att stärka jämställdheten i Region Kalmar län.

Region Kalmar län strävar efter att ständigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö såväl organisatoriskt som fysiskt och socialt. Arbetsmiljöarbetet är grunden för medarbetarnas trivsel och hälsa, liksom för attraktiviteten som arbetsgivare. Den årliga sammanställningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, hälsobokslutet samt resultat av medarbetarenkäter är underlag för att främja en god arbetsmiljö. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara en naturlig del av rutiner och arbetssätt i den dagliga verksamheten.

Chefer och ledare påverkar arbetsmiljön, vilket kräver både kunskap och systematik. Det finns en tydlig koppling mellan ledarskap och arbetsmiljö. Ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap är betydelsefullt för arbetsmiljön. Kunskaps- och höjande insatser för chefer, medarbetare och skyddsombud ska därför prioriteras och göras tillgängliga både digitalt och fysiskt. Samarbete med fackliga företrädare är en viktig del i arbetet.

Medarbetarnas hälsa är viktig för långtidsfriska arbetsplatser. För att skapa bra arbetsplatser behöver det friska stå i fokus. Områden som ledarskap, arbetsanpassning, kommunikation, delaktighet och inflytande möjliggör en bättre arbetsmiljö. Sunt arbetslivs metod för friskare arbetsplatser, så kallade friskfaktorer, ska användas. Dessa består bland annat av analyser av sjukfrånvaro och aktivt arbete med förebyggande arbetsmiljöarbete.

Nationellt har en förändring skett i allmänna bestämmelser kring dygnsvila, som ska bidra till en bättre arbetsmiljö och återhämtning. Arbete kopplat till förändringen kommer att pågå under längre tid för att harmonisera och utveckla schema och arbetstider.

Ett särskilt fokus i arbetsmiljöarbetet ska vara kvinnors hälsa. Arbete med rehabiliteringsprocessen och kunskap om skillnader i mäns och kvinnors sjukfrånvaro ska vävas in i arbetsmiljöutbildningarna. Arbetet ska fortsätta med en fördjupad analys och konkreta aktiviteter. Rehabiliteringsprocessen ska generellt förbättras i kvalitet och digitala verktyg moderniseras under planperioden.

Medarbetare ska ges goda förutsättningar att påverka sin arbetsmiljö. Samverkan mellan medarbetare och arbetsgivare ska vara en naturlig del i vardagen för att skapa en välfungerande arbetsplats med goda möjligheter till återhämtning. Därför ska

även medarbetare under planperioden ges mer kunskap inom arbetsmiljöområdet i form av olika utbildningsinsatser.

Att aktivt förebygga ohälsa förutsätter även ett arbete med att identifiera och kartlägga risker. Region Kalmar län ska fortsätta att utveckla en säkerhetskultur där chefer och medarbetare arbetar förebyggande och engagerat tillsammans. Arbetet för en god tillbudsrapportering som ger en bild av behovet av förebyggande arbete ska fortsätta. För att underlätta arbetet kring riskanalyser och tillbudsrapportering ska teknik och systemstöd utvecklas i takt med arbetet. Ett förbättrat digitalt stöd ska därför arbetas fram under planperioden.

Region Kalmar läns 350 hälsoinspiratörer är delaktiga i arbetet med att stärka det friska och främja hälsoarbetet på arbetsplatserna. Utveckling av hälsoinspiratörernas arbete ska ske under planperioden. Friskvårdsbidrag samt möjlighet att hyra cykel som förmån bidrar också till att skapa förutsättningar för en hälsosam livsstil.

Företagshälsovården är en viktig samarbetspartner för att skapa förutsättningar för hälsa med förebyggande insatser. Utvecklingen av företagshälsovården ska fortsätta under planperioden. Det innebär bland annat ökad tydlighet i uppdraget utifrån verksamhetens behov. Deltagande i det förebyggande arbetet samt utbildningsinsatser är särskilt betydelsefulla. Hälsoinspiratörernas arbete ska även fortsättningsvis stödjas av företagshälsovården.

Samarbetet med skyddsombuden är viktigt både ur ett förebyggande och ett efterhjälpande arbetsmiljöperspektiv. Det är angeläget att uppmuntra medarbetare att ta sig an uppdraget som skyddsombud och att samarbetet förstärks ytterligare.

Regionens arbetsplatser ska präglas av likabehandling och nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Region Kalmar län ska arbeta med likabehandling för medarbetare och invånare i enlighet med länets regionala strategi för jämställdhet samt den europeiska deklarationen om jämställdhet. Arbetet ska vara systematiskt och sträva efter att likabehandling ska ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten

Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap

Ett utvecklande och hållbart chef- och ledarskap är avgörande för Region Kalmar läns framtid. Chefens förmåga att leda och utveckla sin verksamhet med rätt kompetens är avgörande för vilken hälso- och sjukvård och service som kan ges till invånarna. Hur verksamheten når upp till uppsatta mål och hur väl kompetensförsörjd organisationen är avgörs av ett väl fungerande chef- och ledarskap.

Chef- och ledarskapet behöver mötas av ett starkt stöd och stärkta förutsättningar. Utveckling och utbildning kopplat till chefskapet ska fortsätta att stärkas och regionens obligatoriska chefsprogram utvecklas med ytterligare fördjupningar.

Möjligheter att införa ett mentorsprogram, för att stödja och uppmuntra till erfarenhetsutbyte, ska undersökas.

Arbete kring framtidens chef- och ledarskap ska fortsätta. Ambitionen är att skapa ökad tydlighet kring mål och effekt för chef- och ledarskapet, liksom förväntningar kopplade till rollen och uppdraget. Det är viktigt att chefsomsättningen är låg och att regionen ger förutsättningar att chef- och ledarskapet håller över tid. Regionens chefer ska ges förutsättningar för egen kompetensutveckling, nätverksbyggande, tillgång till stödfunktioner och utbildning, liksom en god organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö. En översyn av regionens chef- och ledarskapsstrategi ska göras under planperioden.

Chefernas fokus de närmaste åren ska ligga på utveckling av verksamhet och arbetssätt. Chefer och ledare ska i rollen som förändringsledare och kulturbärare verka för ett klimat som uppmuntrar och tar vara på förbättringsidéer och innovativa lösningar. Chefens roll är särskilt viktig i utvecklingen av yrkesroller och arbetssätt. I utvecklingsarbetet krävs systemstöd och en ökad grad av digitalisering.

Region Kalmar läns chefer och ledare har stor påverkan på organisationens attraktivitet och målet att bli en av Sveriges bästa arbetsplatser. Chefer som agerar och uppfattas som utvecklande ledare ger sina medarbetare möjlighet att själva

utvecklas och bidra till organisationens resultat. Utbildningen i Utvecklande ledarskap ska förstärkas med en fördjupning och repetition som ytterligare stöd för cheferna.

Ett hållbart chef- och ledarskap är av stor vikt både ur individ- och organisationsperspektiv. Regionen ska fortsätta att följa och analysera nationell och internationell forskning och utveckling inom olika delar av ledarskapet, så som digital utveckling och AI.

På friska arbetsplatser ges utrymme för cheferna att ta ansvar för sina medarbetare, liksom att skapa delaktighet och trivsel. Forskning kring chefskap, hälsa och effektivitet visar att hur arbetet är organiserat påverkar möjligheten att skapa en sund arbetsmiljö och välfungerande verksamheter. Riktvärdet ska vara högst 35 medarbetare per chef, med målet att minska antalet till 25. Antalet ska dock utgå från varje verksamhetsförutsättningar och hänsyn behöver tas till organisationen och stödet runt chefen.

För att fånga upp medarbetare med potential och motivation att bli chef ska möjligheten finnas att utvecklas och förberedas för ett framtida chefsuppdrag genom regionens chefsakademi. En tydlig kravprofil med utgångspunkt från chef- och ledarskapsstrategin utgör grunden för urvalet av deltagare till akademien ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska vara en attraktiv, utvecklande och hälsosam arbetsplats	Andel medarbetare som i medarbetarenkäten uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län	72 (indexvärde)	75 (indexvärde)
	Sjukfrånvaron inom region Kalmar läns alla verksamheter (önskat värde lågt)	5 %	4 %
	Hållbart medarbetarengagemang (HME)- Motivation, ledarskap och styrning	80 (indexvärde)	83 (indexvärde)
	Hållbart säkerhets engagemang (HSE)	77 (indexvärde)	80 (indexvärde)
	Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader (önskat värde lågt)	4 %	2 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Ekonomi

En långsiktigt hållbar ekonomi

En långsiktigt hållbar ekonomi

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att Region Kalmar län ska uppnå goda resultat både ur ett verksamhets- och finansiellt perspektiv. För att säkerställa en hållbar ekonomi krävs ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamheter, hushållning med tillgängliga resurser och en framförhållning i ekonomin.

En del i det ekonomiska ansvaret är att trygga en god ekonomi på lång sikt, med utgångspunkten att varje generation ska bära kostnaderna för sina beslut och konsumtion. Nya satsningar och investeringar i verksamheten ska därför genomföras med långsiktig stabilitet som fokus. Framtiden innehåller nya möjligheter där en cirkulär ekonomi skapar ekonomisk utveckling genom innovationer och nytänkande.

För att Region Kalmar län ska kunna hantera konjunktursvängningar och upprätthålla stark handlingsfrihet är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital. Detta kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att täcka pensionsutbetalningar, investeringar och säkra kompetensförsörjning i framtiden.

För att säkra god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv ska följande finansiella mål nås.

- Det långsiktiga resultatet ska uppgå till minst två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Respektive års resultat ska vara i nivå med budget
- Investeringarna ska finansieras utan extern upplåning

För att säkra en god ekonomisk hushållning på lång sikt ska soliditeten stärkas kontinuerligt.

Efter två år med hög inflation och höga pensionskostnader behövs en återhämtning i ekonomin. Utöver kommunallagens krav på återställande av negativt balanskravsresultat och för att inte urholka ekonomin ska underskotten från 2023 och 2024 återställas. En del i det ekonomiska ansvaret är att trygga en god ekonomi på lång sikt.

För att underskottet från både 2023 på 225,5 mnkr samt prognostiserat underskott för 2024 på 353,9 mnkr ska täckas måste de samlade resultaten under planperioden överstiga 579,4 mnkr. Budgeterat resultat för perioden uppgår till 728,4 mnkr.

Kostnadseffektiva verksamheter

Region Kalmar län ska förvalta skattemedlen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt för att bedriva hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling. Det innebär att upprätthålla en balans mellan verksamhetens uppdrag, personalkostnader och ekonomiska ramar för att säkerställa en långsiktig och stabil utveckling. Detta kan åstadkommas genom aktivt arbete med nya eller förbättrade arbetsätt, innovativt och ändamålsenligt nyttjande av teknik och digitala tjänster samt rätt använd kompetens. En ökad samverkan mellan vårdens aktörer tillsammans med arbete i riktning mot nära vård förväntas på sikt leda till en ökad effektivitet.

Rådande kostnadsutveckling kräver en fortsatt återhållsamhet i alla verksamheter och det är viktigt att fortsätta arbetet med att anpassa kostnadsnivån till uppsatta ramar.

Region Kalmar län har en betydande möjlighet att påverka

RESULTAT

mnkr	Prognos 2024	Bokslut 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-160,5	-61
- Reducering av samtliga realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0	-10,5
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-193,4	-154
Årets resultat (prognos) efter balanskravsjusteringar	-353,9	-225,5
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	115,6	225,5
Årets balanskravsresultat (prognos)	-238,3	0

både ekonomi och miljö samt sociala aspekter vid offentlig upphandling. Hållbara upphandlingar behöver genomföras för att kunna leverera en hållbar välfärd. Regionen kan använda sin köpkraft på ett kostnadseffektivt sätt för att främja hållbara lösningar och produkter. Regionens upphandlingar ska planeras och genomföras med tydliga mål om ekonomisk effektivisering, optimerat utbud av varor och tjänster, riskreducering, samt aktiviteter för stärkt avtalstrohet. Innovation i offentlig sektor är en förutsättning för att möta samhällsutmaningar och förflyttningen mot en nära vård. Ett sätt att möta dessa utmaningar är genom innovationsupphandling som innebär att offentlig verksamhet identifierar ett behov eller önskemål som inte täcks av det utbud av varor och tjänster som finns på marknaden eller som verksamheten känner till. Innovationsupphandling kan bidra till att lösa uppkomna behov eller problem, förnyelse av verksamheter samt utveckla och höja kvaliteten.

En kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning, där det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret.

Region Kalmar län ska säkra en struktur för att effektivt kunna motverka välfärdsbrott. Välfärdsbrott är ett växande problem som innebär ett hot mot demokratin och ger både ekonomiska och förtroendemässiga konsekvenser. För att arbetet mot välfärdsbrott ska vara så effektivt som möjligt ska det ske i ordinarie strukturer och kontrollfunktioner. För att förebygga välfärdsbrottslighet är det nödvändigt att regionen stärker sin säkerhetskultur och ökar medvetenheten. Det förebyggande arbetet börjar genom insatser som syftar till att höja medvetenheten inom hela organisationen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiska förutsättningar

Region Kalmar län har en stark ekonomisk grund. Ekonomin har under lång tid varit stabil och klarat såväl investeringar som att möta nya behov inom viktiga utvecklingsområden.

2024 är andra året i rad då regioner påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. Skatteunderlaget ökar betydligt långsammare än normalt samtidigt som sektorn påverkas av höga kostnadsök-

ningar främst från pensionskostnaderna. Inflationen dämpas i flertalet av världens ekonomier och stabiliseras nära inflationsmålen, vilket får centralbanker att sänka styrräntorna. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt. Den globala tillväxten tar därför fart först 2025.

Regionens pensionskostnader har ökat ytterligare från förra årets redan höga nivåer. Det är den höga nivån på inflationen som inneburit att pensionskostnaderna för åren 2023 och 2024 är extra kännbara. Med förväntad minskad inflation kommer pensionskostnaderna att minska 2025.

Region Kalmar län prognostiserar efter augusti ett resultat för 2024 uppgående till -160,5 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse motsvarande 16,6 mnkr. Efter justering av orealiserade vinster och förluster i värdepapper och användande av resultatutjämningsreserv uppgår balanskravsresultatet till -238,3 mnkr. Underskottet måste enligt kommunallagen återställas inom de närmsta tre åren.

Regionens ekonomiska förutsättningar för att tillgodose medborgarnas behov är i huvudsak beroende av:

- samhällsekonomin tillväxt och dess påverkan på skatteunderlaget
- befolkningsutvecklingen i länet
- kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag
- skattesats
- patientavgifter och regelverk

Den samhällsekonomiska bedömningen inklusive utveckling av skatteunderlag och bidrag är hämtade från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Cirkulär Aktuell Ekonomi som presenterades i augusti 2024 samt Ekonomirapporten från maj 2024.

Samhällsekonomin

Sverige går in i en konjunkturåterhämtning. Hög räntekänslighet i den svenska ekonomin, samt antagande om en snabb svensk räntenedgång pekar mot en konjunkturuppgång som ligger tidigt i förhållande till stora delar av omvärlden. Det är inhemsk efterfrågan och framför allt hushållens konsumtion som blir den huvudsakliga drivkraften. KPIF-inflationen väntas fortsatt ligga under två procent året ut samt nästa år. Sysselsättningsgraden har fortsatt att stärkas något under första halvåret i år, trots den mycket svaga BNP-tillväxten. Den högre BNP-tillväxten driver under 2025 upp antalet arbetade timmar, till en början främst

NYCKELTAL FÖR DEN SVENSKA EKONOMIN

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026	2027
BNP*	0,1	0,7	2,7	2,6	2,0
Arbetade timmar*	1,4	0,0	1,4	1,5	1,0
Arbetslöshet nivå	7,6	8,2	8,2	7,9	7,7
Timplön	3,8	3,8	3,2	3,3	3,3
Inflation, KPI	8,5	2,9	0,6	1,7	2,1

* Kalenderkorrigerad utveckling Källa: EkonomiNytt, SKR augusti 2024

genom ökad medelarbetstid. Efter en tid av konjunkturuppgång ökar även antalet sysselsatta. Nuläget förhöjda arbetslöshet väntas bestå en tid och andelen arbetslösa minskar tydligt först 2026.

Skatteunderlagets utveckling

Skatteunderlagets ökningstakt bromsas 2024 till följd av att antalet arbetade timmar i ekonomin är oförändrat sedan 2023. Samtidigt gynnas skatteunderlaget 2024 av en ovanligt stor ökning av pensionsinkomster, i likhet med 2023. En konjunkturuppgång 2025 och 2026 beräknas ge relativt hög BNP-tillväxt, vilket höjer antalet arbetade timmar, vilket är huvudförklaring till uppväxling av skatteunderlagstillväxten 2025.

En historiskt unik nedgång av skatteunderlaget i reala termer

under de svaga åren 2023 och 2024 följs av en återhämtning som inleds 2025. Då beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget. Förutom att priserna stiger långsammare faller pensionskostnaderna 2025. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur detta slår på värderingen av sektorns pensionsskuld.

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt en lägre inflation innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas att öka framöver. Även om skatteunderlaget i reala termer stärks ytterligare 2026 och 2027 beräknas köpkraften 2027 vara under den nivå som hade givits av en historisk trend.

OLIKA SKATTEPROGNOSE

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, augusti	4,9	3,5	4,8	4,1	4,2
SKR, april	5,1	2,9	4,8	4,1	4,0
ESV, juni	4,8	3,5	4,4	4,3	4,7
Regeringen, april*	4,5	3,7	4,7	5,0	5,1

* Regeringens siffror visar prognosen från 2024 års vårproposition. Uppräkningsfaktorerna för 2023 och 2024 har i enlighet med regeringens prognos fastställts till 1,046 respektive 1,033.

Källa; Ekonomistyrningsverket, regeringen, SKR

Befolkningsutveckling

Den förändrade befolkningsutvecklingen kommer att vara utmanande framåt för kommuner och regioner. Framför allt är det i de yngre åldersgrupperna som befolkningen minskar i prognoserna framåt.

Enligt SCBs befolkningsprognos för 2024-2070 beräknas Sveriges befolkning fram till 2070 öka med 12 procent. Totalt kommer Sveriges folkmängd då att vara 11,8 miljoner. Det är en långsammare takt är tidigare och beror på att det föds färre barn, fler avlider, färre invandrar och fler utvandrar än tidigare. År 2040 beräknas det bo 243 000 personer i Kalmar län. Det är nära 4 000 färre, eller 1,5 procent färre än år 2023. Befolkningen

beräknas öka i flera åldrar mellan 20 och 30 år, i åldrarna kring 50 år och i de flesta åldrar över 70 år, medan den beräknas minska i övriga åldrar. År 2040 beräknas medelåldern i länet vara 47,8 år för kvinnor och 46,3 år för män, vilket är den näst högsta medelåldern i landet. Att fler avlider än föds beräknas ha störst påverkan på befolkningsutvecklingen.

Av länets tolv kommuner beräknas folkmängden att öka i Kalmar och Mörbylånga och minska i övriga tio kommuner mellan 2023 och 2040.

Befolkningsutvecklingen ligger till grund för SKR:s skatteunderlagsprognoser.

Befolknings-trend Region Kalmar län	2023 Verklig (SCB)	2024 Prognos	2025 Prognos	2026 Prognos	2027 Prognos
Trend	246 667	246 489	246 283	246 056	245 794
Förändring, antal	-1 044	-178	-206	-227	-262

Källa: SCB, juni

Ekonomisk påverkan utanför planperioden

2023 minskade befolkningen med 1 044 personer i Kalmar län. Fram till 2029 bedömer SCB att befolkningen ytterligare kommer att minska med 1 388 personer och det kommer då att bo 245 279 personer i Kalmar län. Detta avspeglar sig på skatteintäkterna redan under planperioden. En förändrad folkmängd på 1 000 personer påverkar skatteintäkter och utjämning motsvarande cirka 40 mnkr. En befolkningsminskning innebär lägre skatteintäkter och det är viktigt att kostnadsutvecklingen över tid inte överstiger intäktsutvecklingen.

Leverans av 12 nya tåg påbörjas under planperioden, vilket kommer att innebära successiva kostnadsökningar i tågtrafiken motsvarande cirka 60 mnkr från 2026 och framåt. En anpassning av tågdepån i Kalmar kommer att krävas vilket innebär ökade kostnader med cirka 6 mnkr. Därutöver pågår upphandling av den linjelagda busstrafiken 2027-2037 och utfallet av den kommer att få stor påverkan på kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafiken.

Förslagen i samsjuklighetsutredningen och utredningen om vissa tvångsvårdsfrågor kan komma att innebära kostnadsökningar om de genomförs.

Flera stora fastighetsprojekt färdigställs under planperioden vilket innebär ökade avskrivningskostnader framåt. Avskrivningsnivån kommer även att påverkas av flera stora investeringar inom röntgen- och medicinteknisk utrustning de närmsta åren. De kommande fem åren ökar avskrivningarna med drygt 230 mnkr utifrån redan beslutade investeringsprojekt. 2034 är avskrivningarna totalt uppe i 700 mnkr.

Mot bakgrund av ovanstående är fortsatt arbete med effektivisering viktigt. Ytterligare åtgärder kommer att behövas för att klara ekonomin långsiktigt.

Statsbidrag

Bidrag består i huvudsak av

- Kommunalekonomisk utjämning
- Generella statsbidrag
- Riktade statsbidrag

Kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag

I budgetpropositionen 2024 utökades det generella statsbidraget till regionerna permanent med 3 mdkr för att ge förbättrade ekonomiska förutsättningar. Inga tillskott föreslås för 2025.

Det kommunala utjämningsystemet ska skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommuner och regioner trots att det finns stora skillnader i skattekraft, folkmängd och åldersstruktur, hur tätt eller gles befolkningen bor och andra faktorer som påverkar kommunernas och regionernas ekonomi.

Utjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet och lämnat ett betänkande som har skickats ut på remiss innan regeringen tar ställning. Förändringarna föreslås införas från och med 1 januari 2026. Innan beslut har fattats är det osäkert hur det kommer att påverka ekonomin, men bedömningen är en positiv effekt motsvarande 100–200 mnkr.

Regleringar för 2025 (förslag i budgetpropositionen 2025)

För att minska risken för förekomst av tuberkulos hos barn avsåts från och med 2025 3 mnkr för vaccinering mot sjukdomen.

Anslaget till åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll förstärks med 5 mnkr 2025 och med ytterligare 3 mnkr 2026 och framåt.

Anslaget för ökat informationsflöde till brottsbekämpning ökas med 6 mnkr från 2025.

Regeringen avsätter för 2026 och framåt 50 mnkr för specialiseringsstjänstgöring för legitimerade sjukhusfysiker.

Statsbidrag läkemedelsförmånerna

Anslaget för läkemedelsförmånerna med mera för 2025 anges till 41,1 mdkr och kommer att fastställas i överenskommelsen om läkemedelsförmånerna mm. för 2025. Beloppen fastställs främst utifrån den prognos för läkemedelskostnaderna som Socialstyrelsen har i uppdrag att ta fram. En sådan prognos beräknas finnas färdigställd i slutet på oktober och själva överenskommelsen för läkemedelsförmånerna 2025 bedöms vara klar runt årsskiftet.

Sektorsbidrag

Med syfte att på kort sikt stärka möjligheterna att bedriva en god och patientsäker hälso- och sjukvård tillför regeringen 2025 medel i form av ett sektorsbidrag till hälso- och sjukvården om 2 mdkr. Detta är en minskning med 7 mdkr jämfört mot föregående år. Bidraget fördelas utifrån vårdbehov.

Riktade statsbidrag

På nästa sida redovisas större riktade statsbidrag. Då innehåll och villkor i statsbidragen inte är klara för kommande år, budgeteras utifrån tidigare års nivåer eller utifrån Kalmar läns andel av befolkningens mängd (2,34 %). Vissa av statsbidragen fördelas utifrån befolkningsandel och vissa är prestationsbundna. Regionens kostnader för att arbeta med kraven i de prestationsbaserade statsbidragen ingår i de framräknade ramarna, i kostnadsberäkningar kopplade till de handlingsplaner som arbetas fram samt i den finansiella beredskapen.

Riktade statsbidrag beräknas preliminärt till 394 mnkr för 2025, inklusive sektorsbidraget på cirka 51 mnkr.

RIKTADE STATSBI DRAG - ÖVERENSKOMMELSER

mnkr	2025
Vårdens tillgänglighet och ökad vårdkapacitet	160
God och nära vård	75
Jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider	8
Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention	49
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	36
Civilt försvar inom hälso- och sjukvården	15
Summa	343

Sedan tidigare har regeringen aviserat om att 6,5 mdkr avsätts 2025 för ökad vårdkapacitet och för att korta vårdköer. I årets budgetproposition utökas detta med 1 mdkr.

3 mdkr avsätts i syfte att stödja utvecklingen mot en nära och tillgänglig vård med fokus på primärvården. 544 mnkr avsätts under 2025 för en förstärkt satsning på utbyggd primärvård. För en stärkt vård på landsbygden avsätts även 300 mnkr 2025.

För 2025 uppgår anslaget för en mer jämlik, effektiv och tillgänglig cancervård till 1 mdkr.

Sedan 2012 har ett långsiktigt arbete bedrivits för att stärka och utveckla insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Regeringen föreslår nu 1,37 mdkr för att bland annat barn och unga i behov av specialiserad vård vid psykisk ohälsa ska få vård i tid, för det akutpsykiatriska omhändertagandet och suicidförebyggande arbetet, samt satsning psykisk hälsa primärvården. Det är oklart hur medlen kommer att fördelas.

SKR och regeringen har sedan 2015 ingått överenskommelser om satsningar på en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa.

1,7 mdkr finns avsatt kring området civilt försvar inom hälso- och sjukvården. Anslaget omfattar insatser för att stärka robustheten i hälso- och sjukvården, höjd beredskap samt ytterst krig.

Övriga statsbidrag

Näringsdepartementet beslutar årligen om regionala utvecklingsmedel, s k 1:1-medel och medlen fördelas till aktörer i länet som bedriver regionala utvecklingsprojekt. I takt med att nya statliga uppdrag tillkommer söks eller tilldelas finansiering för dessa.

Till folkhögskolorna bidrar staten med statsbidrag i enlighet med förordningar och villkor. Folkhögskolorna ansöker även om, och erhåller efter prövning, förstärkningsbidrag för deltagare med funktionsnedsättning samt bidrag för språkligt stöd. Dessutom söker skolorna medel genom Specialpedagogiska skolmyndigheten för riktade insatser till deltagare med särskilda behov.

Statsbidrag till regional kultur fördelas enligt kultursamverkansmodellen, förordning 2010:2012 om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Regionen fattar beslut om prioriteringar och fördelningen av statliga och regionala medel inom modellen. Det har sin grund i den regionala kulturplanen som är framtagen i dialog med kommuner, regionala kulturverksamheter, kulturskapare och civilsamhället.

Staten ger via Trafikverket bidragsstöd till järnvägstrafiken på Stångådalsbanan.

Skattesats

År 2025 fastställs skattesatsen till 11.86 per skattekrona.

Förändringar i priser och avgifter

Regionfullmäktige beslutar årligen om priser för sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och nivå för övriga utgifter

Patientavgifter och relaterade ersättningar

Förutom årlig uppräknings sker inte några andra förändringar än vad som framgår nedan. LPIK för 2025 är negativt men ingen nedjustering av avgifterna för intyg och provtagning, samt ersättning vid inställt vårdbesök görs. Se *Patientavgifter och relaterade ersättningar*.

Avgiftsfrihet screening aorta för män 65 år och äldre.

Avgiftsfrihet för screening av abdominellt aortaneurysm för män 65 år och äldre har beslutats av regionfullmäktige under 2024. Avgiftsfriheten gäller från och med 1 januari 2025.

Avgiftsfrihet för PSA prov vid organiserad prostatacancerstestning

PSA prov vid organiserad prostatacancerstestning ska vara avgiftsfri, under projekttid tillsammans med sydöstra sjukvårdsregionen för att därefter utvärderas.

Avgiftsfri slutenvård för asylsökande och tillståndslösa

Slutenvård för asylsökande och tillståndslösa är avgiftsfri.

Subventionerad bröstmjölksersättning

Bröstmjölksersättning ska subventioneras för mödrar med HIV, i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation om att mödrar med HIV inte ska amma.

Avgift vid icke medicinskt initierad provtagning

Vid provtagning som inte är medicinskt initierad införs en avgift för analyser vid externt laboratorium. Den som begär provet ska debiteras de extra kostnader som analysen medför för regionen.

Priser för tandvård

Enligt tidigare beslut sker en genomsnittlig justering av priser för tandvård med aktuellt landstingsprisindex (LPIK).

Priser avseende nytecknande av avtal frisktandvård kommer att harmonieras i nivå med det nationella medianpriset för pris-klass 1–10.

Prislista för allmän- och specialisttandvård, gäller från och med den 15 januari 2025.

Priser Kalmar länstrafik

För 2025 års biljettpriser i den allmänna kollektivtrafiken föreslås en differentierad höjning av biljettpriser. Förslaget innebär att olika typer av biljetter höjs med olika procentsatser/belopp, för att maximera både kundnytta och intäkter. Samma typ av biljetter kan också höjas olika mycket, beroende på antal zoner.

Dessutom styrs prissättningen av biljetter så att köp i app eller i förväg premieras, se *Prislista Kalmar länstrafik*.

Prissättning inom färdtjänst, enligt förslag i *Regional plan för särskilda persontransporter*.

Kalmar länstrafik kommer att genomföra kampanjer med tillfälliga prissänkningar och introduktionserbudanden även under år 2025.

Övriga avgifter och bidrag

Inga förändringar än vad som framgår nedan. Se bilagor *Egenavgifter och bidrag hjälpmedel* och *Avgift för kopia eller avskrift av allmän handling*.

Näringsdrycker och sond

En ny struktur för avgifter har tagits fram som utgår ifrån produktnamn i stället för näringsvärde, vilken innebär att patienten betalar för faktisk förbrukning samt att frakten ingår i priset. Det föreslås att denna modell ersätter tidigare.

Kopior röntgen

Röntgen på film är inte längre något som används varpå denna avgift tas bort.

Finansiell analys

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter avser avkastning på pensionsmedel som placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) i enlighet med bolagets beslutade placeringspolicy. Verksamheten grundas på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Avkastningen beräknas årligen till fyra procent. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning marknadsvärderas finansiella instrument och resultat redovisas i linje med börsens utveckling.

Marknadsvärderingen får konsekvenser och kan ge stora fluktuationer under året i takt med börsens svängningar.

Finansiella kostnaden består främst av den årliga ränte- och basbeloppsuppräknings av pensionsskulden enligt regelverket RIPS. I den finansiella kostnaden ingår även ränta på finansiella leasingavtal som beräknas i enlighet med beslutade redovisningsprinciper.

Pensionsåtagande

Region Kalmar läns pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen där pensionsåtagandet består av tre delar; pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som bokförs som kortfristig skuld samt pensioner intjänade före 1998 och som redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsåtagandet beräknas i enlighet med riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS). Det som påverkar beräkningarna är förändringar av prognosparametrar för ränta, basbelopp samt löneökningar. Region Kalmar läns pensionskostnader består av dagens intjänande av pensioner, utbetalningar från ansvarsförbindelsen samt värdesäkring.

Generellt när det gäller avsättningen är det intjänande av

den förmånsbestämda ålderspensionen och värdesäkringen som ökar skulden, medan utbetalningarna minskar den.

Ansvarsförbindelsen har historiskt sett ökat varje år, då beloppet för värdesäkring varit högre än summan av utbetalningarna. En lägre värdeuppräknings på grund av de senaste årens låga inflation i kombination med ökande utbetalningar har medfört att ansvarsförbindelsen de senaste åren har minskat. Med det ökade prisbasbeloppet så ökade värdesäkringen både 2023 och 2024.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen ökar med anledning av övergången till nytt kollektivavtal från och med 2023.

Pensionskuldsberäkningen som ligger till grund för regionplanen visar att kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen 2025 återgår till mer normal nivå efter att ha ökat kraftigt under 2023 och 2024.

TOTAL PENSIONSSKULD

mnkr	2024-12-31	2025-12-31	2026-12-31	2027-12-31
Ansvarsförbindelse	2 895,1	2 776,5	2 594,6	2 455,4
Avsatt till pensioner	4 360,1	4 598,0	4 628,3	4 732,7
Upplupna kostnader	163,5	164,6	169,4	179,4
Löneskatt	1 799,8	1 829,0	1 793,4	1 787,3
Summa skuld	9 218,5	9 368,0	9 185,7	9 154,8

Likviditet

Region Kalmar län har i enlighet med kommunallagen en riktlinje för finansförvaltning beslutad av regionfullmäktige som ska säkerställa att kraven för medelsförvaltning uppfylls. I riktlinjen har det beslutats att en likviditetsplanering ska ligga till grund för betalningsberedskapen på kort och lång sikt samt att planeringen ska utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel. Likviditetsplaneringen ska upprättas så att fullgod betalningsberedskap och likviditetshantering säkerställs. Med fullgod betalningsberedskap avses ett minimum av tillgängliga likvida medel på 250 mnkr.

För att analysera in- och utflöde av likvida medel upprättas en kassaflödesanalys för planperioden. I samband med delårsbokslut och årsbokslut upprättas även kassaflödesanalys på längre sikt på upp till tio år. För att säkerställa det arbetet finns en rutin för likviditetsplanering upprättad.

Uppföljning av kassalikviditeten sker vid delårs- och årsbokslut. Kassalikviditeten är en indikation på den kortsiktiga betalningsförmågan där de likvida medlen och kortfristiga fordringarna anges som andel av de kortfristiga skulderna. Är kassalikviditeten över 100 procent innebär det att de kortfristiga skulderna kan betalas direkt.

Kassalikviditeten uppgår till 73,2 procent 2025, 48,2 procent 2026 och 51,1 procent 2027. Den främsta anledningen till att kassalikviditeten minskar är att likvida medel under året placerats i räntefonder som i redovisningen klassificeras som kortfristiga placeringar.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. För att skapa långsiktigt stabila förutsättningar bör soliditetsmålet över tid utvecklas positivt så att tillgångarna är större än skulderna. Den långsiktiga betalningsförmågan blir avgörande för att lösa framtida finansieringsbehov. Soliditeten kan beskrivas enligt blandmodellen, med hänsyn enbart till pensionsåtagande intjänade från och med 1998, eller enligt fullfonderingsmodellen då samtliga pensionsåtagande inklusive ansvarsförbindelsen ingår.

Soliditeten enligt blandmodellen uppgår 2025 till 33,1 procent. Den ökar något under 2026 och 2027 och uppgår till 34,6 respektive 34,6 procent.

Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen ökar 2025 och uppgår till 3,6 procent. Den fortsätter därefter att öka och upp-

går till 7,9 procent år 2026 och till 9,7 procent 2027.

För att regionens kostnadsutveckling inte ska påverka målet om en god ekonomisk hushållning på längre sikt ska soliditeten stärkas kontinuerligt. Med anledning av den ekonomiska utveckling som varit 2023 och 2024, med hög inflation och ökade pensionskostnader beslutades i regionplan 2024–2026 att soliditeten ska vara återställd till 2022 års nivå senast utgången av 2026. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse uppgick i bokslutet 2022 till 3,0 procent, vilket innebär att soliditeten är återställd 2025 då den uppgår till 3,6 procent.

Leasingavtal

Region Kalmar län har ur ett redovisningsperspektiv både finansiella och operationella leasingavtal i enlighet med RKR:s rekommendation R5. Ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal, om det innebär att de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. Ett leasingavtal som inte klassificeras som finansiellt är ett operationellt leasingavtal. Huvudregeln är att samtliga leasing- och hyresavtal ska utvärderas och klassificeras vid avtalets ingång.

Region Kalmar län redovisar leasingavtal som avser fordon med avtalstid på fyra år som finansiell leasing av lös egendom. Externa hyresavtal för fastigheter redovisas som finansiell leasing av fast egendom. Under 2023 har en klassificering genomförts för de elva största externa hyresavtalen för fastigheter där åtta avtal konstaterats uppfylla villkoren för finansiella leasingavtal. Under 2024 fortsätter klassificeringen för resterande externa hyresavtal. En riktlinje och tillämpning för klassificering och redovisning av leasing finns framtiden.

Balanskravsutredning, resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Vid avstämningen mot kommunallagens balanskrav reduceras eller tillförs resultatet poster som inte härrör från den löpande verksamheten. I balanskravsutredningen uppdelas resultatet i tre olika nivåer:

Årets resultat enligt resultaträkningen, årets resultat efter balanskravsjusteringar, samt årets balanskravsresultat, där reservering/disponering av medel från resultatutjämningsreserv/resultatreserv har tagits hänsyn till.

Enligt kommunallagen har kommuner och regioner möjlighet att reservera medel till en resultatreserv som kan användas för att uppnå en god ekonomisk hushållning. Principerna för resultatreserven regleras i riktlinjen för god ekonomisk hushållning. Regionen får inte ha negativa balanskravsresultat från tidigare räkenskapsår kvar att reglera för att få göra avsättning till resultatreserv. Reservering kan endast ske av resultat som

överstiger det finansiella målet. Storleken på resultatreserven maximeras till högst fem procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Förutsättningarna för användning av medel från resultatreserven regleras i regionens riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Användning av medel från resultatreserven ska utgå från vad som avses med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. Resultatreserven bör även kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning. Medel från resultatreserv får användas både för budget och årsredovisning under samma förutsättningar. Beslut om kommande års reservering/disponering ska fattas i samband med budgetbeslutet. I samband med årsbokslutet fattas beslut om den verkliga reserveringen.

Resultatreserven ersätter tidigare resultatutjämningsreserv (RUR) som beslutades att avvecklas från och med 1 januari 2024. Reserverade medel får vara kvar och nyttjas till utgången av år 2033 i enlighet med nuvarande riktlinje. Därefter upplöses den i eget kapital.

2023 disponerades 225,5 enligt tidigare beslut i regionfullmäktige. För 2024 föreslås att resterande 115,6 mnkr disponeras. Därmed är RUR vid utgången av 2024 förbrukad.

Investeringsvolym och finansieringsgrad av investeringar

2025 års investeringsbudget uppgår till 1 255 mnkr. Region Kalmar län planerar och genomför omfattande investeringar vad gäller både ny- och ombyggnation. Årsbudgeten för fastighetsinvesteringar uppgår till 953 mnkr. Investeringsplanen för medicinteknik, tekniska hjälpmedel och övriga inventarier uppgår för 2025 till 302 mnkr. Samtliga investeringar ska enligt regionens målsättning finansieras utan extern upplåning.

Antaganden för pris- och löneutveckling

I landstingsprisindex (LPIK) ger SKR sin sammanvägda bedömning av regionernas prisutveckling. Det baseras på ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. Mot bakgrund av priseteffekterna på regionernas pensionskostnader och det nya pensionsavtalet finns LPIK angivet i olika nivåer.

LPIK	2025	2026	2027
LPIK inkl läkemedel	-1,3	1,2	2,8
- Timlön	3,5	3,3	3,3
- Sociala avgifter	-14,1	-3,3	4,6
- Läkemedel	-0,7	-0,7	-0,7
- Förbrukning	2,4	2,5	2,5
LPIK exkl. läkemedel	-1,4	1,6	3,3
LPIK exklusive priseteffekt av pensioner inkl läkemedel	2,6	2,5	2,5
- Timlön	3,5	3,3	3,3
- Sociala avgifter	3,5	3,3	3,3
LPIK exklusive priseteffekt av pensioner exkl. läkemedel	3,2	3,0	3,0

Ramarna för nämnder och förvaltningar räknas upp med LPIK exklusive pensionseffekten uppgående till 3,2 procent.

För att spegla den variation som framför allt bränslepriserna har orsakat trafikens kostnadsförändringar räknas Kalmar länstrafik upp med LPIK exklusive pensionseffekt och KPI i kombination. KPI för 2025 prognostiseras till 0,6 procent.

I nämnder och förvaltningars uppräknings tas dessutom hänsyn till de ekonomiska åtgärder som pågår för att minska kostnadsutvecklingen

Sociala avgifter preliminärt 2025

Sociala avgifter föreslås att sänkas från 54,05 procent till 47,11 procent. Sänkningen förklaras av en kraftig nedgång i kostnaderna för den förmånsbestämda pensionen, vilket i sin tur är en konsekvens av den allt lägre inflationen.

Läkemedel

Årligen görs en analys som ligger till grund för uppräknings och omfördelning mellan förvaltningarna inom den totala budgetramen för läkemedel utifrån introduktion av nya läkemedel och beräknade volym- och kostnadsförändringar. En särskild pott avsätts därutöver för att finansiera nya läkemedel inom ramen för processen för Ordnat införande av nya läkemedel.

Bedömningen inför 2025 är att kostnaderna för läkemedel fortsätter att öka med närmare sju procent jämfört med 2024.

Regionsjukvård

Region Kalmar län har tillsammans med Region Jönköpings län och Region Östergötland en överenskommelse om samverkan och vård i Sydöstra sjukvårdsregionen och vid Universitetssjuk-

huset i Linköping. Avtalsformen bygger på ett gemensamt ansvarstagande för verksamheter som är av regional karaktär.

Avtalskonstruktionen bygger på en fast (65 procent) respektive rörlig del (35 procent) för att säkra långsiktig finansiering samtidigt som kostnadskompensationen på kort sikt blir rimlig vid förändrade volymer. Avstämning sker årligen där hänsyn tas till volym i relation till kostnad för den senaste treårsperioden. För 2025 beräknas kostnaden för den köpta vården inom sydöstra sjukvårdsregionen att öka med 14 mnkr. Intäkterna beräknas att sjunka något vilket främst beror på att vi säljer mindre planerad vård.

Ersättning för allmäntandvård 3–19 år

Cirka 10 000 patienter i åldersspannet 20-23 år påverkas av en sänkt ålder inom barn- och ungdomstandvård, vilket kommer att påverka budgetnivåerna för barn- och ungdomstandvården.

Ersättningen för allmäntandvård inom ramen för "Vårdval Tandvård" 3–19 år uppgår under 2025 till en fast del på 618 kronor per listad och en rörlig del på 928 kronor per listad. Den rörliga delen differentieras för varje avtalspart utifrån förväntat vårdbehov där socioekonomi och tandhälsa tas i beaktande samt hur väl avtalsparterna följer revisionsintervallen. Det finns möjlighet till extra ersättning enligt särskilda bestämmelser vid vissa vårdssituationer. Det utgår dessutom särskild ersättning till Folk tandvården för specifika uppdrag gällande; behandlingsansvar för barn 0–2 år, sistahandsansvar för barn, ungdomar och unga vuxna 3–19 år, kollektiva preventiva insatser, samt utbildningsinsatser.

Avskrivningar och internränta

Internräntan, som följer rekommendationen från SKR, beräknas till 2,5 procent, vilket är oförändrat i jämförelse mot föregående år. Internräntan används för beräkning av kapitaltjänstkostnader och påverkar bland annat den interna hyresprissättningen. Vid beräkningen av avskrivningar har hänsyn tagits till beräknade investeringar, fastställd investeringsplan samt modellen för komponentavskrivning.

Uppdrag och överenskommelser

Folktandvårdens uppdrag

Uppdraget för folktandvården framgår i den årliga överenskommelsen som även ligger till grund för den ersättning som folktandvården erhåller för sitt uppdrag.

Tandvård ska erbjudas samtliga som är bosatta i länet och målet är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och följas upp.

Folktandvården skall svara för avgiftsfri barn- och ungdomstandvård enligt LOV avseende specialisttandvård, uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård till vissa grupper, tandvård som ett led i kortvarig sjukdomsbehandling, tandvård för asylsökande samt övrig tandvård för vuxna i den omfattning

som bedöms lämplig. Folk tandvården skall även tillgodose behovet av akuttandvård till dem som vistas i länet.

Vårdval inom primärvård

Inom primärvård finns två beslutade vårdval, Hälsoval och Vårdval psykisk hälsa. En av grundprinciperna i vårdval är att ersättningen till vårdenheterna följer patientens val av utförare.

Hälsovalsuppdraget innebär att vårdenheterna ansvarar för grundläggande hälso- och sjukvård inom området allmänmedicin för alla åldersgrupper. Vårdval psykisk hälsa innebär att leverantören svarar för behandling inom området psykisk hälsa. Målgrupp för detta uppdrag är patienter som är 18 år eller äldre och som har behov av primärvårdens insatser inom området.

Vårdvalens uppdrag beslutas årligen och ligger till grund för den ersättning som utbetalas till vårdenheten/leverantören.

Vårdenheten/leverantören ska arbeta för utveckling mot en god och nära vård för länets patienter, i linje med utredningen *God och nära vård*. Uppdragen ska främja en personcentrerad vård genom en välfungerande samverkan mellan de olika aktörerna som kan vara inblandade i en patients behandling. Ersättningen fördelas främst utifrån population och uppföljningen sker löpande (databaserad) och i form av årig dialog. Primärvården har en utmaning när det gäller vård i glesbygd och ersättningsmodellerna ska i möjligaste mån främja en jämlik vård över länet.

Vårdenheten/leverantören ska ge planerad och oplanerad vård i form av utredning, diagnostik, behandling, omvårdnad, rådgivning och uppföljning. Uppdraget innebär också att enheterna ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande.

Ersättningsmodellen räknas upp årligen genom landstingsprisindex (LPIK exklusive pensionseffekt presenterad i augusti) och uppräkningsen kan riktas mot olika delar i ersättningsmodellen beroende på vilka satsningar/prioriteringar som beslutas.

Uppdragen följs upp genom en löpande uppföljning enligt en modell som är baserad på Sveriges kommuner och regioners så kallade basuppföljning för primärvården. Utöver detta sker fördjupad uppföljning där samtliga vårdenheter revideras. Revisionen är baserad på ett analysunderlag och utförs i dialog med respektive enhet. Ett syfte är att ge vårdenheterna/leverantörerna stöd i sitt kvalitet- och förbättringsarbete.

Vårdval inom tandvård

Inom tandvård finns ett beslutat vårdval kallat "Vårdval Tandvård i Kalmar län". En av grundprinciperna i vårdval är att ersättningen till vårdenheterna följer patientens val.

Vårdvalet innebär att vårdenheterna ansvarar för att erbjuda länets barn, ungdomar och unga vuxna, 3–19 år en regelbunden fullständig tandvård. Från och med 1:e januari 2025 förväntas Riksdagen ta beslut om att sänka åldern till att omfatta barn och unga vuxna till och med det år de fyller 19 år, vilket innebär att från och med året den unga vuxna fyller 20 år så omfattas denne inte längre av fri barn- och ungdomstandvård.

Uppdraget ska främja en personcentrerad vård genom en välfungerande samverkan mellan de olika aktörerna som kan

vara inblandade i patientens behandling. Ersättningsmodellen stödjer detta med hjälp av en differentierad ersättningsmodell som styr ersättningen så att kliniker med mer resurskrävande patienter får högre ersättning.

Vården ska vara behovsstyrd, av god kvalitet och lägga särskild vikt vid förebyggande insatser. All behandling ska syfta till att avbryta pågående sjukdom och förhindra att ny sjukdom uppkommer. Uppdraget innebär också att enheterna ska arbeta hälsofrämjande.

Ersättningen baseras på tidigare års kostnad med hänsyn till landstingsprisindex (LPIK) exklusive läkemedel och pensions-effekt. Hänsyn tas också till hur stor populationen är i åldersspannet. Uppräkningsen kan riktas mot olika delar i ersättningsmodellen beroende på vilka satsningar och prioriteringar som beslutas.

Uppdragen följs upp genom en löpande uppföljning och fördjupad uppföljning där samtliga vårdenheter revideras. Revisionen är baserad på ett analysunderlag och utförs i dialog med respektive enhet. Ett syfte är att ge vårdenheterna/leverantörerna stöd i sitt kvalitet- och förbättringsarbete.

Regional kulturverksamhet och organisationsstöd

I den regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde ingår även bidrag till civilsamhället, som för 2024 uppgår till 24,5 mnkr. Nya riktlinjer för stöd till civilsamhället trädde i kraft den 1 januari 2022 och efter genomförd uppföljning 2023 beslutades om ytterligare förändringar i syfte att förenkla och förtydliga för sökande organisationer. Det innebär att organisationer med mindre verksamhet och mindre resurser kan välja att söka ett grundbidrag i stället för ett organisationsbidrag. Bidraget riktar sig därmed både till de organisationer som vill etablera sig som stödberättigade hos Region Kalmar län och till de organisationer som har en mindre verksamhet. Övriga organisationer söker i stället stöd från ett gemensamt organisationsbidrag. Översynen av aktivitetsbidraget visar att det är svårt både i ansökan och handläggning att avgränsa ordinarie verksamhet från tillfälliga aktiviteter, främst då majoriteten av de aktiviteter som beviljats varit årligen återkommande. Därmed beslutades att organisationerna inkluderar sina aktiviteter inom ramen för ansökan om det årliga organisationsbidraget ■

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar nettokostnaderna för samtliga verksamheter och hur dessa finansieras genom skatteintäkter och finansnetto. Summan av dessa poster utgör årets resultat för respektive år under planperioden.

Budgeterat resultat för 2025–2027 uppgår till 364 mnkr, 301 mnkr och 63 mnkr, vilket för planperioden motsvarar 2,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Prognostiserat balanskravsresultat efter disponering av RUR 2024 uppgår till -238,3 mnkr. Underskottet kommer enligt kommunallagen att återställas under 2025. Budgeterat balanskravsresultat uppgår för 2025 till 126 mnkr.

För att inte urholka ekonomin ska de totala underskotten från 2023 och 2024 återställas, vilket innebär beräknat 579,4 mnkr (225,5 mnkr för 2023 och beräknat 353,9 mnkr för 2024).

RESULTATBUDGET | mnkr

	2025	2026	2027
Ramar styrelse och nämnder	-7 456	-7 477	-7 477
Ram regionsjukvård, läkemedel	-2 060	-2 160	-2 260
Indexuppräknig, effektiviseringar, finansiell resurs	-356	-624	-916
	-9 872	-10 261	-10 653
Pensioner	-269	-259	-256
Patientförsäkringar	-29	-29	-29
Avskrivningar	-425	-530	-590
Riktade statsbidrag	394	344	344
Verksamhetens nettokostnader	-10 200	-10 735	-11 183
Finansiering			
Skatter, utjämning och generella statsbidrag	10 658	10 998	11 309
Finansiella intäkter	118	118	118
Finansiella kostnader	-211	-80	-180
Summa finansiering	10 564	11 036	11 247
Budgeterat resultat	364	301	63
Finansiellt mål 2 procent	213	220	226
Procent	3,4%	2,7%	0,6%
Återställning av beräknat negativt balanskravsresultat	-238	0	0
Budgeterat balanskravsresultat	126	301	63
Budgeterat resultat	364	301	63
Återställande av beräknat underskott	-364	-215	
Budgeterat resultat efter återställande av beräknat underskott	0	86	63

Driftramar

Regionstyrelsen och nämndernas ramar för 2025 uppgår till 7 455,5 mnkr exklusive köpt vård, läkemedel och avskrivningar.

Driftramorna per styrelse och nämnder är i fastvärde 2024 d.v.s. exklusive indexuppräknings- och effektiviseringar.

DRIFTRAMOR PER FÖRVALTNING OCH NÄMNDER | mnkr

	2025 Budget	2026 Plan	2027 Plan
Regionstyrelsen			
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen	-3 478,9	-3 498,9	-3 508,9
Primärvårdsförvaltningen, exklusive Hälsoval	-164,3	-164,3	-164,3
Psykiatriförvaltningen	-513,8	-512,8	-508,8
Folktandvården	-134,5	-134,5	-134,5
IT-förvaltningen	-399,0	-399,0	-399,0
Regionservice	-564,4	-558,7	-553,1
Regionrevisionen	-4,7	-4,7	-4,7
<i>Centralt administrerad verksamhet</i>			
Förtroendevalda	-42,7	-42,7	-42,7
Regiondirektörens stab	-198,5	-198,5	-198,5
Beställd vård	-917,2	-920,2	-920,2
Övrig centraladministrerad verksamhet*	-139,3	-144,3	-144,3
Summa Regionstyrelsen	-6 557,4	-6 578,7	-6 579,1
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-182,1	-182,1	-182,1
varav bildning	-48,7	-48,7	-48,7
varav kultur	-83,0	-83,0	-83,0
Summa Regionala utvecklingsnämnden	-182,1	-182,1	-182,1
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar Länstrafik	-716,0	-716,0	-716,0
Totalt	-7 455,5	-7 476,8	-7 477,2
Ram köpt vård	-790,0	-825,0	-860,0
Ram läkemedel	-1 270,0	-1 335,0	-1 400,0
Indexuppräkning, effektivisering samt finansiell resurs	-356,2	-623,8	-915,7
	-9 871,7	-10 260,6	-10 652,9

* i övrig centraladministrerad verksamhet ingår bland annat vissa läkemedelskostnader, arbetsgivarfinansierade utbildningar, fackliga företrädare, utomlandsvård, regionövergripande avtal och avgifter.

Verksamhets- och ramförändringar

Bakgrund

I regionplan 2024–2026 beslutades om ramförstärkningar och verksamhetsförändringar inom prioriterade områden med 21,6 mnkr för planperioden.

SAMMANSTÄLLNING REGIONPLAN 2024–2026 | mnkr

	2024	2025	2026
Stabila budgetförutsättningar	0,00	10,00	20,00
God och nära vård	0,00	1,60	1,60
Summa	0,00	11,60	21,60

Beslutade verksamhetsförändringar avser fortsatt arbete med införandet av hälso- och sjukvårdsförvaltningens budgetmodell. Inför 2025 beslutades om 10 mnkr och för 2026 ytterligare 10 mnkr.

Screening för tjock- och ändtarmscancer införs succesivt under planperioden och ska vara fullt uppbyggt 2026. Totalt har i tidigare planer beslutats om 5,9 mnkr. Även organiserad testning för prostatacancer ska införas efter genomfört pilotprojekt som görs inom sydöstra sjukvårdsregionen. I takt med att ny screening införs ska kostnader för införande och drift värderas. Utöver det ska en bedömning göras av var i det nya sjukvårdssystemet som det ska utföras.

Andra pågående satsningar är uppbyggandet av PET-CT verksamhet som beräknas vara klart 2026–2027. 4 mnkr till rekrytering av läkare har tidigare beslutats för ändamålet och under 2025 kommer utbildningsinsatser att påbörjas. En översyn av onkologin som inneburit resursförstärkning pågår inför att ombyggnation inkluderande en ny strålbehandlingsenhet är klart.

Ram- och verksamhetsförändringar 2025–2027

Nedan beskrivs ram- och verksamhetsförändringar för varje prioriterat område för planperioden. Sammanfattningsvis uppgår förändringarna till 35,0 mnkr för 2025, 52,0 mnkr för 2026 samt 58,0 mnkr för 2027.

REGIONPLAN 2025-2027 | mnkr

	2025	2026	2027
Budgetmodell hälso- och sjukvårdsförvaltningen	20,0	30,0	40,0
Summa regionplan 2025-2027	20,0	30,0	40,0

Arbetet med hälso- och sjukvårdens budgetmodell fortsätter och 20 mnkr beslutas i regionplanen. Totalt har i tidigare regionplaner beslutats om budgetmedel motsvarande 140 mnkr. Budgetförstärkningarna innebär inte någon utökad verksamhet utan det är en budgetreglering för kostnadsök-

ningar som kan hänföras till tidigare volym- och behovsförändringar.

REGIONPLAN 2025-2027 | mnkr

	2025	2026	2027
Kvinnosjukvård i primärvården	0,0	3,0	3,0
Förändrade öppettider i primärvården	10,0	10,0	10,0
Summa regionplan 2025-2027	10,0	13,0	13,0

Genom att flytta vissa medicinska insatser inom gynekologi från kvinnoklinikerna till hälsovalsenheterna höjs den geografiska tillgängligheten och vi får en mer jämlik vård i länet. För att täcka kostnader kring behov av nya tjänster inom första linjen gynekologi tillskjuts 3 mnkr för 2026.

Genom att förändra nuvarande primärvårdsjourer finns möjlighet till utökade öppettider på hälsocentralerna måndag till fredag under dagtid. För att möta förändringarna tillskjuts 10 mnkr.

REGIONPLAN 2025-2027 | mnkr

	2025	2026	2027
Mobilt mellanvårdsteam barn och ungdomspsykiatri	5,0	4,0	0,0
Summa regionplan 2025-2027	5,0	4,0	0,0

För 2025 och 2026 avsätts 5 respektive 4 mnkr för att organisera mobilt mellanvårdsteam i södra länsdelen. Teamen ges ytterligare uppgift att fördjupa samverkan med länets kommuner. Mobil mellanvård ska kunna erbjudas inom hela länet.

REGIONPLAN 2025-2027 | mnkr

	2025	2026	2027
Samarbete Linnéuniversitetet	0,0	5,0	5,0
Summa regionplan 2025-2027	0,0	5,0	5,0

Regionen tillsammans med Linnéuniversitetet har påbörjat satsningar inom flera områden när det gäller e-hälsa och att öka förutsättningarna för högkvalitativ vård inom både stad och landsbygd. Satsningen omfattar utbildning, forskning, innovation och kompetensutveckling under en 10 års period. I regionplanen 2023–2025 beslutades om 4 mnkr per år, vilket innebär att till och med 2025 har totalt 12 mnkr avsatts för ändamålet. För 2026 förslås ytterligare 5 mnkr, vilket innebär en ökning till 9 mnkr per år och att det totalt till och med 2027 har avsatts 30 mnkr.

Kassaflödesanalys och balansbudget

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur likviditeten förändras under planperioden. Här redovisas in- och utbetalningar till skillnad från resultatbudgeten där intäkter och kostnader redovisas.

Balansbudget

Balansbudgeten visar regionens förväntade tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder respektive år.

Anläggningstillgångarna består av aktier, långfristiga fordringar, inventarier och fastigheter. Förändringen under perioden orsakas av nya investeringar samt beräknade avskrivningar.

Omsättningstillgångarna består av förråd, kortfristiga fordringar, placerade pensionsmedel och likvida medel. Förutom förändringen av likvida medel påverkas omsättningstillgångarna av avkastningen på pensionsmedel samt förändringar i skattefordringar på staten.

Förändringen av *eget kapital* motsvarar budgeterat resultat respektive år.

Avsättningen för pensioner ökar årligen till största delen beroende på värdesäkring och nyintjänad förmånsbestämd ålderspension.

Långfristiga skulder avser erhållna investeringsbidrag som fördelas linjärt i likhet med avskrivningstiden på aktuella objekt.

Kortfristiga skulder består bland annat av leverantörsskulder, semesterlöneskuld samt skuld till personal för outtagen kompensationsledighet och för den avgiftsbestämda delen i pensionsavtalet. Förändringarna under planperioden beror på beräknade nivåer för den avgiftsbestämda delen ■

Investeringar

Fastigheter

Region Kalmar län planerar och genomför omfattande fastighetsinvesteringar i både ny-, till- och ombyggnationer. Det är väsentligt hur vårdens lokaler utformas för att dessa ska bidra till vårdens effektivitet. Byggnaderna planeras och byggs utifrån ett hållbarhetsperspektiv, flexibla och förändringsbara, för att kunna möta framtida krav. Ur ett patientperspektiv ska vårdens lokaler utformas utifrån evidensbaserade studier och forskningsresultat som i hög grad påverkar designen av framtidens vårdmiljöer. Ur ett medarbetarperspektiv ska miljöerna vara stödjande och funktionella utifrån såväl multidisciplinära som vårdprofessionella arbetssätt.

Fastighetsinvesteringar

Investeringsutgifter för byggnationer för de kommande tre åren uppgår till 2,15 mdkr inklusive konstnärlig utsmyckning 13,1 mnkr och verksamhetsutrustning 231,1 mnkr. Fastighetsprojekt uppgående till 5 mnkr fattas av Förvaltningschef region-service på delegation.

På grund av det osäkra världsläget med höga energi- och materialpriser har osäkerhetsfaktorn varit stor vid fastställande av budgetram för nya fastighetsinvesteringar. Eventuella avvikelser från fastighetsprojektens beslutade ramar lyfts på

projektens styrgrupper och redovisas i projektberättelsen, som presenteras i samband med delårs- och årsbokslut. För ett antal projekt finns behov av tillskjutande budgetmedel för att kunna slutföra uppdragen enligt tidigare beslut.

- Ny-, om- och tillbyggnad för onkologi och strålbehandling, hus 12 och 38 vid länsjukhuset i Kalmar, har behov av en tillkommande budget på 95,2 mnkr.
- Om- och tillbyggnad för MR-kameror och samordnad cafeteria och restaurang vid Oskarshamns sjukhus har behov en tillkommande på 40,4 mnkr.
- Nybyggnad för hälsocentral, folk tandvård och distriktsrehabilitering i Högsby har behov av en tillkommande budget på 65 mnkr.
- Specialpsykiatri vid Västerviks sjukhus, etapp 1 hus 02, har behov av en tillkommande budget på 32 mnkr.
- Medicinavdelning 4,5 och 6, hus 20 vid Västerviks sjukhus, har behov av en tillkommande budget på 33 mnkr.

Samtliga förstudier genomför region-service i samarbete med berörda förvaltningar.

Nedan redogörs för tillkommande fastighetsinvesteringar inom planperioden.

Reinvestering av MR-kameror, radiologiska kliniken, hus 19, Länssjukhuset i Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad av radiologisk klinik i samband med reinvestering av MR-kameror inom fastigheten Kungsljuset 3 i Kalmar. Förslaget syftar till att reinvestering av två MR-kameror kan ske i befintliga lokaler och därmed säkra magnetkamerakapaciteten vid länssjukhuset i Kalmar fram tills att hela radiologens behov kan tillgodoses. En utökning och modernisering av MR-kapaciteten i länet förväntas ge regionens medborgare MR-undersökning inom adekvat tid utifrån angelägenhet och underlätta rekrytering av personal. 2024 uppgår investeringen till 10,5 mnkr.

Fiberomstrukturering, länssjukhuset i Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktnings- och genomförandebeslut tagits fram avseende omstrukturering av fiberdragning inom Kungsljuset 3 i Kalmar. I dagens och framtidens vård är IT en integrerad och verksamhetskritisk del i kärnverksamheten, vilket ställer höga krav på den IT som levereras. För att kvalitetssäkra framtida redundans och säkerhet för regionens IT-försörjning finns behov av en ombyggnad av fiberstrukturen inom länssjukhuset. 2024 uppgår investeringen till 9,9 mnkr.

Utökning av trådlöst nät, länssjukhuset i Kalmar, Västerviks sjukhus och Oskarshamns sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktnings- och genomförandebeslut tagits fram för en utökning av trådlöst nät vid länets alla sjukhus. En generell uppgradering och utökning av det trådlösa nätverket planeras i alla Region Kalmars lokaler för att uppfylla verksamheternas behov av en modern och stabil uppkoppling. Uppgraderingen underlättar digitalisering av vården och ger hög kvalitet och täckning. 2024 uppgår investeringen till 7,2 mnkr.

Tekniska reinvesteringar

En väl fungerande teknisk infrastruktur är en förutsättning för att kunna bedriva en säker och effektiv vård. Genom kontinuerlig reinvestering inom varje planperiod kan vårdens försörjningsbehov säkras samtidigt som rekommendationer enligt MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, säkerställs på ett önskvärt sätt. Investeringsramen under planperioden uppgår till 76,5 mnkr.

Reinvesteringar, planerat underhåll

Planerat underhåll syftar till att vidmakthålla en byggnads funktion och omfattar åtgärder på mark, byggnad utvändigt, byggnad invändigt och tekniska installationer. Fastighetsbeståndet är till stora delar ålderstiget och behovet av underhåll är stort. Den årliga ramen för planerat underhåll uppgår till cirka 140 kr/m². Detta möjliggör att bibehålla fastighetsbeståndets värde och

minska antal akuta åtgärder. En ny fastighetsinventering pågår för att uppdatera underhållsbehoven. Investeringsramen under planperioden uppgår till 211,9 mnkr.kr.

Energiplan

Energiplanen beskriver Region Kalmar läns plan för att spara energi, resurser och miljö genom energieffektivisering. Energieffektivisering har tidigare genomförts med goda resultat och fortsatta åtgärder är beslutade i en energieffektiviseringsplan till år 2030. Huvudåtgärder är fortsatt utbyggnad av solcellspaneler för att öka egenproduktionen av el, utbyte av äldre belysningsystem till LED-armaturer med närvarostyrning, utbyte av fläktar, pumpar och ventilationsaggregat samt en utveckling av energioptimeringen genom befintliga digitala övervakningssystem. Investeringsramen under planperioden uppgår till 60 mnkr.

Konstnärlig utsmyckning

Vid nybyggnation eller större ombyggnationer av egna eller hyrda lokaler har Region Kalmar län ansvar för att lokalerna utsmyckas. För egenägda lokaler reserveras en procent av byggkostnaden i större projekt för konstnärlig utsmyckning av allmänna ytor och ska inkludera kostnader för reinvestering och planerat underhåll av konst. Vid förhyrning eller större ombyggnation av förhyrda lokaler anslås medel efter särskilt beslut. Investeringsramen för konstnärlig utsmyckning beräknas under planperioden uppgå till totalt 13,1 mnkr.

Externa lokaler

Behandlingsbad, Kalmar

Region Kalmar län har tillsammans med Kalmar kommun genomfört en upphandling i konkurrenspräglad dialog gällande byggkoncession och nyttjanderätt för en ny bad- och friskvårdsanläggning i Kalmar.

De utrymmen regionen kommer att nyttja i anläggningen innehåller en rehabassäng med biutrymmen samt anläggningens gemensamma entréer, korridorer och trapphus. Idrifttagande av anläggningen planeras till hösten 2025.

Hälsocentral och folkandvård, Norrliden, Kalmar

Hyresvärdsupphandling har genomförts genom konkurrenspräglad dialog. Hälsocentral placeras på plan 1 och folkandvård på plan 2. Preliminär inflyttning är årsskiftet 2026/2027.

Om- och tillbyggnad av tågsvicedepå Kalmar

Med anledning av regionens inköp av nya tåg behöver den befintliga tågsvicedepån i Kalmar byggas om och till för att möjliggöra service av de nya tågen.

Avsikten är att regionen ska handla upp entreprenaden för att sedan överlåta entreprenadkontraktet till fastighetsägaren som genomför projektet som byggherre. Ett tilläggsavtal till nuvarande hyresavtal, som gäller till 2039, ska tecknas med målsättningen att projektet ska vara klart under slutet av 2025.

Behovsanalyser och förstudier

Lokalstrategiplaner för länets tre sjukhus anger inriktningen för framtida fastighetsinvesteringar med ett tidsperspektiv om cirka 30 år och uppdateras cirka vart femte år. Planerna är en sammanställning av aktuella verksamheters förväntade framtida behov med logistiska krav samt befintliga byggnaders möjligheter att tillgodose responderande lokalbehov. Det samlade greppet över behov och disponering av tomt och byggnader visar hur planering och genomförande av ny-, om- och tillbyggnader kan ske på ett systematiskt sätt inom respektive fastighet.

Lokalstrategiplan Västerviks sjukhus

Uppdatering av lokalstrategiplanen för Västerviks sjukhus pågår. Verksamhetsdialoger och skissarbete är genomförda. Gestaltning av framtida nybyggnationer har utformats utifrån aktuell vårdbyggnadsforskning och evidensbaserade konceptprogram tillsammans med sjukhusets förväntade utveckling. Verksamheternas placering tar avstamp i modern sjukhuslogistik för nära samband och effektiva processer. Ännu icke påbörjade uppdrag integreras i sjukhusets lokalstrategiplan och etappindelningen tar så långt det är möjligt hänsyn till verksamheter med angelägna behov. Samtidigt pågår ett arbete tillsammans med Västerviks kommun med ny detaljplan för Västerviks sjukhus som omfattar fastigheten Läkaren 11 innehållande Ellen Key-skolan.

Övriga aktuella förstudier

Nedan redovisas ett antal övriga objekt med hög prioritet, där fortsatt process kommer pågå under planperioden.

- Nybyggnad för centrallager inklusive lokaler för fabrikssterilt gods, beredskapslager och sjukhusförråd, länssjukhuset i Kalmar.
- Uppdatering av lokalstrategiplan för länssjukhuset i Kalmar tillsammans med prioriterade förstudier såsom exempelvis sammanhållen laboratorieverksamhet.
- Reinvesteringar av medicinteknisk utrustning med byggpåverkan inom bland andra radiologiska klinikerna.
- Utökade lokaler för radiologisk verksamhet vid länssjukhuset i Kalmar och uppförande av ny byggnad innehållande ny huvudentré med mera enligt lokalstrategiplan 2016.

Utredningar/uppdrag

Fysisk tillgänglighet

Gällande regler för tillgänglighet grundar sig i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Fysisk tillgänglighet i lokaler och utemiljö föreskrivs i Plan- och bygglagen och i Plan- och byggförordningen. Dessutom ingår tillgänglighet i Diskrimineringslagen. Även Arbetsmiljölagen ställer krav på tillgänglighet i arbetsmiljöer. I alla aktuella byggnationer inarbetas full tillgänglighet enligt lagar och regelverk. I stora projekt används en certifierad tillgänglighetskonsult för att granska ritningar inför bygglov.

Region Kalmar län har inventerat och vidtagit åtgärder enligt Lagen om enkelt avhjälpna hinder. En del brister kvarstår eftersom kraven höjts och förändring skett i bedömning av vilka åtgärder som anses som rimliga och enkelt avhjälpna. En uppdaterad inventering har genomförts och en åtgärdsplan har tagits fram. Investeringsramen för fysisk tillgänglighet beräknas under planperioden uppgå till totalt 23,3 mnkr.

Handlingsplan för hållbar byggnation

Handlingsplan för hållbar byggnation har tagits fram och beskriver hur arbetet med hållbarhet i byggprocessen ska följa uppsatta mål och visioner. Hållbarhetsarbetet ska bidra till uppfyllnad av hållbarhetsmålen i Agenda 2030, Parisavtalet, regional utvecklingsstrategi för Kalmar (RUS), Verksamhetsplan hållbarhet samt lagstiftning inom området.

Målet med handlingsplanen för hållbar byggnation är att visa hur hållbarhetsarbetet ska genomföras under perioden 2024-2050. Hållbarhetsarbetet i byggprocessen ska ske utifrån tio fokusområden som bland annat berör minskad klimatpåverkan, klimatförändringar, energi, cirkulära materialflöden, vatten, miljöpåverkan, social hållbarhet och tekniska egenskaper. Till varje fokusområde finns det långsiktiga verifierbara mål uppsatta, som verksamheten ska nå under en viss tidsperiod.

Inventarier (bilaga 5 B)

Investeringsutgifter för inventarier uppgår till 924,9 mnkr under planperioden. I budgeten ingår årliga anslag för återinvestering när det gäller röntgen- och laboratorieutrustning, ambulanser, övrig medicinteknisk utrustning, tekniska hjälpmedel, IT-utrustning samt förvaltningarnas anslag för ospecificerade inventarier och utrustning.

För större investeringar vad gäller röntgen- och laboratorieutrustning tar hälso- och sjukvården fram långsiktiga planer för åter- och nyinvestering. Investering i röntgenutrustning och medicinteknisk utrustning ökar under planperioden. Som exempel kan nämnas nya CT och MR kameror på länets samtliga sjukhus. Till onkologin kommer nya acceleratorer att köpas in.

Bredbandsutbyggnad

En regional investeringsmodell arbetades fram och 50 mnkr avsattes inför regionplanen 2021–2023 för att påskynda utbyggnaden av bredband. Regionala utvecklingsnämnden har beslutat om 44,2 mnkr i stöd till utbyggnadsprojekt, då några beslut har återkallats. Utbetalningarna görs efter slutredovisning och genomgång av respektive beslutat utbyggnadsprojekt med start 2024. De projekt vilka beslutas under 2024 kommer slutredovisas senast 2027 ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2025	Långiktigt målvärde
God ekonomisk hushållning	Långsiktigt resultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Årets resultat ska vara i nivå med budget.	≥ 363,9 mnkr	2 %
	Investeringar ska finansieras utan extern upplåning	Ja	Ja

Uppdrag beslutade i tidigare regionplan med redovisning under 2024-2026:

- 24/08 Utreda förutsättningar för införande av fria arbetskor i vårdnära yrken.
- 23/07 Utifrån Samsjuklighetsutredningens (SOU 2021:93) förslag redovisa behov av nya arbetssätt och aktiviteter avseende insatser för personer med samsjuklighet. Arbetet ska ske i nära samverkan med länets kommuner.
- Uppdraget utgår, se stycket om "Psyisk hälsa".

The background consists of several overlapping, semi-transparent shapes in various shades of red and orange. These shapes include large circles and teardrop-like forms that create a layered, organic pattern. The colors range from a deep, vibrant red to a lighter, more muted orange-red. The overall effect is a modern, abstract design.

Bilagor

	2025 Budget	2026 Plan	2027 Plan
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 478,9	-3 498,9	-3 508,9
Primärvårdsförvaltningen, exklusive Hälsoval	-164,3	-164,3	-164,3
Psykiatriförvaltningen	-513,8	-512,8	-508,8
Folktandvården	-134,5	-134,5	-134,5
IT-förvaltningen	-399,0	-399,0	-399,0
Regionservice	-564,4	-558,7	-553,1
Regionrevisionen	-4,7	-4,7	-4,7
<i>Centralt administrerad verksamhet</i>			
Regiondirektörens stab	-198,5	-198,5	-198,5
Förtroendevalda	-42,7	-42,7	-42,7
Beställd vård	-917,2	-920,2	-920,2
Övrig centraladministrerad verksamhet	-139,3	-144,3	-144,3
Summa	-6 557,4	-6 578,7	-6 579,1
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-182,1	-182,1	-182,1
varav bildning	-48,7	-48,7	-48,7
varav kultur	-83,0	-83,0	-83,0
Summa	-182,1	-182,1	-182,1
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar länstrafik	-716,0	-716,0	-716,0
Summa	-7 455,5	-7 476,8	-7 477,2
Köpt vård	-790,0	-825,0	-860,0
Läkemedel	-1 270,0	-1 335,0	-1 400,0
Indexuppräknningar, effektiviseringar mm	-354,2	-621,8	-913,7
Finansiell resurs	-2,0	-2,0	-2,0
Summa	-9 871,7	-10 260,6	-10 652,9
Riktade statsbidrag	394,0	344,0	344,0
Pensionsutbetalningar	-268,8	-259,5	-255,9
Patientförsäkring	-28,6	-28,6	-28,6
Avskrivningar	-425,0	-530,0	-590,0
Verksamhetens nettokostnader	-10 200,1	-10 734,7	-11 183,4
Skatteintäkter och finansnetto			
Skatteintäkter	7 345,0	7 589,0	7 863,0
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	2 323,0	2 359,0	2 396,0
Statsbidrag läkemedel	989,9	1 050,0	1 050,0
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	1,5	1,5	1,5
Avkastning pensionsmedel	116,0	116,0	116,0
<i>Finansiella kostnader</i>			
Räntekostnad finansiell leasing	-11,0	-11,0	-11,0
Värdesäkring pensionsskulden	-200,4	-68,8	-168,7
Summa skatteintäkter och finansnetto	10 564,0	11 035,7	11 246,8
Summa resultat	363,9	301,1	63,4
Resultatmål 2 procent	213,2	220,0	226,2

BILAGA 2, DRIFTRAMAR | tkr

Driftkostnadsförändringar per styrelse och nämnder

	2025	2026	2027
Regionstyrelsen	6 557 429	6 578 729	6 579 129
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen			
Utgångsläge	3 447 325	3 447 325	3 447 325
Förändringar regionplan 2024-2026			
Budgetmodellen	10 000	20 000	20 000
Screening tarmcancer	1 600	1 600	1 600
Förändringar regionplan 2025-2027			
Budgetmodellen - Övriga kostnader DC	20 000	30 000	40 000
Ram efter förändringar	3 478 925	3 498 925	3 508 925
Primärvårdsförvaltningen exklusive Hälsoval			
Utgångsläge	164 332	164 332	164 332
Ram efter förändringar	164 332	164 332	164 332
Psykiatrförvaltningen			
Utgångsläge	508 840	508 840	508 840
Förändringar regionplan 2025-2027			
Mobilt mellanvårdsteam barn och ungdomspsykiatri	5 000	4 000	0
Ram efter förändringar	513 840	512 840	508 840
Folktandvården			
Utgångsläge	134 503	134 503	134 503
Ram efter förändringar	134 503	134 503	134 503
IT-förvaltningen			
Utgångsläge	398 967	398 967	398 967
Ram efter förändringar	398 967	398 967	398 967
Regionservice			
Utgångsläge	564 450	564 450	564 450
Förändringar Regionplan 2022-2024			
Utbyte textilier - justerad tidplan	0	-5 700	-11 30
Ram efter förändringar	564 450	558 750	553 150
Regionrevisionen			
Utgångsläge	4 695	4 695	4 695
Ram efter förändringar	4 695	4 695	4 695
Centraladministrerad verksamhet			
Regiondirektörens stab			
Utgångsläge	198 482	198 482	198 482
Ram efter förändringar	198 482	198 482	198 482
Förtroendevalda			
Utgångsläge	42 675	42 675	42 675
Ram efter förändringar	42 675	42 675	42 675

	2025	2026	2027
Beställd vård			
Utgångsläge	907 221	907 221	907 221
Förändringar regionplan 2025-2027			
Kvinnosjukvård i primärvården	0	3 000	3 000
Stärkt tillgänglighet primärvård	10 000	10 000	10 000
Ram efter förändringar	917 221	920 221	920 221
Övrig verksamhet			
Utgångsläge	139 340	139 340	139 340
Förändringar regionplan 2025-2027			
Samarbete Linné	0	5 000	5 000
Ram efter förändringar	139 340	144 340	144 340
Regional utvecklingsnämnd	182 122	182 122	182 122
Regional utvecklingsförvaltning	182 122	182 122	182 122
<i>varav bildningsverksamhet</i>	48 740	48 740	48 740
<i>varav kulturverksamhet och organisationsstöd</i>	82 985	82 985	82 985
Ram efter förändringar	182 122	182 122	182 122
Kollektivtrafiknämnd	715 955	715 955	715 955
Kalmar länstrafik	715 955	715 955	715 955
Ram efter förändringar	715 955	715 955	715 955

BILAGA 3, KASSAFLÖDESBUDET | mnkr

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	-160,5	363,9	301,1	63,4
+ ej likviditetspåverkande avskrivningar	380,0	425,0	530,0	590,0
+ ej likviditetspåverkande avsättningar	983,3	295,6	37,6	129,8
+/- justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-259,6	8,7	-106,4	-103,6
Medel från den löpande verksamheten	943,2	1093,2	762,3	679,6
Investeringsverksamhet				
Immateriella anläggningstillgångar	-8,5	-13,0	-13,0	-13,0
Byggnader	-1 033,7	-953,0	-840,3	-361,6
Inventarier	-218,9	-288,7	-349,7	-247,5
Finansiella anläggningstillgångar	-4,9			
Medel från investeringsverksamheten	-1 266,0	-1 254,7	-1 203,0	-622,1
Finansieringsverksamhet				
Ökn(+)/minskn(-) av långfristiga skulder	-2,2			
Ökn(-)/minskn(+) av långfristiga fordringar	0,0			
Medel från finansieringsverksamheten	-2,2			
Förändring likvida medel	-325,0	-161,5	-440,8	57,5
Likvida medel vid årets slut	876,2	714,7	273,9	331,4

BILAGA 4, BALANSBUDGET | mnkr

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	5 910,4	6 740,1	7 413,1	7 445,2
Omsättningstillgångar	5 127,9	4 959,0	4 630,6	4 804,2
SUMMA TILLGÅNGAR	11 038,3	11 699,1	12 043,8	12 249,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	3 506,8	3 870,7	4 171,8	4 235,2
<i>Därv årets resultat</i>	-160,5	363,9	301,1	63,4
<i>Därv resultatutjämningsreserv</i>	115,6	0,0	0,0	0,0
<i>Därv övrigt eget kapital</i>	3 551,7	3 506,8	3 870,7	4 171,8
Avsättningar och skulder	7 531,5	7 828,4	7 872,0	8 014,2
SKULDER	11 038,3	11 699,1	12 043,8	12 249,4
Kassalikviditet exklusive placerade pensionsmedel, %	88,0%	73,2%	48,2%	51,1%
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser, %	31,8%	33,1%	34,6%	34,6%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, %	-0,8%	3,6%	7,9%	9,7%

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K	Beslutsvärde	Budgetram indexerad	Utgifter t.o.m år 2024	varav år 2024	år 2025	år 2026	år 2027	
LÄNSJUKHUSET KALMAR								
Onkologi och strålbehandling								
- ny-, om- och tillbyggnad	B	391 800	399 348	263 362	127 400	66 986	65 300	3 000
- konstnärlig utsmyckning	K	3 000	3 345	1 007	483	649	1 689	
- verksamhetsutrustning	I	19 900	22 068	2 533			17 535	2 000
- tillkommande budget onkologi och strålbehandling	B	95 200	95 200			65 200	30 000	
Länsgemensamt regionarkiv och regionövergripande serverhall								
Etapp 1								
- nybyggnad hus 47	B	174 800	185 029	37 651	34 951	92 078	55 000	
- verksamhetsutrustning	I	22 000	23 707			8 600	15 107	
Etapp 2								
- nybyggnad hus 47	B	11 000	11 715			11 715		
- verksamhetsutrustning	I	46 000	50 906			6 506	28 000	14 400
CK rum IT								
- ombyggnad	B	14 950	15 724	2 014	1 764	10 910	2 800	
- verksamhetsutrustning	I	150	158			158		
Rivning av hus 08, 40 och 41	B	21 600	23 284				6 000	7 731
Neonatal								
- om- och tillbyggnad hus 15	B	123 700	153 587	2 034	566	30 795	85 665	28 897
- konstnärlig utsmyckning	K	1 200	1 512			50	681	781
- verksamhetsutrustning	I	18 500	23 718				7 309	13 352
OSKARSHAMNS SJUKHUS								
MR-kameror, samordnad kafeteria och restaurang								
- Till- och ombyggnad hus 01	B	137 500	142 931	109 183	82 017	24 548	7 200	2 000
- konstnärlig utsmyckning	K	1 100	1 181			468	713	
- verksamhetsutrustning	I	9 800	10 397			8 397	2 000	
- tillkommande budget MR-kameror, samordnad Kafeteria och restaurang	B	40 352	40 352			37 352	3 000	
- nybyggnad av försörjningsbyggnad, hus 20	B	43 300	45 882	19 464	19 464	25 296	722	100
- verksamhetsutrustning	I	60	63			63		
Hälsocentral, rehab och folktandvård Högsby								
- nybyggnad, etapp 1, hus 02	B	78 000	82 537	45 387	23 419	34 800	2 000	350
- konstnärlig utsmyckning	K	780	828			828		
- verksamhetsutrustning	I	3 400	5 730			5 730		
- tillkommande budget nybyggnation för rehab och folktandvård	B	65 020	65 020		35 020	30 000		
MÖNSTERÅS								
- nybyggnad HC	B	136 000	170 273	1 291	252	20 750	107 262	38 300
- konstnärlig utsmyckning	K	1 100	1 390			609	781	
- verksamhetsutrustning	I	12 700	16 259			6 091	7 806	2 362
VÄSTERVIKS SJUKHUS								
Specialistpsykiatri								
- nybyggnad, etapp 1, hus 02	B	1 215 700	1 280 124	1 088 054	448 992	115 086	68 427	9 757
- konstnärlig utsmyckning	K	8 400	9 076	5 776	2 431	3 300		
- verksamhetsutrustning	I	35 000	37 885	10 885	9 228	27 000		
- tillkommande budget nybyggnation specilalistpsykiatri, etapp 1, hus 02	B	32 000	32 000			32 000		
- ombyggnad, etapp 2, hus 19	B	73 130	84 430	2 862	2 862	5 700	61 820	14 048
- konstnärlig utsmyckning	K	600	676				676	
- verksamhetsutrustning	I	8 160	9 009				9 009	
Klinisk kemi och transfusionsmedicin								
- ombyggnad hus 11	B	65 500	69 093	30 093	27 147	32 000	6 000	
- konstnärlig utsmyckning	K	160	169	63	63	106		
- verksamhetsutrustning	I	3 900	4 057	2 013	2 013	2 044		

FORTSÄTTNING BILAGA 5A

INVESTERINGSBUDGET – FASTIGHETER | tkr

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K	Beslutsvärde	Budgetram indexerad	Utgifter t.o.m år 2024	varav år 2024	år 2025	år 2026	år 2027	
Medicinkliniken								
- ombyggnad hus 20 plan 4, 5 och 6	B	94 000	94 247	86 446	60 571	3 601	4 000	200
- konstnärlig utsmyckning	K	870	931	601	601	330		
- verksamhetsutrustning	I	10 200	10 761	7 191	7 191	3 570		
- tillkommande medicinkliniken hus 20, plan 4,5 och 6	B	33 000	33 000			33 000		
Kvinnokliniken								
- installation av nätuttag för analgesiapparat och lustgasdestruktionsanläggning, hus 07	B	5 400	5 920	5 420	3 933	500		
Regionservice								
- sammanhållen administration hus 21	B	8 200	9 482	7 274	7 150	2 008		200
- verksamhetsutrustning	I	1 250	1 465	855	855	609		
Radiologiska kliniken								
- ombyggnad för interventionsrum, hus 11	B	11 900	12 298	6 198	5 821	6 000		100
- verksamhetsutrustning	I	2 800	2 890	1 690	1 690	1 200		
Radiologiska kliniken								
- utökning av MR-kamera, hus 11	B	20 600	22 031	713	713	11 000	10 118	
- verksamhetsutrustning	I	1 500	1 615			1 065	550	
HC, FVT stora trädgårdsgatan								
- ombyggnad, hus 01	B	127 300	144 909			5 000	35 000	63 900
- konstnärlig utsmyckning	K	550	644					287
- verksamhetsutrustning	I	17 300	20 160				3 797	5 166
Utbyggnad av mobilt fastighetsnät vid länets sjukhus								
- ombyggnad	B	27 000	27 997	24 297	16 080	5 100		100
Fysisk tillgänglighet								
	B	30 000	32 900	6 257	4 628	8 000	8 000	7 271
Laddinfrastruktur för eldrivna regionbilar vid Länssjukhuset i Kalmar och sjukhuset i Västervik								
- nybyggnation	B	15 500	15 898	15 198	14 746	500	200	
- verksamhetsutrustning	I	1 500	1 526	1 526	1 526			
Gemensamt								
Teknikinvesteringar	B		102 983	26 528	26 528	30 000	30 000	16 455
Energiplan	B		117 281	12 281	12 281	20 000	20 000	20 000
Reinvesteringar planerat underhåll	B		276 861	64 969	64 969	68 079	70 600	73 213
Ospecificerade fastighetsförbättringar tom 2023 sammanställning	B		97 193	11 920	11 920	27 398	28 412	29 464
Ospecificerade fastighetsförbättringar 2024, se nedan								
- Högalids folkhögskola, utökning trådlöst nätverk	B	400	400	100	100	300		
- Radiologiska kliniken, hus 19, ombyggnad för utbyte av röntgen utrustning lab 2 och 3	B	1 500	1 500	1 000	1 000	500		
- ombyggnation för förvaring av specialdräkt, alla sjukhus	B	820	820	820	820			
- verksamhetsutrustning	I	80	80	80	80			
- Utbyte till akutlarmssystem alla sjukhus	B	4 500	4 500	1 500	1 500	3 000		
- verksamhetsutrustning	I	2 500	2 500			2 500		

FORTSÄTTNING BILAGA 5A

INVESTERINGSBUDGET – FASTIGHETER | tkr

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K	Beslutsvärde	Budgetram indexerad	Utgifter t.o.m år 2024	varav år 2024	år 2025	år 2026	år 2027
Länsjukhuset Kalmar							
Reinvestering av MR-kameror vid radiologiska kliniken, hus 19							
- ombyggnation B	10 500	11 295			2 074	6 990	2 230
- verksamhetsutrustning I	700	753				753	
Fiberomstrukturering vid länsjukhuset i Kalmar							
- ombyggnation B	9 900	10 309	400	400	8 296	1 613	
Utökning av trådlöst nät vid länets sjukhus							
- ombyggnation B	7 200	7 658			2 281	5 377	
Förhyrda lokaler							
Bassäng Kalmar							
- verksamhetsutrustning I	1 200	1 268			1 268		
Nybyggnad HC och FTV Norrliden							
- konstnärlig utsmyckning K	1 050	1 137				914	223
- verksamhetsutrustning I	25 100	27 196				21 508	5 688
Summa	3 389 782	4 221 071	1 906 935	1 063 175	952 994	840 333	361 575

BILAGA 5B

INVESTERINGSBUDGET – INVENTARIER SAMT BIDRAG
TILL INFRASTRUKTUR | tkr

	Total utgift	2025	2026	2027
Specificerad utrustning				
- Röntgenplan	225 000	82 000	111 000	32 000
- Laboratorieplan DC	45 000	15 000	15 000	15 000
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen				
- Ambulanser	36 000	12 000	12 000	12 000
- Övrig medicinteknisk utrustning	282 000	70 000	120 000	92 000
IT-förvaltningen				
- IT-utrustning	123 000	29 800	37 900	55 300
- Cosmic tilläggsavtal, utveckling	39 000	13 000	13 000	13 000
Regionservice				
- Tekniska hjälpmedel	54 000	18 000	18 000	18 000
- Centraltvätteriet Västervik	7 200	2 400	2 400	2 400
Summa för specificerad utrustning	811 200	242 200	329 300	239 700
Ospecificerade inventarier				
Psykiatriförvaltningen	4 500	1 500	1 500	1 500
Primärvårdsförvaltningen	1 800	600	600	600
Regional utvecklingsförvaltning	4 500	1 500	1 500	1 500
Folk tandvården	18 000	6 000	6 000	6 000
Kalmar länstrafik	21 500	12 500	4 500	4 500
Centraladministrerad verksamhet	4 200	1 400	1 400	1 400
Regionservice	17 400	6 800	5 300	5 300
Summa för ospecificerade inventarier	71 900	30 300	20 800	20 800
Summa totalt för inventarier m m	883 100	272 500	350 100	260 500
Bredbandsutbyggnad	41 800	29 200	12 600	
TOTAL	924 900	301 700	362 700	260 500

BILAGA 6, EKONOMISKT PARTISTÖD 2024

	Mandat	Grundstöd	Mandatbundet	Totalt 2025
Socialdemokraterna	24	113 250	3 199 397	3 312 647
Centerpartiet	6	113 250	799 849	913 099
Moderaterna	12	113 250	1 599 699	1 712 949
Vänsterpartiet	5	113 250	666 541	779 791
Kristdemokraterna	8	113 250	1 066 466	1 179 716
Sverigedemokraterna	12	113 250	1 599 699	1 712 949
	67	679 500	8 931 650	9 611 150

Grundas på 2024 års månadsarvode för riksdagsledamot, eftersom riksdagens arvodesnämnd ännu inte beslutat om uppräknig av arvodet 2025. Om en sådan uppräknig meddelas kommer beloppen att räknas upp enligt vad som gäller i Region Kalmar läns bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

Styrning och uppföljning

Regionplanen är Region Kalmar läns övergripande styrdokument. Den omsätter Region Kalmar läns vision, värdegrund och övergripande strategi för kvalitet och utveckling, *Varje dag lite bättre*, till kort- och långsiktiga mål. Utifrån regionplanen länkas de övergripande strategiska målen samman med verksamheten.

Region Kalmar läns politiska organisation

Region Kalmar läns politiska organisation består av den beslutande församlingen regionfullmäktige samt en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, regionala utvecklingsnämnden tillika folkhögskolestyrelse, kollektivtrafiknämnd, patientnämnd, samverkansnämnd samt två fullmäktigeberedningar. Den politiska organisationen återfinns i bilaga.

Ansvar och befogenheter

Enligt kommunallagen 6 kap. leder och samordnar regionstyrelsen förvaltningen av Region Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämndens verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt i övrigt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Målstyrning

Målstyrningen sker enligt modellen Balanserat styrkort där mål, mått och aktiviteter fastställs inom fyra målområden, invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Övergripande mål blir styrande, tydliggjorda och kommunicerade och följs upp i organisationen.

Ansaret för förankring av målstyrningsprocessen följer linjeorganisationen. Målstyrningen syftar till att få en tydlig ledning och styrning av verksamheten så att uppsatta mål nås men också för att säkerställa att Region Kalmar län följer de krav som ställs i lagar och förordningar.

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås. Mått med tillhörande målvärde möjliggör uppföljning och analys av mål. Regionfullmäktiges mått anges i kortsiktiga och långsiktiga målvärden. Aktiviteter ska leda mot målen och handlingen ska möjliggöra för verksamheten att uppnå målen.

Planering, budget och verksamhetsuppföljning

Planering- och budgetprocessen ska vara tydlig, enkel att förstå och ska utgå från en analys av omvärld, behov, ekonomi och verksamhet samt inkludera processen för investeringar.

Regionplanen med tillhörande verksamhetsplaner syftar till att ge en strategisk inriktning i hela verksamheten och styr så att resurserna används på bästa sätt. Baserat på regionplanen upprättas verksamhetsplaner/styrkort för nämnder, förvaltningar, förvaltningsområde, basenheter och enheter. Respektive chef i organisationen ansvarar för förankring av planering, uppföljning och återrapportering inom sitt verksamhetsområde.

Struktur för Region Kalmar läns planering- och budgetprocess

Regionplanen innehåller en budget och plan för kommande tre år och beslutas i regionfullmäktige i november och den är utgångspunkt för regionstyrelsen och respektive nämnds verksamhetsplaner. I regionplanen formuleras uppdrag för regionstyrelsen, att genomföra under planperioden.

Förvaltningarna inom regionstyrelsen och respektive nämnd upprättar därefter årliga verksamhetsplaner och detaljbudgetar och som redovisas och beslutas i regionstyrelsen och i respektive nämnd i januari för innevarande budgetår. I verksamhetsplanerna bryts regionfullmäktiges övergripande mål och mått ned och aktiviteter tas fram som verksamheten ska genomföra under året.

Regionstyrelsens och nämndernas verksamhet skall bedrivas inom beslutad budgetram. Inom drift- och investeringsramen har nämnderna rätt att prioritera för att nå uppsatta resultatmål.

Struktur för Region Kalmar läns uppföljning

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål.

I samband med årsredovisning görs en samlad bedömning av god ekonomisk hushållning avseende finansiella och verksamhetsmässiga mål. Vid delårsuppföljningen efter april och augusti görs endast en bedömning av de finansiella målen enligt beslutad riktlinje.

Uppföljning av Region Kalmar läns mål sker per tertial. Samtliga nämnder och förvaltningar skriver verksamhetsberättelser och periodrapporter som ligger till grund för uppföljningsrapporter, delårsrapporter och årsredovisning.

Uppföljning av mått och aktiviteter sker regelbundet under året.

Periodrapporter och uppföljningsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder upprättar tre ekonomiska periodrapporter. Nämndernas periodrapporter överlämnas till regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Region Kalmar län upprättar tre uppföljningsrapporter under året. Dessa redovisas i regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Verksamhetsberättelser och delårsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder upprättar tre verksamhetsberättelser under året.

Regionstyrelsen och övriga nämnders verksamhetsberättelser ger en övergripande och samlad uppföljning av verksamhetsplaner. De nedbrutna målen och måtten i regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner följs upp i upprättade verksamhetsberättelser.

Verksamhetsberättelserna överlämnas till respektive nämnd och till regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärder.

I de årliga verksamhetsberättelserna ingår ett framtidsavsnitt som anger behov och riktning framåt. Dessa ligger till grund för planering och prioritering inför kommande regionplan.

Region Kalmar län upprättar två delårsrapporter under året som innehåller en uppföljning av samtliga nämnders verksamhetsplaner. Delårsrapporten efter första tertialet redovisas i regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärder. Delårsrapporten efter andra tertialet redovisas i regionfullmäktige för beslut och eventuella åtgärder.

Region Kalmar läns delårsrapporter innehåller bland annat följande information:

- Vid delårsuppföljningen efter april och augusti görs en bedömning av de finansiella målen.
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.
- Upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budget som fastställts.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Årsredovisning med bokslut

Region Kalmar län upprättar en årsredovisning utifrån vad som anges i kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen lämnas till regionfullmäktige för beslut.

Årsredovisningen ska innehålla följande:

- En sammanfattande utvärdering av regionens samtliga mål och målsättningar genom uppföljning av både ekonomi och verksamhet.
- Översikt över verksamhetens utveckling
- Region Kalmar läns organisation
- Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av regionstyrelsens och nämndernas verksamheter
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att säkerställa:

- En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Att tillämpliga lagar, regler, riktlinjer, avtal med mera följs.

Regionstyrelsen ska se till att den interna kontrollen inom Region Kalmar län är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom Region Kalmar län samt att denna utvecklas utifrån Region Kalmar läns kontrollbehov. Därvid ska förvaltningsövergripande regler och anvisningar upprättas.

Regionstyrelsen ska med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera Region Kalmar läns samlade system för intern kontroll. I bedömningen ingår att granska ändamålsenligheten av processen för intern kontroll samt hur tillämpningen har fungerat och vid behov föreslå förbättringsåtgärder. Om det föreligger brister, ska dessa brister beskrivas. Uppföljningen av internkontrollplanen dokumenteras i delårsrapport och verksamhetsberättelsen efter andra tertialet samt i årsredovisningen och i verksamhetsberättelser för helåret.

Avvikelse från mål och budget

Eventuella avvikelser gentemot budget och mål ska förklaras i verksamhetsberättelser, delårsrapporter och årsredovisning. Regionstyrelsen kan fatta särskilda beslut om åtgärder med anledning av redovisade avvikelser gentemot budget.

Ändamålsenlighet hel- och delägda bolag

Enligt kommunallagen ska regionstyrelsen pröva om verksamheten som hel- eller delägda kommunala aktiebolag bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. I bedömningen ingår att jämföra bolagsordning och ägardirektiv mot vad som förevarit i bolaget genom exempelvis styrelseprotokoll, årsredovisningar granskningsrapporter med mera ■

Region Kalmar läns organisation

Region Kalmar läns samlade verksamhet bedrivs i regionens politiska organisation och i verksamhetsorganisationen som består av en regionstab samt förvaltningar. Region Kalmar län har även ägarintressen i företag, stiftelser och kommunalförbund. En viss del av verksamheten har överlämnats till privata utförare. En fullständig översikt av Region Kalmar läns verksamhet visas i organisationsscheman nedan.

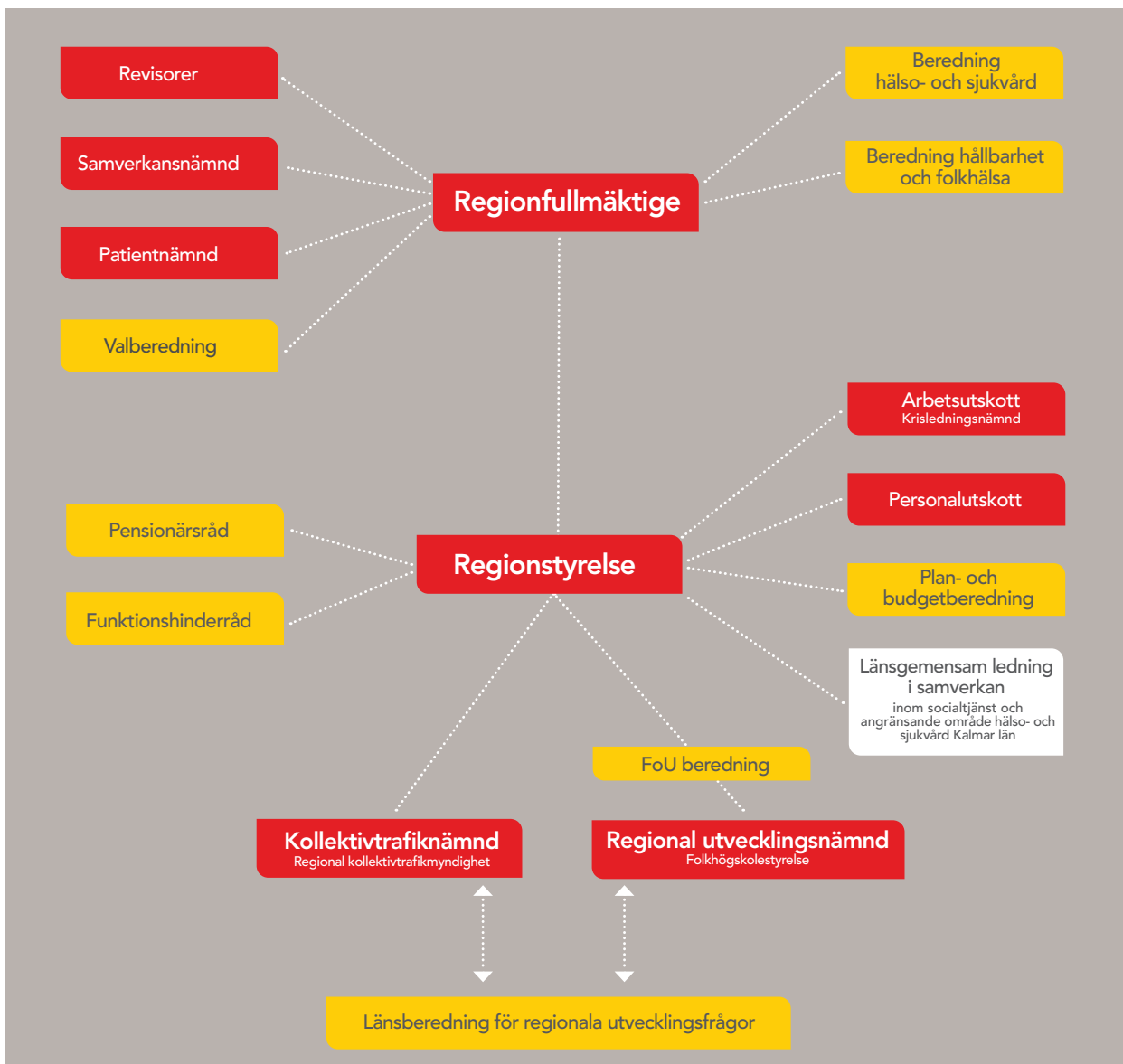
Politisk organisation

Region Kalmar läns politiska organisation är uppdelad på ett regionfullmäktige, en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, två ytterligare driftsnämnder, en patientnämnd, en samverkansnämnd samt ett antal utskott och beredningar.

Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region

Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över övriga två driftsnämnders verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med regionfullmäktiges mål samt anvisningar från regionstyrelse. Nämnderna ansvarar också för att efter regionstyrelsens anvisningar utarbeta förslag till verksamhetsplan för verksamheten inom sitt ansvarsområde.

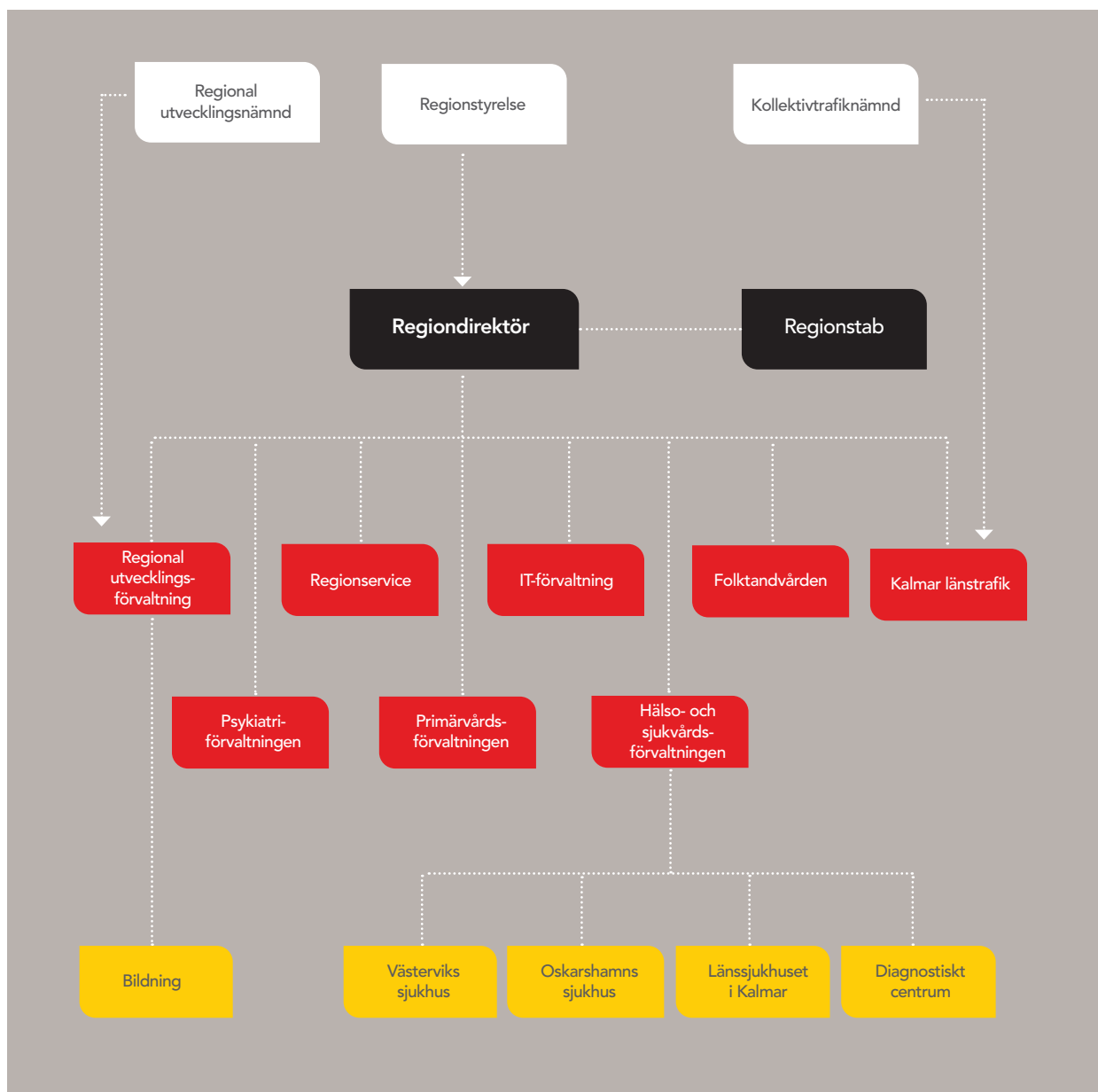
Politisk organisation | Region Kalmar län

Verksamhetsorganisation

Förvaltningen speglar den politiska organisationen med en regionstab och förvaltningar kopplade till regionstyrelsen eller berörd nämnd.

Verksamhetsorganisation | Region Kalmar län

Företag, Stiftelser och kommunalförbund

Region Kalmar län är huvudman för eller delägare i ett antal bolag, stiftelser och kommunalförbund. Region Kalmar län är enligt lag inte skyldigt att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömts tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kalmar läns resultat- och balansräkning. Nedan redovisas i stället varje bolag och stiftelse separat.

Majoritetsägda bolag

Kalmar Läns Trafik AB, 556206-5101, ägarandel 100 procent

Mål och inriktning

Som kollektivtrafikmyndighet för länet har Region Kalmar län från och med 2012 tagit över ansvaret för allmän kollektivtrafik, färdtjänst och riksferdtjänst. Den kvarvarande verksamheten i Kalmar Läns Trafik AB omfattar sedan dess framför allt uthyrning av spårfordon enligt upprättat hyresavtal. Bolaget äger sex tåg där huvudinriktningen är att dessa ska överlåtas till AB Transitio.

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv samt bedriva sin verksamhet så att de långsiktigt bidrar till arbetet att uppnå fullmäktige i Region Kalmar läns målsättningar.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska finansiera sin verksamhet via hyresintäkter för de ägda tågen.

Kalmar Öland Airport AB, 556527-6184, ägarandel 50 procent

Mål och inriktning

Region Kalmar län förvärvade 50 procent av aktierna i Kalmar Öland Airport AB den 1 april 2020. Flygplatsen ägs till resterande del av Kalmar Kommunbolag AB. Ägandet syftar till att stärka flygplatsens roll i den regionala utvecklingen samt att ge flygplatsen en starkare roll i utvecklingen mot ett hållbart resande.

Kalmar Öland Airport verkar för att det ska finnas ett attraktivt linjeutbud till och från regionen. Ett utbud som ska tillgodose efterfrågan för såväl regionens näringsliv och de bosatta som för dem som vill besöka länet. Det är viktigt att följa utvecklingen av bolagets ekonomi och vilka åtgärder som genomförs för en stabil ekonomisk utveckling.

Utvecklingen av inrikesflyget följs noga och efter att BRA inte

längre kommer att flyga mellan Kalmar och Bromma förs dialog med förhoppning om att SAS återigen kommer att ta upp inrikeslinjen mellan Kalmar och Arlanda.

Flygplatsen har fortsatt under 2024 fått uppdrag från Trafikverket att vara beredskapsflygplats och det finns ständigt personal i beredskap.

I februari 2023 presenterades resultatet av den flygplatsutredning som regeringen tillsatt gällande statens ansvar för flygplatserna i Sverige. Flygplatsens båda ägare, Kalmar kommun och Region Kalmar län, har ställt sig positiva till förslaget som lämnades gällande Swedavias eventuella övertagande av ägandet av Kalmar Öland Airport. Ännu har inga beslut tagits gällande övertagandet. Däremot kom det ett beslut i slutet av 2023 om ökat driftbidrag, men omfattning är ännu inte klar.

Bolagets målsättning ska vara att all linjetrafik senast 2030 sker med fossilfria bränslen.

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv samt bedriva sin verksamhet så att de långsiktigt bidrar till arbetet att uppnå fullmäktige i Region Kalmar läns målsättningar.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska drivas affärsmässigt med iakttagande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip och med beaktande av god energihushållning och högt ställda miljökra. Bolaget ska bedriva verksamhet med en ekonomi i balans.

Övriga företag, stiftelser och kommunalförbund

Almi Företagspartner Kalmar län AB, 556488-1273 ägarandel 49 procent

Regionen finansierar Almi Företagspartner Kalmar län AB till 49 procent motsvarande 6,9 mnkr för 2024. Almis verksamhetsidé är att verka för ett dynamiskt näringsliv genom att stimulera och stödja företag och företagare så att de satsar på tillväxt. Verksamheten ska medverka till att konkurrenskraftiga och därmed hållbara små och medelstora företag utvecklas och blir fler. Bolaget samverkar och bygger partnerskap med relevanta privata och offentliga aktörer där syftet är att finansiera och på andra sätt stödja företagsutveckling samt internationalisering.

Under 2024 pågår ett strukturomvandlingsarbete för Almis totala organisation där man beslutat att minska från 16 till 8 bolag inom koncernen. Almi Kalmar län kommer därmed föreslås integreras i Almi Småland och Öarna. Den nya organisationen ska inte påverka den regionala närvaron utan samtliga 4 regionala kontor kommer att finnas kvar. Beslut väntas under hösten 2024 i samtliga instanser.

Samverkansprojektet E22 AB, 556715-0205, ägarandel 20 procent

Bolaget bildades under 2006 och ägs till lika delar av Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, Region Skåne, Region Blekinge, Region Kalmar län och Region Östergötland. Bolaget skall verka för att åstadkomma en utbyggnad och upprustning av väg E22 mellan Norrköping och Trelleborg till minst fyrfältsstandard.

Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP), 556530-6460, ägarandel 14,3 procent

KLP AB bildades 1996 med uppgift att förvalta länets kommuner och Region Kalmar läns avsättningar för pensionsändamål. Ägarnas kapitalavsättningar ska i första hand vara avsedda att täcka uppkommande förpliktelser att utbetala tjänstepensioner. Aktierna i bolaget innehas av följande kommuner med 100 aktier var; Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Mörbylånga, Nybro, Torsås, Vimmerby samt Kalmarsunds Gymnasieförbund. Region Kalmar län, Mönsterås kommun och Oskarshamns kommun innehar 200 aktier var.

I bolagets placeringspolicy anges att verksamheten är inriktad på att skapa bästa möjliga avkastning på de avsättningar som gjorts. Verksamheten ska grundas på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Placeringar i aktier får inte överstiga 60 procent och ska inte understiga 25 procent av de totala tillgångarna. Placeringspolicyen prövas årligen och godkänns vid det konsortiemöte som äger rum inför årsstämman i bolaget. KLP:s ägare har gemensamt arbetat fram ett ägardirektiv.

Öresundståg AB, 556794-3492, ägarandel 12 procent

Öresundståg AB ansvarar för den svenska delen av Öresundstågtrafiken, vilket innebär att bolaget tillhandahåller service och utför operativa förvaltningsuppgifter hänförliga till offentlig kollektivtrafik med tåg i Region Skåne, Region Blekinge, Region Kronoberg, Region Kalmar län, Region Halland och Västra Götalandsregionen.

Samtrafiken Sverige AB, 556467-7598, ägarandel 1,8 procent

Bolagets uppdrag är att genom samverkan inom planering, biljetter, stationer, information, trafikstörning och tillgänglighet medverka till att öka det kollektiva resandet i Sverige.

AB Transitio, 556033-1984, ägarandel 5 procent

Region Kalmar län äger, tillsammans med övriga regioner i Sverige, AB Transitio, som är ett samverkansorgan vars uppgift är att anskaffa spårfordon för främst regional järnvägstrafik åt svenska trafik huvudmän. Syftet är att genom den samordnade

anskaffningen minimera kostnaderna för fordonsförsörjningen. AB Transitio har även en mäkларroll när det gäller omfördelningar av fordon mellan användare för att nå ett effektivt fordonsutnyttjande.

Inera AB, 556559-4230, ägarandel 0,1 procent

Inera AB har funnits sedan 1999. Bolaget utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare i regioner och kommuner. Inera är den nationellt sammanhållande aktören för digitalisering inom kommuner och regioner. Inera samarbetar med flera statliga myndigheter såsom Folkhälsomyndigheten, E-hälsomyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning och Socialstyrelsen, men också med det privata näringslivet och akademien. Inera ägs av SKR Företag, 21 regioner och 289 kommuner. Bolaget leds av en politisk styrelse som består av 15 ledamöter där sex utses av regionerna, sex av kommunerna och tre utses av SKR Företag.

Kalmar läns Musikstiftelse, 832800-7433

Stiftelsen bildades 1988 av dåvarande Landstinget i Kalmar län. Under några år ansvarade Regionförbundet i Kalmar län för verksamheten men sedan årsskiftet 2016 har Region Kalmar län ansvar för de ekonomiska anslagen. Verksamheten finansieras av Statens kulturråd, Region Kalmar län, några av länets kommuner, samarbetande företag och de intäkter som kommer av försäljning av konserter och andra tjänster. Stiftelsens huvudsakliga uppgifter är att producera konserter åt skolor, föreningar och företag i Kalmar län. Stiftelsen arbetar inom tre verksamhetsområden; barn- och ungdomsproduktion, samverkan och produktioner med och till musiklivet i hela länet samt kammarorkestern Camerata Nordica där Kalmar läns Musikstiftelse är huvudman. Länsmusiken har som mål att vara tillgängliga i hela länet och att ge alla lika möjlighet att delta i ett mångsidigt och rikt musikliv av god kvalitet.

Stiftelsen Kalmar läns Museum, 832400-4087

Kalmar läns museum är regionalt museum för historia och kulturarv. Museet drivs i stiftelseform med Region Kalmar län, Kalmar kommun och Kalmar läns hembygdsförbund som huvudmän. Stiftelsens ändamål är att bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet, förvalta läns museets föremålssamlingar och arkivalier och hålla dem tillgängliga för allmänheten.

Dåvarande landstingsfullmäktige beslutade 2013 om att ingå borgen för Kalmar läns museum uppgående till maximalt 6,0 mnkr.

Under 2022 beslutade regionstyrelsen om ett ovillkorat kapitaltillskott på 7,5 mnkr till Kalmar läns museum som betalades ut i mars 2023. Kapitaltillskottet ska stärka det egna kapita-

let och användas för att flytta museets föremålssamling. I ett ägardirektiv har museets styrelse även uppmanats att genom positiva resultat stärka det egna kapitalet under kommande fyra år.

Samordningsförbundet i Kalmar län

Samordningsförbundet i Kalmar län bildades 2005. Förbundet är ett kommunalförbund där medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Kalmar län samt länets tolv kommuner. Samordningsförbundets uppdrag består i finansiell och politisk samordning mellan medlemmarna inom rehabiliteringsområdet. Uppdraget är att underlätta för medlemmarna att samverka kring individer i arbetsför ålder som behöver ett samordnat stöd från flera rehabiliteringsaktörer. Samordningsförbundets intäkter styrs av Försäkringskassans tilldelning av statens medel till förbundet. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen svarar för halva kostnaden, regionen för en fjärdedel och länets tolv kommuner tillsammans för återstående fjärdedel. Avgiften för Region Kalmar län uppgår för 2025 till 4,1 mnkr.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, ägarandel 2,4 procent

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att för medlemmarnas räkning tillhandahålla ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Verksamheten har genomfört operativ driftstart från november 2021. Förbundets medlemmar består av alla regioner i Sverige. Avgifterna fördelas mellan medlemmarna utifrån yta och invånarantal.

Investeringar i flygplanen finansieras genom lån från medlemmarna efter andelstal. Totalt lån till förbundet uppgår till 15,5 mnkr.

En särskild avgift betalas varje år som fördelas mellan medlemmarna utifrån yta och invånarantal.

Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB, 556489-4326, ägarandel 2,5 procent

Bolaget bedriver verksamhet med utbildning och projektledning gentemot företag, organisationer och privatpersoner. Förutom utbildning bedriver bolaget även konferensverksamhet. Bolaget ägs av 42 delägare där Stiftelsen Träcentrum Nässjö, org.nr 827000-9510, äger 94 procent. Företaget har sitt säte i Nässjö.

Kommuninvest ekonomisk förening, 716453-2074, ägarandel 0,14053 procent

Från och med 1 april 2020 är Region Kalmar län medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. Föreningen är en medlemsorganisation med svenska regioner och kommuner som medlemmar och har till ändamål att i sin verksamhet förverkliga en gemensam verksamhetsidé och vision bestående i att främja sina medlemmars ekonomiska intressen genom att skapa varaktigt bästa villkor för medlemmarnas upplåning, samt att genom stöd till medlemmarna skapa goda förutsättningar för deras verksamhet på det finansiella området. Samtliga medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen ■

Definitioner av mått

Nöjda invånare och samarbetspartners

Mått	Beskrivning
Självskattad hälsa hos invånarna	Mättet baseras på frågan "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?" kopplat till en femgradig skala. Detta ger ett subjektivt mått på det generella hälsotillståndet i befolkningen. Självrapporterat, över 16 år.
Invånarnas uppfattning om att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver	Mättet redovisar andel i befolkningen i Kalmar län, som instämmer helt eller delvis i att de har tillgång till den sjukvård de behöver.
Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet	Mättet redovisar andel i befolkningen i Kalmar län, som anger att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet
Invånarnas förtroende för 1177s råd och hjälp via telefon, 1177	Mättet redovisar andel invånare i Kalmar län, som anger att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för 1177s råd och hjälp om hälsa och vård via telefon, 1177.
Invånarnas förtroende för 1177s e-tjänster	Mättet redovisar andel i befolkningen i Kalmar län, som anger att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för 1177s e-tjänster.
Invånarnas uppfattning om att vården ges på lika villkor	Mättet redovisar andel individer i ett urval av befolkningen i Kalmar län, som instämmer i att vården ges på lika villkor, det vill säga att behovet av vård avgör, inte något annat.
Invånarnas nöjdhet med Kalmar länstrafik	Invånarnas nöjdhet med Kalmar länstrafik – är ett mått på hur Kalmar länstrafiks varumärke upplevs, vad invånarna tycker om Kalmar länstrafik, och speglar i hög utsträckning den aktuella mediabilden.
Patienternas helhetsintryck av vården (Primärvård)	Mättet redovisar andel patienter som anger att de har ett positivt helhetsintryck av besök i primärvården. Andelen baseras på en sammanvägning av flera enkätfrågor i dimensionen helhetsintryck.
Patienternas helhetsintryck av vården (Somatisk öppen respektive sluten vård)	Mättet redovisar andel patienter som anger att de har ett positivt helhetsintryck av besök eller slutenvårdsvistelse i den somatiska vården. Andelen baseras på en sammanvägning av flera enkätfrågor i dimensionen helhetsintryck.
Patienternas helhetsintryck av vården (Psykiatrisk öppen respektive sluten vård)	Mättet redovisar andel patienter som anger att de har ett positivt helhetsintryck av besök eller slutenvårdsvistelse i den psykiatriska vården. Andelen baseras på en sammanvägning av flera enkätfrågor i dimensionen helhetsintryck.
Andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	Kundernas uppfattning om sin senaste resa med Kalmar länstrafik.

Hållbar utveckling i hela länet

Mått	Beskrivning
Mängden koldioxidutsläpp inom region Kalmar läns verksamhet .	Till region Kalmar läns koldioxidutsläpp räknas transporter (kollektivtrafik, ambulans, tjänsteresor), energi, avfall, köldmedieläckage och lustgas i enlighet med fastställd klimatstrategi. Målvärde fastställt i juni 2022, 80 procent minskning av utsläpp till 2030 och netto noll till 2040 utifrån basår 2012.
Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på 1 Gbit/s.	Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på (1 Gbit/s).
Matchad förvävsgrad.	Den matchade förvävsgraden speglar i vilken mån arbetstagarnas utbildningar matchar de utbildningar som efterfrågas av arbetsgivarna.
Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser.	Grundläggande behörighet för högskolestudier har den som på folkhögskola genomfört ett till tre års studier beroende på tidigare studie- och arbetslivserfarenhet samt kunskaper motsvarande godkänd nivå i gymnasieskolans gemensamma ämnen.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Mått	Beskrivning
Andel tobak- och nikotinfria elever i högstadiet (åk 7–9).	Andel elever i årskurs 7–9 som inte använder någon form av nikotin eller tobak idag och inte heller de senaste 12 månaderna. I tobaksbruk inräknas all konsumtion av nikotinprodukter så som cigaretter, alla varianter av elektroniska produkter, vattenpipa samt brunt och vitt snus.
Andelen invånare i länet som använder tobak dagligen (önskat värde lågt).	Andelen invånare som dagligen brukar tobaks- och nikotinprodukter. Måttet inkluderar förutom vanliga tobaksprodukter även nikotinsnus och e-cigarett. Självrapporterat, över 16 år.
Andel invånare som är stillasittande minst 10 timmar per dygn (önskat värde lågt).	Andel invånare som anger att de är stillasittande 10 timmar eller mer per dag. Självrapporterat, över 16 år.
Andel av befolkningen med fetma (BMI≥30) (önskat värde lågt).	Kroppsmasseindex (Body Mass Index, BMI) uttrycker en relation mellan längd och vikt, och är ett vanligt använt mått att klassificera fetma och övervikt bland vuxna. Ett BMI på 30 eller högre klassas som fetma, och ett BMI på 25,0–29,9 som övervikt. Självrapporterat, över 16 år.
Andel kariesfria 19-åringar.	19-åringarna är åldersgruppen som följts under en längre tid både lokalt och nationellt.
Antal fallskador äldre (önskat värde lågt).	Antal personer som vårdats i slutenvård på grund av fallskador per 1000 invånare 80 år. Avser endast personer vårdades inom slutenvård på grund av fall, det vill säga, som blivit in- och utskrivna från sjukhus.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, forts

Mått	Beskrivning
Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (önskat värde lågt).	Andel vårdtillfällen för patienter 65 år och äldre där oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar. Måttet visar andelen under mätperioden avslutade vårdtillfällen där patienter 65 år och äldre oplanerat återinskrivits på sjukhus 1 – 30 dagar efter ett tidigare slutenvårdstillfälle. Indikatorn belyser utskrivning från slutenvård där uppföljning och fortsatt omhändertagande inte är tillräckligt samordnat.
Påverkbar slutenvård per 100 000 invånare i åldern 20 eller äldre (önskat värde lågt).	Indikatorn visar antalet slutenvårdstillfällen per 100 000 invånare, 20 år eller äldre, för patienter med sjukdomstillståndet hjärtsvikt, diabetes, astma och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL). Uppgifterna är åldersstandardiserade.
Kontinuitet för vårdkontakt med läkare för patienter med kronisk sjukdom (Ko01L)	Indikator mäter kontinuitet för personer med kronisk sjukdom. Det är ett kombinerat mått som väger samman både antal besök till varje person i vården och spridningen av besök till olika personer. Indexvärdena varierar från 0 (varje besök görs hos olika personer) till 1 (alla besök görs hos samma person).
Fast läkarkontakt i primärvården för patienter med prognostiserat stort vårdbehov (RUB 4 och 5).	Andel av patienter per medicinskt ansvarig enhet inom primärvården med RUB 4-5 som har fast läkarkontakt.
Fast läkarkontakt i primärvården.	Antal listade på namngiven läkare i förhållande till totalt antal listade.
Tillgänglighet – 1177-samtal som besvaras inom 9 minuter.	Måttet avser andelen besvarade telefonsamtal inom nio minuter via 1177 på telefon.
Kontakt med primärvården samma dag.	Primärvården ska erbjuda kontakt eller besök samma dag. Måluppfyllelsen mäts genom att ange andel besvarade samtal vid telefon för rådgivning och/eller tidsbeställning vid vårdcentral/motsvarande under normala öppettider.
Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar (primärvårdsnivå).	Från det att en patient har sökt kontakt med primärvården ska det ske en medicinsk bedömning av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar.
Förstabetesök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar (somatik och psykiatri) - avser väntande.	Andel väntande patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på ett förstabetesök under den aktuella mätperioden.
Operation/ behandling inom 90 dagar i den specialiserade hälso- och sjukvården - avser väntande.	Andel väntande patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på en operation/åtgärd under den aktuella mätperioden.
Andel barn och unga som fått en medicinsk bedömning på första linjen inom vårdgarantins tidsgräns, 3 dagar.	Första linjen för barn och unga med psykisk ohälsa är omhändertagandenivån innan barn- och ungdomspsykiatri. Första linjen består av verksamheter och funktioner som tar emot barn och unga som visar tidiga tecken på att må psykiskt dåligt – oavsett vad problemen beror på. En person som kontaktar första linjen för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar. Bedömningen ska göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, forts

Mått	Beskrivning
Andel barn och ungdomar som erbjuds en tid till Barn och ungdomshälsan inom 14 dagar.	Barn och ungdomar som erbjuds ett första besök till barn och ungdomshälsan inom 14 dagar.
Förstabetesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande.	Väntande avser väntetiden för patienter som väntade på en bedömning eller åtgärd inom barn- och ungdomspsykiatri vid det senaste månadskiftet. Uppgiften visar en ögonblicksbild över väntetidsläget vid en given tidpunkt. Målet är att patienten ska få en bedömning eller en åtgärd inom tidsgränsen 30 dagar.
Utredning inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande.	Barn och unga ska efter beslut om en utredning inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri eller annan specialistverksamhet med uppdrag kring psykisk ohälsa, ha väntat kortare än 30 dagar.
Behandling inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande.	Barn och unga ska efter beslut om en behandling inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri eller annan specialistverksamhet med uppdrag kring psykisk ohälsa, ha väntat kortare än 30 dagar.
Antal överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård (önskat värde lågt).	Händelse när en inskriven patient vårdas på vårdplats som inte uppfyller kraven på disponibel vårdplats.
Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård (önskat värde lågt).	Inskreven patient som vårdas på annan vårdenhet än den som har specifik kompetens och medicinskt ansvar för patienten. Innebörden i begreppet "medicinskt ansvar" måste tolkas lokalt utifrån vårdgivarens organisatoriska förutsättningar. En patient räknas inte som utlokaliserad är när det är medicinskt motiverat att vårda på annan vårdenhet.
Andel distanskontakter.	Andel distanskontakter som inkluderar videomöte eller telefonkontakter som ersätter eller motsvarar ett fysiskt besök. Omfattar alla besök i Cosmic för den offentliga somatiken, psykiatri och primärvården, samt den privata primärvården och de privata somatiska läkarmottagningarna i vårdsystemet Cosmic.
Andel trycksår – sjukhusförvävade.	Andel trycksår mäts på alla slutenvårdsavdelningar inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen (utom Barnavdelningen) under en specifik dag, två gånger per år. Psykiatrförvaltningen deltar inte. På varje inläggande patient görs en hudbedömning av två sjuksköterskor och har patienten varit inläggande mer än ett dygn görs även en journalgranskning.

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Mått	Beskrivning
Andel medarbetare som i medarbetarenkäten uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län.	Stolthet mäts i samband med Region Kalmar läns gemensamma medarbetarenkät vartannat år.
Sjukfrånvaron inom Region Kalmar läns alla verksamheter (önskat värde lågt).	Med ett systematiskt arbetsmiljöarbete som grund ska vi främja hälsa, förebygga och rehabilitera ohälsa med målsättningen att minska sjukfrånvaron. Uppföljning av sjukfrånvaron är därav viktig för att kunna följa upp och se förändringar över tid.
Hållbart medarbetarengagemang (HME)- Motivation, ledarskap och styrning.	Hållbart Medarbetar Engagemang (HME) innehåller nio frågeställningar i form av påståenden som mäter förutsättningarna för medarbetarengagemanget. Syftet med HME är att skapa ett jämförelsematerial, men också att kunna analysera kopplingen mellan medarbetarengagemang, verksamhetsresultat och ekonomi. Resultatet ska även ge underlag för styrning av de delar av arbetsgivarpolitiken som handlar om att stärka medarbetarengagemanget.
Hållbart säkerhets engagemang (HSE).	Hållbart säkerhets engagemang (HSE) mäts i samband med Region Kalmars läns gemensamma medarbetarenkät vartannat år. Måttet innehåller elva frågeställningar i form av påståenden som är viktiga för arbetet med patientsäkerhet. I kombination med hållbart medarbetarengagemangfrågor (HME) fångas centrala delar för arbete med en säker vård utifrån ett patientsäkerhets- och arbetsmiljöperspektiv.
Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader (önskat värde lågt).	För de förvaltningar som har kostnader för bemanningsbolag sätts kostnaderna för bemanningsbolag i förhållande till förvaltningarnas samtliga personalkostnader inklusive utbildningskostnader och övriga personalkostnader.

En långsiktigt hållbar ekonomi

Mått	Beskrivning
Långsiktigt resultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag och utjämningsbidrag. Årets resultat ska vara i nivå med budget.	Årets resultat i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomikutjämningsbidrag. Beskriver hur stor del av den löpande verksamheten som finansieras med skatter och statsbidrag.
Investeringar ska finansieras utan extern upplåning.	Investeringar ska finansieras utan extern upplåning.

Region Kalmar län

regionkalmar.se